'ಮದೆಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಮಾಲಿಕೆ -೨೫

ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ

ಬರೆತಿನಕ್ಲು : ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕುಡ್ಲ

'ಮದೆಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಮಾಲಿಕೆ –೨೫

ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ
ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 003.

Written by : Dr. Vaman Nandavara

Published by : Karnataka Tulu Saithya Academy
Corporation Building, Lalbaug
Mangalore - 575 003
Tel: 2459389

Rights : Karnataka Tulu Saithya Academy

Price : Rs. 25.00

Pages : 52 + 4 = 56

Copies : 500

First Impression : 2008

Chief Editor : M.K. Seetharama Kulal
President, Karnataka Tulu Sahithya Academy

Publisher : S.H. Shivarudrappa
Registrar, Karnataka Tulu Sahithya Academy

Printed at : Fine Prints, Urva, Mangalore - 6.
Tel : 4261477.

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ನ ಮದಿಪು

ಮದಿಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲೆಡ್, ದೇವೆರೆ ಪಾದೊ ಸೇರ್ದ್ ಪೋಯಿ ದಿ.ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ಪುದರ್‍ನ್ ಬೊಕ್ಕ ಅರೆ ಸಾಧನೆನ್ ನೆಯಿದ್ ಕೊರ್ಪುನ ಬೇಲೆನ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮಾಜಿ ಗುರಿಕಾರ್ರೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ವಾಮನ ನಂದಾವರೆರೆಗ್ ವಹಿಸಾದ್ ಕೊರಿಯ. ಆರ್, ಸಂತೋಷೊಡ್ ಒಪ್ಪುದು, ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ವಿಷಯ ಸಂಪಾಲ್ತ್‌ದ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಮುಡೆದ್, ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಮುಟ್ಟಾದೆರ್.

ಈತ್ ಪನ್ನಗ, ದಿ.ಕೆ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ಬಗ್ಗೆ, ಅರೆ ನಾಟಕ ಬಗ್ಗೆ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಪಂಡಿಜೆಡಾ, ಎಂಕ್ ಯಾನೆ ಮೋಸ ಮಲ್ತಿಲೆಕೊ ಆಪುಂಡು.

ಕೆ.ಬಿ. ಭಾಂಡಾರ್‍ಲ್‍ಂದೆ ಮಾತ ಜನಮಾನಿಲೆಗ್ ಪರಿಚಯ ಇತ್ತಿ ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ಪುದರ್ ಕಿಟ್ಟನೆ. ಜನೊ ಆರೆನ್ ಭಂಡಾರ್ಲ್ ಆದೆ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತೊಂದೆರ್. ನಾಟಕ ಬರೆದ್ ದಿಗ್ದರ್ಶನ ಮಲ್ಪುನೊಟ್ಟುಗೆ ಪರದೆ, ನಾಟಕೊಗ್ ಬೋಡಾಯಿ ಸಾಮಾಗ್ರಿಲೆನ್‍ಲಾ (ಪರಿಕರ) ಬಾಡಿಗೆಗ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ನಾಟಕದ ಸಾಮಾಗ್ರಿದ ಬಾಡಿಗೆದ ವಿಚಾರ ಆವಡ್, ಬರಿಪುನ ನಾಟಕದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದೊ ಬದಲಾವಣೆದ ವಿಚಾರ ಆವಡ್, ದೃಶ್ಯ ಬದಲಾವಣೆದ ವಿಚಾರ ಆವಡ್ ಎಚ್ಚಿ ಕಡಮೆ ಎತ್ತೊಸ ಮಲ್ಪೆರೆ ಆರ್ ಒಪ್ಪುಜೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ನಾಟಕೊದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಡ್ಡೆ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಅತ್ತ್. ಸಾಹಿತ್ಯೊದೊ ವಿಷಯ ಪಂಡಂಡ, ಹಳ್ಳಿದ ತುಳುನ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡ್ ನಾಟಕೊಡ್ ನೆಯಿದ್ ಜನಮಾನಿಲೆ ಉಡಲ್‍ಗ್ ಮುಟ್ಟಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಮೇರ್ ಬರೆಯಿ "ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ" ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಪೊಸ ನಮೂನೆದ ನಾಟಕ. ಡಕಾಯಿತೆರೆನ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಲ್ಪುನ ಒಂಜೀ ಪೊಸ ನಮೂನೆದ ನಾಟಕ. "ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣೆ" ಆವಡ್, "ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಕಾಟಕಾಯಿ" ಆವಡ್ "ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ" ಕತೆ ಆವಡ್, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ಕೋಪೆನೇ ಈ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಜಿಂಜಿದುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ಪೂರ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಪೊರ್ಲುಡು, ಇತ್ತಿನೆನ್ ಇತ್ತಿಲೆಕೊನೇ ಬರೆದ್ ದಿ.ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ಒಂಜಿ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆನೇ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್ ಪಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ಆರ್ ದೇವೆರೆ ಪಾದೊ ಸೇರ್‍ಂಡಲಾ ಆರ್ ನಾಟಕೊದ ಪುದರ್‍ಡ್ ನನಲಾ ಬದ್‍ಕ್‍ದೆರ್.

ಸಾದಾ ಸೀದಾ ನರಮಾನಿ, ದಿ.ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ್ ಎಣ್ಣೊಂದು, ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆಗ್ ನನೊಂಜಿ ಮುತ್ತುನ್ ಜೋಡಾವುನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೆರೆ, ಸಾಯ ಮಲ್ತಿ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರೆಗ್ ಅಂಚನೆ ಪೊರ್ಲುಡು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತಿ ಕೊರಿ ಫೈನ್ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್ ದಕ್ಲೆಗ್‍ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಯಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್

ಯಾನಪಗ ಅಯಿನ್ನೆ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಕಲ್ಪೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಮುದುಂಗಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೋರ್ಡು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆ ಬಾರೆಪುಣಿ ಗ್ರಾಮ. ಅಪಗ ಶಾಲೆದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವೊದ ನಾಟಕ ತರಬೇತಿಗ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಬರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಮುದುಂಗಾರ್ ಕಟ್ಟೆ ಯುವಕ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಶಾಲೆದ ಮಾಸ್ಟ್ರನಕುಲು, ಬೊಕ್ಕ ಎಂಕುಲು ಕೆಲವು ಜೋಕುಲು ಮಾತ ಸೇರೊಂದು ತುಳು ನಾಟಕ , ಪೌರಾಣಿಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವೊಗು ಗೊಬ್ಬೆದೊ. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಅಪಗಪಗ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಕೊರ್ಪೆರೆ ಕೋಟೆಕಾರ್‌ಡ್ದ್ ಬರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಉಜಿರೆದ ಬುನಾದಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗ್, ಇಟ್ಟೇಲ್, ಪುತ್ತೂರು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಊರುಲೆಗ್‌ಲಾ ಇಂಚ ಆರೆನ ನಾಟಕ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಯಾನ್ ಪನ್ಪುನೆನ್ ಕೇನ್ದೆ. 'ಆರೆನ ತುಳು ರಾಜ್ಯವಸಾನೊ' ಬೊಕ್ಕ 'ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ' ರಡ್ಡ್ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಯಾನ್‌ಲಾ ಪಾರ್ಟ್‌ಮಲ್ತ್‌ದೆ. 'ತುಳು ರಾಜ್ಯವಸಾನೊ' ದ ಕಮಲಾಂಬಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ 'ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ' ನಾಟಕೊಡು ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಸಖಿ ಪಾರ್ಟ್ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್‌ಡ್ ನಾಟಕ

'ತುಳು ರಾಜ್ಯವಸಾನ' ನಾಟಕ ಮಸ್ತ್ ಮಲ್ಲ ನಾಟಕೊ. ಮೂಜಿ ಮೂಜರೆ ಗಂಟೆದ ಪ್ಲೋಟ್. ಅಯಿತ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ಗ್ ಆರ್ ಮಸ್ತ್ ಸರ್ತಿ ಬತ್ತ್‌ನವು ಎಂಕ್ ನೆಂಪು ಉಂಡು. ಅಯಿತ ಇಡೆಟ್ ಕೋಟೆಕಾರ್‌ಡ್ ಉಂದುವೇ ನಾಟಕೊನು ಅಲ್ಪದಕುಲು ಗೊಬ್ಬುವೆರ್ ಪನ್ಪುನೆನ್ ತೆರಿದ್ ಮುದುಂಗಾರ್ ಕಟ್ಟೆ ಸಾಲೆದ ಎಂಕುಲು ನಾಟಕೊನು ಗೊಬ್ಬೆರೆ ಇತ್ತ್‌ನೆಡ್ಡಾದ್ ಆ ನಾಟಕೊನು ತೂಂಡ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ನಾಟಕದ ತಂಡದಕುಲು ಸೇರೊಂದು ಕೋಟೆಕಾರ್‌ಗ್ ಪೋತುನವುಂಡು. ಅಲ್ಪದ ಕೋಟೆಕಾರ್ ಪ್ರವಾಸಿ ಬಂಗ್‌ಲೆಡ್ ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ಮಾತ ಉಂತ್ಯೆರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಅಪಗ ಶಾಲೆದ ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಎನನ್‌ಲಾ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಯಿನೆಡ್ಡಾದ್ ಯಾನ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಊರುನು ಸುರುಟು ತೂಯೆರೆ ಒಂಜಿ ಅವುಕಾಸೊ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾತ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಕೋಟೆಕಾರ್‌ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್‌ಡೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜಾಲ್‌ಗ್ ಮಡಲ್‌ದ ದೊಂಪ ಬೊಕ್ಕ ಸುತ್ತಲಾ ಈಂದ್‌ದ ಕೈ ಮಡಲ್‌ಲೆಡ್ ಮದೆ ಮಲ್ತಿನ ಅಟ್ಟಣೆ ಅವು. ಆನಿ ರಾತ್ರೆ ಈ ನಾಟಕ ತೂದು ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಎಂಕುಲು ಮಾತ ಪೆರಪ್ಪ ಊರುಗು ಪಿದಾಡಿಯೊ. ಯಾನ್ ಶಾಲೆಗೇ ಸೀದಾ ಪೋಯೆ.

ನಾವು ಉಳ್ಳಾಲಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ....!

ಆನಿಯೇ, ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟ್ರ ವೆಂಕಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಕನ್ನಡ ಪಾಠೊ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ನೆ, ಒಯಿನ್? 'ನಾವು ಉಳ್ಳಾಲಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ... 'ಪನ್ಪುನ ಪಾಠೊ ಅವು. ಆರ್ ಸುರು ಮಲ್ಪುನಗ ಎನ ಮೋನೆಗೇ ತೂಯೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪೇ ಆದುಂಡು ಎಂಕ್. ಇನಿ ಇತ್ತೆ ಎಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಪತ್ತ್ ನಲ್ವತ್ತೆನ್ಮ ಒರ್ಸೊಡ್ಡು ಬೊಕ್ಕ ಈ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ್ ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ನೆಂಪು ಮಾಲಿಕೆಡ್ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತ ಎಂಕ್ ತೆರಿಲೆಕ ಗುರ್ತಪರ್ಚಯ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿ ಅವುಕಾಸೊ ತಿಕ್ಕಿನವು ಎನ ಭಾಗ್ಯಂದೇ ಎನ್ನಿದೆ.

ಯಾನ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಲ್ಲೆಗ್ ಮೂಜಿದಿನ ಆಪುಂಡು

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಅಪಗಪಗ ಮುದುಂಗಾರ್ ಕಟ್ಟೆಗ್ ಬರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಬರ್ಪೆರ್ಂದ್ ಸುದ್ದಿ ತೆರಿದ್ ಮಿತ್ತ ಇಲ್ಲಲ್ದ ಎಂಕಪ್ಪಣ್ಣೆ, ರಾಮಣ್ಣೆ, ದೂಮಣ್ಣೆ ಮಾತ ಸೇರೊಂದು ಆರೆನ್ ತೂಯೆರೆ ಎಂಕುಲು ಪೋವೊಂದು ಇತ್ತ. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಲಾ ಅಂಚಿತ್ತಿನವು. ಆರೆನ ಪಾತೆರ ಕತೆಟ್ಟ್ ಆರೆನವೇ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ಶೈಲಿ, ಮರ್ಜಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಪಾತೆರ ಕತೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಗಾದೆ, ಉಟಾರ್ನೆ, ಉಪಕತೆ, ಮಸ್ಕಿರಿ, ಕೋಂಗಿ, ತಮಸ್, ನೀತಿ ಮಾತಲಾ ಉಪ್ಪೇದ್‌ಂಡ್. ಅವು ಎನಲೆಕೊಂತಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಆಕರ್ಷಣೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒರ ಮುದುಂಗಾರ್ ಕಟ್ಟೆ ಶಾಲೆದಲ್ಪ ಆರೆನ್ ಯಾನ್ ಭೇಟಿಯಾಪುನ ಸಂದರ್ಭ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆಗ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ 'ಏಪ ಬತ್ತರ್'ಂದ್ ಕೇಂಡೆ. ಆರ್ ಕೂಡ್ಲೆ "ಯಾನ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಲ್ಲೆಗ್ ಮೂಜಿ ದಿನ ಆಪುಂಡು" ಪಂಡೆರ್. ಉಂದು ಆರೆನ ಪಾತೆರದ ಶೈಲಿ. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಆರೇ ವಿವರೊಲಾ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. "ಎಲ್ಲೆಗ್ ಮೂಜಿ ದಿನಂದ್ ಪಂಡ, ಯಾನ್ ಎಲ್ಲೆ ಮುಟ್ಟ ಮೂಲು ಉಲ್ಲೆಂದ್ ಅರ್ಥೊ". ಆ ಪಾತೆರ ಕತೆಟ್ಟ್ ಇಂಚ ಮಾಮೂಲಿ ಪಾತೆರೊಡ್ದು ಬೇತನೇ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ಒಯ್ಲ್ ಉಪ್ಪುನೆನ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ.

ಕುಕ್ಕುದ ಮರತ್ತಡಿಟ್ಟ್ ಶಾಲೆದ ಜಗಲಿಡ್ ಪಡೆಯಿ ಗೇನೊ

ಅಂಚಾದ್ ಈ ಕೋಟೆಕಾರ್‌ದ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ, ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗದ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ, ನಾಟಕದ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಎನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಮೂಲೆಡ್ ಏಪೋಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಉಲ್ಲೆರ್ಂದ್ ಪಂಡ ಆರೆನ ನಾಟಕದ ಪದೊಕುಲೆ

ರಾಶಿಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆ ಪದೊಕುಲೆ ರಾಶಿಂದ್ ಪಂಡ ಆರೆನ್ ಸುದ್ರುಪ್ಪು ತೂದು ಆರ್ ನಾಟಕ ತರಬೇತಿದ ಪೋರ್ತುಲೆಡ್ ಬಾಯಿಡ್ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತಿನ ಆರೆನ ನಾಟಕೊದ ಸಭಾಷಣೆಲೆಡ್, ನಾಟಕೊದ ಪದೊಕುಲೆಡ್. ಅಂಚಾದೇ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಣ್ಣಡ್ ತೂಯಿನ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇಂಡಿನ ಪಾತೆರಕತೆ ಪದೊಕುಲೆಡ್ ಮರಪ್ಪಂದೆ ಒರಿದ್ ಬಾಯಿಡ್ ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತೊಂದಿನ ಪದೊಕ್ಲೆ ರಾಶಿದ ಕೆಲವು ಪುಂಡಿಲು, ಸೆರೆಕ್ಕುಲು ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ನೆಂಪುದ ಮದೆಡ್ದ್ ದನಿಕರೊಂದುಲ್ಲೊ. ಅವೆನ್‌ಅಂಚಂಚನೇ ಮುಲ್ಪದ ಕೆಲವು ಗೆರೆಕ್ಕುಲೆಡ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾದೆ. ಎಚ್ಚಿಕಮ್ಮಿ ನಲ್ಪತ್ತೈನ್ ಒರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ಯಾನ್ ಬರವು ಕಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ನಾಟಕದ ಅಡ್ಡಿಡ್ ಮುದುಂಗಾರ್ ಕಟ್ಟೆ, ಶಾಲೆದ ಜಗಲಿಡ್, ಶಾಲೆದ ಜಾಲ್‌ದ ಕುಕ್ಕುದ ಮರತಡಿತ್ತ ನಿರೆಲ್‌ಡ್ ಆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಕುಲ್ಲೊಂದು ರಂಗಭೂಮಿದ ಗೇನ ಪಡೆವೊಂದು ಇತ್ತಿನ ನೆಂಪುದ ಮೋಕೆ ಎನಡ್ದ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ್ ಗುರ್ತು ಪರ್ಚಯ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರೆ ತಂಕ ಬೊಕ್ಕ ತ್ರಾಣ ಕೊರ್ತುಂಡುಂದು ಎನ್ನಿದೆ. ಈ ಒಂಜಿ ಅವುಕಾಸೊಗು ಇಡೆ ಇಂಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಬೊಕ್ಕ ಬೋಡಿತ್ತಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೊರಿನ ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಯಾನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆ. ಅಕ್ಲೆನ ಮಾತ ಒರ್ಯೊರ್ಯನ ಪುದರ್ ಪೊರಪ್ಪುಲೆನ್ ಪನ್ಯರೆ ಮುಲ್ಪ ಪೋಪುಜಿ. ಅವು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಎನ್ನ ಈ ಬರವುದ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಉಲ್ಲೊ.

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಓಲ್ಲೆರ್ ?

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್‌ಡೇ ಒರ ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಡುಂದಾಂಡ್. ಕೋಟೆಕಾರ್ ಗುತ್ತುದ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಈಂದ್‌ದ ಕೈ, ಕುಕ್ಕುದ ತಪ್ಪು, ಮಡಲ್ ತಟ್ಟಿಲೆ ಸಿಂಗರಿಪುಡು ನಾಟಕದ ವೇದಿಕೆ ತಯಾರಾಂಡ್. ನಾಟಕಲಾ ಸುರುವಾಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣಗ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಪಾರ್ಟ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಪಾರ್ಟ್ ಬರೊಡಾಯಿ ಪೊರ್ತು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಓಲ್ಲೆರ್? ಆರ್ ಓಲಾ ಕುಕ್ಕುದ ಮರಟ್ ಕುಕ್ಕು ಕೊಯ್ಯೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಪಂಡ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಬಜಿ ನಾಟಕ ಬರೆಪಿನಾರ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಆರ್ ನಿರ್ದೇಶಕೆ ಮಾತ್ರೆ ಅತ್ತ್. ನಿರ್ಮಾಪಕೆ ಆತೇ ಆತ್ತ್. ಪರದೆ ಕಟ್ಟುನಾರ್, ಪರದೆ ದೆರ್ಪುನಾರ್, ಮೇಕಪ್ ಮಲ್ಪುನಾರ್, ವೇಷ ಕಟ್ಟುನಾರ್, ಗೇಸ್ ಲೈಟ್ ಅಕುಡುನಾರ್. ಅಕೇರಿಗ್ ಅಡಿಪ್ಪೆರೆಲಾ ಅಡಿತ್ತ್ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ತಯಾರ್ ಇತ್ತಿನಾರ್. ಆರೆಗ್ ಒವು ತೆರಿಯಂದಿನವು? ಆರ್ ಒವು ಮಲ್ಪಂದಿ ಬೇಲೆ?

ಬತ್ತೆರೇ ಬತ್ತೆರ್ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಲು

ಅರ್ ಇತ್ತಿ ಬುಡಾರೊಡು ನಾಟಕ ಬರೆವೊಂದು ಇತ್ತಿ ಪೊರ್ತುಗು ನಟ್ಟ ನಡೀರ್ಲ್‌ಂದ್ ಇಜ್ಜಿ, ವಾ ಪೊರ್ತುಂದು ಇಜ್ಜಿ, ಬೋಡುಂದಾಂಡ ಸರಿ, ಬರೆಪುನೆಂದೇ ಲೆಕ್ಕ. ಒರ ಆರ್ ಇತ್ತಿ ಬುಡಾರದ ಆಪೆದ ಇಲ್ಲಲ್ದ್‌ಕ್ಲೆಡೆ ಏರೋ ಕಲ್ಲ್ ದಕ್ಯೆರ್‌ಗೆ. ಅಕುಲು ಪೋಲೀಸ್ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಒಂತೆ ಪೊರ್ತಾನಗ ರೈಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆರೇ ಬತ್ತೇರ್ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಲು. ಬನ್ನಗ ಅಲ್ಪ ಇರ್ಲ್ ಏರ್ಲಾ ತೋಜ್ಜೆರ್. ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲ್‌ದುಲಯಿ ಏರೋದಾನ್ನ ಬರೆವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಆರೆನೇ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕುಲು ಕೈದ್ ಮಲ್ತ್ ಸ್ಟೇಶನ್‌ಗ್ ಕೊನೊಯೆರ್. ಕೊನೊಯೆರೆ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಒಂಜಿ ಕಾರಣ ಉಂಡು. ಉಳಯಿ ತೂಂಡ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಲೆ ಕಾಕಿ ಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಟೊಪ್ಪಿ ಮಾತ ಉಂಡು. ಲೈಸನ್ಸ್ ದಾಂತೆ ಇಂಚಿತ್ತಿಕಾಕಿ ಡ್ರೆಸ್ ದೀವೊನ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಅಪಗ. ಸ್ಟೇಶನ್ಡ್ ಏರೋ ಭಂಡಾರಿಂದ್ ಉಳಯಿ ಕುಲ್ಲಯೆರ್‌ಗೆ. ಅವು ಎಂಚಲಾ ತೆರಿದ್ ಆರೆನವು ತಪ್ಪು ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಮನದಾನಿ ಬುಡ್ಪದ್ ಕೊನತ್ತೆರ್‌ಗೆ.

ಉಲ್ಲೆರ್ ಒಂತೆ ಕುಲ್ಲುಲೆ

ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ಉಲ್ಲೇರಾಂದ್ ಏರಾಂಡಲಾ ಕೇಂಡೊಂದು ಬತ್ತೆರ್‌ಂಡ, ಉಲ್ಲೆರ್ ಒಂತೆ ಕುಲ್ಲುಲೆ ಇತ್ತೆ ಬರ್ಪೆರ್‌ಂದ್ ಒವ್ವಾ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಉಳಯಿಪೋದು ಮಾಮೂಲು ಡ್ರೆಸ್ ಕದೆಲ್ತ್ ಎಡ್ಡೆ ದುತ್ತು ಐತೊಡು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕುರ್ಸುಡು ಕುಲ್ಲುದು ಯಾನೇ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ದಾನೇವೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಬತ್ತ್‌ನಕ್ಲೆಡ ಕೇನೆದೆರ್‌ಗೆ.

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಪಂಡ ....!

ಬೆಳ್ಳೂರು ಪರಾರಿ ಗುತ್ತು ರಾಮಯ ಪೂಂಜೆರ್ ಪಂಡ, ಪುದರ್‌ಪೋಯಿ ಮಲ್ಲ ವಕೀಲೆರ್. ಆರೆನ ಮರ್ಮಲ್ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಪೂಂಜೆದಿ. ಕೋಟೆಕಾರ್ ಗುತ್ತು ರಾಮಣ್ಣ ಭಂಡಾರಿಲೆಗ್ ಆರೆನ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ರಾಮಣ್ಣ ಭಂಡಾರಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಪೂಂಜೆದಿ ದಂಪತಿಗ್ ಐನ್ ಜನ ಜೋಕುಲು. ನಾಲ್ ಆಣ್ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಭಂಡಾರಿ, ಸದಾಶಿವ ಭಂಡಾರಿ, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಂಡಾರಿ, ಜಗನ್ನಾಥ ಭಂಡಾರಿ ಬೊಕ್ಕ ನಾಗವೇಣಿ ಭಂಡಾರಿ, ನಾಗವೇಣಿ ಮಡೀರ ಮಗಲ್. ಇಲ್ಲಲ್ ಅಪ್ಪಿಂದ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೇರ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಂಡಾರಿ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ಆದ್ ನಾಟಕದ

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಆದ್ ಕೋಟೆಕಾರ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಆದ್ ನಾಟಕ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್. ಈ ಐನ್ ಜನೊಕುಲೆಡ್ ಇತ್ತೆ ಜಗನ್ನಾಥ ಭಂಡಾರಿಲು ಬೊಕ್ಕ ನಾಗವೇಣಿ ಭಂಡಾರಿ ಮಾತ್ರೆ ನಮಡಪ್ಪ ಉಪ್ಪುನಕುಲು.

ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣೊದ ಕಜ್ಜೊ

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಮಾಮಲ್ಲ ಕೃಷಿಕೆ. ಗುಡ್ಡೆ ಗರ್ತ್‌ದ್ ಕೃಷಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ತರಕಾರಿ ತೋಟ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ತರಕಾರಿ ಮಾರಾಟೊಡ್ದು ನಾಟಕ ಮಲ್ಪೆರೆ ಖರ್ಚಿಗ್ ದುಡ್ಡು ತಿಕ್ಕೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಎಡ್ಡೆ ಕೃಷಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆಡ್ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದಿತ್ತ್‌ನೆಡ್ದಾದ್ ವುಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ದ ವಾಸುದೇವ ಭಟ್ರ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ್ ಲೆಪುಡಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಜ್ಜೊ ಕಲಾತ್ಮಕವಾದ್ ಮಲ್ಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ತರಕಾರಿ, ಅಂಚೆನೆ ತಾರೆ, ಬಾರೆದ ಬಿತ್ತ್‌ಲ್ ಬುಳೇಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪನೇ ಆರೆಗ್ ನಾಟಕದ ತಂಡಲಾ ಉಪ್ಪೇದ್‌ಂಡ್. ಅಯಿತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆರೆನ ನಾಟಕದ ರಂಗ ಪರಿಕರೊಲು ಉಪ್ಪೇದಂಡ್

ಗೆ. ಬ. ಪಂಡ ಎಂಚಿನ?

ಅರೆನ ನಾಟಕದ ತಂಡೊಗು 'ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗ' ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪರ್ದೆದ ಸೈಡ್‌ವಿಂಗ್ಸ್‌ಡ್ ಗೆ. ಬ ಪನ್ಪಿ ಗುರ್ತೊ ಪಾಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಗೆ.ಬ. ಪಂಡ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪುಂದಾಂಡಲಾ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆನೇ 'ಗೆಣಸು ಬಟಾಟೆ'ಂದ್ ತಮಾಸ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗದ ನೆಂಪುಗಾದ್ ಆರ್ ಕೋಟೆಕಾರ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪರ್ದೆಲೆನ್ ಮಲ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ತುನವುಂಡು.

ಕೊಂಡಾಣ ಜಾತ್ರೆಡ್

ಆರೆನ ಊರುದ ಕೈತಲ್ ಕೊಂಡಾಣ ಜಾತ್ರೆ ಆವೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಆಡೆಗ್ ಏಪೊಲಾ ಪೋವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಮಾತ್ರ ನೇಮದ ಕಳಟ್ಟ್ ಉಪ್ಪೇದ್‌ಜೆರ್. ಓಲಾಂಡಲಾ ಅಲ್ಪ ತಿರುಗೊಂದು ನಾಟಕ ಬರೆಪಿ, ರಂಗಭೂಮಿದ ಚಿಂತನೆಡ್ ಉಪ್ಪೇದೆರ್. ಕೋಟೆಕಾರ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಆರೆನ ಇಲ್ಲಲ್ ಉಪ್ಪೇದ್‌ನೆನೆ ಕಮ್ಮಿ.

ಈ ದಾಯೆ ಆತ್ ಬಗ್ನುನೆ ?

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಆದ್ ಗುತ್ತುದಾರೆನ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆನವು ಗುತ್ತುದಾರೆನ ಗತ್ತ್‌ದ ಅಭಿನಯ. ಆಂಡ ಗುತ್ತುಗಾರಿಕೆದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಆರೆಡ ಇಜ್ಜಂಡ್. ಅಜಲ್‌ದ ನೇಮ ಕಟ್ಟುನ ಪಂಬದೆರ್ ತಗ್ಗ್‌ದ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಉಳ್ಳಯಂದ್ ಕೈಮುಗಿದ್ ಓಂಗೊಂದು ಉಂತೊಂದುಪ್ಪುನೆನ್ ತೂಂಡ, "ಯಾರು ಯಾರು ಪೋಪೋ, ಈ ದಾಯೆ ಆತ್ ಬಗ್ನುನೆ"ಂದ್ ಪಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ತನ ಮನೆತನದ ಗುತ್ತುಗತ್ತ್‌ದ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಗುತ್ತುದಾಯನ ಪಾತ್ರೊಲೆಡ್ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್ ತೋಜಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಉಂದು ಆರೆನ ಮನೋಭಾವ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಪರಬನ ಬೊಡೆದಿ

ಕೆ.ಬಿ ಭಂಡಾರಿಲೆಡ ಆಶು ಪ್ರತಿಭೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಪೋಯಿನವುಲು, ಬತ್ತಿನವುಲು, ತೂಯಿನವುಲು, ಇತ್ತಿನವುಲು ಅಲ್ಪಲ್ಪನೇ ನಾಟಕ ರಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆನ 'ಪರಬನ ಬೊಡೆದಿ', ಅಂಚಿತ್ತಿ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಒಂಜಿ. ಪುರಭವನೊಡು ನಾಟಕ ಸಪ್ತಾಹ ನಡಪೇದ್‌ಂಡ್. ಅವೆಟ್ ರಾಮ ಕಿರೊಂಡಿಯನ್‌ರೆನ, ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆನ, ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಂಡೇಶ್ವರರೆನ ನಾಟಕೊಲು ಬುಡಂದೆ ನಡತಿನವುಂಡು. ಒಂಜಿ ವರ್ಸೊದ ನಾಟಕ ಸಪ್ತಾಹ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆನಾಂಡ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಒರ್ಸೊ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥೆರೆನ. 'ಪರಬನ ಬೊಡೆದಿ'ನ್ ಈ ಸಪ್ತಾಹದ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಒಂಜಾದ್ ಬರೆಯಿನವು. ಆರೆನ ನಾಟಕೊಲು ಎಚ್ಚಿಗೆ ಆದ್ ಒಂತೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದವು ಪನ್ಪಿ ಜನಕುಲೆ ಟೀಕೆಗಾದ್ ಬರೆಯಿನವು. ತನಡ್ದ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರೆ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪುನೆಕ್ಕಾತ್ರ ಬರೆಯಿನ ನಾಟಕ ಉಂದುಂದು ನಾಟಕ ಸಪ್ತಾಹದ ಪೊರ್ತು ಆರ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಡ್ ಪಾತೆರ್‌ದಿತ್ತಿನೆನ್ ಯಾನ್ ಕೇನ್ದ್‌ನವುಂಡು.

'ಸೋದರಿ' ನಾಟಕೊಡ್ದು ಸುರು

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಬರೆತಿನ ಸುರುತ ನಾಟಕ ಪಂಡ 'ಸೋದರಿ' ಪನ್ಪಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ. ಅಂಚೆನೆ ಆರ್ 'ಶಿವ ಭಕ್ತೆ ಚೆನ್ನಮ್ಮ', ಪನ್ಪಿ ಕನ್ನಡ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕ ಸುರುಟು ಬರೆತೆರ್. ತುಳುಟು 'ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ಕುರುಡೆ' ಆರೆನ ಸುರುತ್ತ ತುಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ. 'ಬೆಳವಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ' ಸುರುತ ತುಳು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕ. ಆರೆನ 'ಬಂಗರ್‌ಬಾಲೆ' ಮಸ್ತ್ ಪ್ರೀತಿದ ಬೊಕ್ಕ ರಂಗಪರಿಧಿಡ್ ಮಸ್ತ್ ಮೆನ್ಕ್‌ನ

ನಾಟಕ. ಪಂಥ 'ಮಸ್ತ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೊಕ್ಕ ಗಟ್ಟಿ ನಾಟಕ. ಅಂಚೆನೇ ಆರೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಕೊನತ್' ಕೊರಿನ ನಾಟಕ. 'ಉಳ್ಳಾಲ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ'ಲಾ ಅಂಚೆನೇ ಆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಕೊನತ್ ಕೊರ್ತ್ಂಡು. ಬೆಂಗಳೂರುಡುಲಾ ಉಂದೆತ್ತ ಪ್ರಯೋಗ ಆತ್ಂಡ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ಮೊಗವೀರ ಶಾಲೆ ಹಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದಕುಲು ಉಂದೆನ್ ಮಸ್ತ್ ಸರ್ತಿ ಗೊಬ್ಬುದೆರ್. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮೀನುಗಾರ ಸಂಘದಕುಲು ಬೆಂಗಳೂರುದ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಭಾಂಗಣೊಡು ಮುಪ್ಪ ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ಉಂದೆನ್ ಗೊಬ್ಬುದುನವುಂಡು.

ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಲಡಾಯಿ

ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈಕುಳು ಪನ್ಪಿಲೆಕೊ "ಕುಡ್ಲದ ಅಮೃತ ಸಂಗೀತ ಸಭಾ ಮಂಗಳೂರು ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತಿನ ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಗ್ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ' ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಲಡಾಯಿ 'ನಾಟಕೊನು ಮಿತ್ರವೃಂದ ಪುತ್ತೂರು (ರಂಗಭೂಮಿ ಸೇವಾಸಕ್ತ ಪುತ್ತೂರು) ಮೊಕುಲು ಗೊಬ್ಬೆರ್. ಅಯಿಟ್ ಶೆಟ್ರೆನ ಪಾರ್ಟ್ ಯಾನ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಭಟ್ರೆನ ಪಾರ್ಟ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಆಳ್ವೆರ್ ಮಲ್ತ್‌ನವು. ಆರೆಗ್ ಉತ್ತಮ ನಟನೆಗಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಬಿ.ಎಸ್ ರಾಮಣ್ಣ ರೈ ಈ ನಾಟಕೊಡು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೇರ್. ಮಿತ್ರ ವೃಂದದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತಿ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಕೆದಿಲಾಯೆರ್ ಕೂಡ ಒಂಜಿ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್ ಏನ್ ಅಪಗ ಅಯಿತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಆದಿತ್ತೆ. ಸುಮಾರ್ 1962ನೆದ ಒರ್ಸೊ ಆದಿಪ್ಪೊ್ವಡು, ಆರ್ ನಾಟಕೊಗು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಅಪಗಪಗ ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ನಾಟಕೊಗು ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟಿನ ಮಾತ ಮಾಹಿತಿ ಆರೆಡ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ನಾಟಕ ಮಲ್ಪುನೆನ್ ಸೀರ್ಯಸ್ ಆದ್ ಆರ್ ದೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಇತ್ತ್ಂಡ ಆರೇ ಪರದೆಡ್ದ್ ಇಂಚ ಕಟ್ಟುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಲಡಾಯಿದ ಥೀಮ್ ಶೆಟ್ರೆನಲಾ ಭಟ್ರೆನಲಾ ಲಡಾಯಿ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಭಂಡಾರಿಲೆನ ನಾಟಕೊಲು ಒಂತೆ ಪರ ಶೈಲಿದವು ಆದಿತ್ತ್ಂಡಲಾ ಅವೆಟ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿದ ಎಡ್ಡೆ ಥೀಮ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಂದೇಶ ಉಪ್ಪೇದ್ಂಡ್. 'ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಲಡಾಯಿ' ನಾಟಕ ಪುತ್ತೂರುಡು ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಇಟ್ಟೆಲ್‌ಡ್‌ಲಾ ಅಯಿತ ಪ್ರಯೋಗ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆರೆನ ನಾಟಕ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಎಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಕಟವಾತ್‌ಜೊ. ಕಾರಣ ಆ ಕಾಲೊಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆಡ್ದ್ ಲಾಗಾಯ್ತ್ ಉಂದು ಮಾತೊ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾದ್ ಬರೊಂದುಲಾ ಇಜ್ಜಂಡ್"

ಸಾತ್ವಿಕ ನರಮಾನಿ ಆಂಡ ಹಟಗಾರೆ

ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪೊಡು ಪುರಭವನೊದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯೋಗುಡು ಲೋಕಯ ಶೆಟ್ರ್ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಲೋಕಯ ಸೆಟ್ರ್ ಪನ್ಪುಲೆಕ್ಕೊ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ನಾಟಕೊಡು ಯು. ಆರ್. ಚಂದರ್, ದೇವಾಡಿಗೆರ್ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆನ 'ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣ', 'ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ', 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ' ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯಡ್ ಕೇಮರ ಬಲ್ಲಾಳನ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಪತ್ತ್ ಮುಪ್ಪ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಏಕ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆರೆ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಸಾತ್ವಿಕ ನರಮಾನಿ, ಆಂಡ ಹಟಗಾರೆ. ನಾಟಕೊಡು ಮಾತ ಕೆಲಸೊನ್ಲ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್. ಅಕೇರಿಗ್ ಅಡಿಪ್ಪೆರೆಲಾ ತಯಾರ್. ಅಯಿಟ್‌ಂದ್ ಅತ್ತ್, ಅಂಚಿತ್ತಿನೆಟ್ಟ್ ಒಯಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ಆರೆಗ್ ಉರು ಉಪ್ಪೆದ್‌ಜಿ. ಎನ್ನನೇ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಥೆಂದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪೆದ್‌ನಾರ್. ದುಂಬು ಮಾತ ಹಳ್ಳಿದ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಬೊಲ್ಪು ಮುಟ್ಟ ನಾಟಕ ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣ ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ನಾಟಕ ಉಪ್ಪೆಂದ್‌ಂಡ್. ಮಲ್ಲೆ ಇಜ್ಜಿಂಡಲಾ ಅಯಿಕ್ ಆತ್ ಈತ್ ರಂಗ್ ರತೀಪು ಸೇರಾವೊಂದುಪ್ಪೆದೆರ್.

ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿಸ್ತ್‌ದ ಸಿಪಾಯಿ

ನಾಟಕ ರಂಗೊಡು ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಪಡೆತಿ ಮಚ್ಛೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರೆರ್ (1989) ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ್ ಇಂಚ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್ 'ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ಕುರುಡೆ'ಡ್ದ್ ಲಾಗಾಯ್ತ್ ಸುಮಾರ್ ಐವೊಡ್ಡುಲಾ ಮಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೌರಾಣಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕನ್ನಡ-ತುಳು ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತಿ ಕೆ.ಬಿ.ಭಂಡಾರ್ಲೆನ್ ಪೆರ್ಮೆ ಅಹಂಕಾರ ಸೋಂಕಿಜಿ. ಆರ್ ಮಸ್ತ್ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯೇ ಆದ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಬದ್ಕ್ ನಡಪಾಯೆರ್. ಆರೆನ ಮಾತಾ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಆರೇ ಸೊಂತ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೇರ್. ಆರೆನ ಜೀವನೊಡು ಶಿಸ್ತ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಾಟಕ ರಂಗಸಲಕರಣೆ ವೇಷ ಭೂಷಣ ಇಂಚಿತ್ತಿನೆನ್ ಮಾತ ಬಾಡಿಗೆಗ್ ಕೊರ್ಪಿ ವ್ಯವಹಾರೊನು ಭಂಡಾರಿಲು ನಡಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಈ ವ್ಯವಹಾರೊಡು ಏರಾಂಡಲಾ ಗಿರಾಕಿಲು ಆರೆಗ್ ದಾನೆಂಡಲಾ ತೊಂದರೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್‌ಂದೇ ಆಂಡ ಅಕ್ಲೆನ ಪುದರ್‌ನ್ ತನ ಡೈರಿಡ್ ಕೆಂಪುಶಾಯಿಡ್ ಗುರ್ತುಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ಬೊಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆಡ ವಾ ಸಮ್ಮಂದೊಲೆನ್ಲಾ ದೀವೊಂದ್ ಇಜ್ಜಂಡ್.

ಪುರಭವನೊಡು ನಾಟಕ ಸಪ್ತಾಹ

ಆರ್ ನಾಟಕ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತಿನವಂದ್. ಆರೆನ ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ, ಪಂಥ, ಮಗ್ಗಿಪಲಯೆ, ಬೆಳವಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ, ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣ, ಹೃದಯ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಪರಬನ ಬೊಡೆದಿ ಉಂದು ಮಾತಾ ಆರೆಗ್ ಕೀರ್ತಿಕೊಂಡತ್ ಕೊರಿನ ನಾಟಕೊಲು ಒಂಜಿ ವಾರ ಇಡೆಬುಡಂದೆ ಕುಡಲದ ಪುರಭವನೊಡು ತುಳು ನಾಟಕ ವೈವಿಧ್ಯ ಕೊಟೊಲೆನ್ 'ಅರುಣ-ಕಿರಣ್' ಸಂಸ್ಥೆದ ಆಸರೆಡ್ ನಡಪಾವು ಪರಂಪರೆಗ್ ಸುರುಮಲ್ತಿನಾರೇ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲು. ಈ ನಾಟಕ ಸಪ್ತಾಹ, ನಾಟಕೊಲೆನ್ ತೂಪುನ ಒಂಜಿ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆನ್ ಜನೊಕುಲೆಡ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಪುಟ್ಟಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳು ನಾಟಕ ರಂಗೊದ ಸಾಧಾರಣ ಮಾತಾ ಶ್ರೇಷ್ಠಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜಮೆ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊನು ಭಂಡಾರಿಲು ಮಸ್ತ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್.

ನಿಕುಲು ಏರೆನ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಂದುಲ್ಲರ್?

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ತನ ಒಡನಾಟೊಡು ಇತ್ತಿ ನಾಟಕಕಾರೆರೆನ ನಾಟಕೊಲೆ ಬಗೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಚಿಂತನೆ ನಡವಾವೊಂದು ಉಪ್ಪೇದೆರ್. ತನಡ್ದ್ ರಂಗ ಪರಿಕರ, ಪರದಲೆನ್ ಮಾತಾ ಬಾಡಿಗೆಗ್ ಕೊನೊಪೊವೊಂದಿತ್ತಿ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಲಾ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. "ನಿಕುಲು ಯೇರೆನ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಉಲ್ಲರ್? "ಪನ್ಪಿ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದ್ ಅವೆತ್ತ ಪ್ರದರ್ಶನೊಲೆ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಆಕ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಲಹೆ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. "ಆ ನಾಟಕೊಗ್ ಮಸ್ತ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಉಂಡು, ನಿಕುಲು ಇಡೀ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗೊಬ್ಬುಲೆ. ನಾಟಕದ ಮರ್ಯಾದಿ ಒರಿಪು ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುಲೆ"ಂದ್ ಸಲಹೆ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ರಂಗಮಂಟಪ, ಪರದೆ ಕಟ್ಯೆರೆ ಪೋಯಿನಲ್ಪ ದೂರೊಡು ಇತ್ತೊಂದು ನಾಟಕ ತೂದು ಅಯಿಟ್ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತಿನಕುಲು ಏಪಾಂಡಲಾ ತಿಕ್ಕಿನಪಗ ನಾಟಕ ಎಡ್ಡೆ ಆತ್‌ಂಡ ಪುಗರೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಎಡ್ಡೆ ಆಯಿಜಿಂದಾಂಡ ಟೀಕೆಲಾ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಪೊಸ ಪ್ರತಿಭೆಲೆಗ್ ನಿಲೆ ಕೊರಿನಾರ್

ಕೆ.ಬಿ ಭಂಡಾರಿಲೆನ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆರೆನ್ ಮಸ್ತ್ ಕೈತಲ್‌ಡ್ದ್ ತೆರಿದಿತ್ತಿನ ರಂಗಕಲಾವಿದೆ ಆರೆನ ಶಿಷ್ಯೆ ಶ್ರೀ ವಿ. ಜಿ. ಪಾಲ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕೊ "ಯಾನ್

ಉಲ್ಲಾಳ ಘಟಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮೊಡು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗ 1981ನೆದ ಇಸವಿಡ್ ಹಿರಿಯ ರಂಗ ಕರ್ಮಿ ಆದಿತ್ತಿನ ಜೆ. ರವೀಂದ್ರೆರೆ ಮುಖಾಂತ್ರ ಆರೆನ ಪರಿಚಯ ಆಂಡ್. ಆರ್ ಅಲ್ಪ ಉಳ್ಳಾಲ ಭಾರತ ಹೈಸ್ಕೂಲುಡು, ಮೊಗವೀರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದಕ್ಲೆಗ್ ಪ್ರತಿ ಒರ್ಸೊಲಾ ನಾಟಕ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಜೆ. ರವೀಂದ್ರೆರ್‌ಲಾ ಎನ ಒಟ್ಟುಡೇ ಉದ್ಯೋಗಿ ಆದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಆರೆನ ಪರಿಚಯ ಆಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಸ್ನೇಹರಂಗ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಕಲಾ ತಂಡ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಆರೆನ ತಂಡೊಡು ಎಂಕುಲು ಸೇರೊಂದು ಆರೆನ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತ. ಜೆ. ರವೀಂದ್ರರೆ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಆರೆನ ಪಂಥ ನಾಟಕೊಡು ಯಾನ್ ಸುರು ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತೆ. ಒಂಜಿ ಪೋಲಿಸ್ ಆಫೀಸೆರೆನ ಮಗಳ್ ಬೊಕ್ಕ ಒರಿ ಡಕಾಯಿತನ ಮಗೆ ಮೊಕ್ಲೆನ ಪ್ರೇಮ ಸಮ್ಮಂದವಾಯಿನ ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಚಿಂತನೆದ ಎಡ್ಡೆ ನಾಟಕ ಪಂಥ. ಅಯಿಕ್ ದುಂಬು ಆರ್ ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರ್. ಅವುಲಾ ಅಂಚೆನೇ ಅಪ್ಪೆನೇ ಒರ್ತಿ ತನ್ನ ಮಗಳೆನ್ ಒಂಜಿ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆಗ್ ಸೇರಾಯರೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊರ್ಪುನ ವಸ್ತು ಉಪ್ಪುನ ನಾಟಕ. ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಯಾನ್ ಒರಿ ಪಂಡಿತನ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆ. ಅಯಿಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣೆ, ಬೆಳವಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ, ಛತ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿ, ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಆರ್ ಎನಲೆಕೊಂತಿನ ಪೊಸ ಪ್ರತಿಭೆಲೆನ್ ಪಿದಯಿ ಕೊನಪ್ಪಿನ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಜೆ. ರವೀಂದ್ರೆರ್, ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ, ಕುಮುದಾ ಬಾರ್ಕೂರು, ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಹಿರಿಯೆರಾಯಿನ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಕದ್ರಿ ಇಂಚ ಎಂಕುಲು ಮಾತ ಆರೆನ ನಾಟಕ ತಂಡೊಡು ಇತ್ತ. 'ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ' ಇಂಚಿತ್ತಿ ನಾಟಕ ಮೂಲು ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಯೋಗ ಅತ್‌ಂಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಸೋಮಶೇಖರ್ ಪುತ್ರನ್ ಈ ತಂಡೊನು ಮುಂಬಯಿಗ್‌ಲಾ ಕೊನೊಯೆರ್. ಅಲ್ಪಲಾ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಯೋಗ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. 1984ನೇ ಇಸವಿ ಮುಂಬಯಿಡ್ ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯೆರ್‌ನ ಒಂಜಿ ದಿನ, ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ಒಂಜಿ ದಿನ ನಾಟಕ ನಡತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಅವೆಟ್ಟ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರೆ ಎಡ್ಡೆ ಅವಕಾಶಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಪಾತೆರೊಡು ಒಂತೆ ಒರಟ್ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ನಿರ್ಮಲವಾಯಿನ ಹೃದಯ ಆರೆನವು. ಮಸ್ತ್ ಕಲಾವಿದೆರೆನ ಅಭಿಮಾನೊನು ಪಡೆಯಿನಾರ್ ಆರ್. ಇನಿ ಹಿರಿಯ ರಂಗ ಕಲಾವಿದೆರ್ ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ಬಣ್ಣ ಪಾಡುವೆರ್‌ಂದಾಂಡ ಅಯಿಕ್ ಒಂಜಿ ಕಾರಣ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ."

ಪಾತೆರಕತೆಕುಲೆ ತಿರ್ಲ್

ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆನ ಒಡನಾಟೊಡು ಇತ್ತ್ಂಡ ಆರೆನ ಪಾತೆರಕತೆಟ್ಟ್ ಆರ್ ದಾದನಾ ಬೇತೆನೇ ಪನ್ಪೆರ್ಂದಾಪುಂಡು. ಅಯಿತ ಬೊಕ್ಕದ ಮರ್ಗಿಲ್‌ನ್ ಅಂಚನೆ ಮಲ್ತ್ ತೂಂಡ ಅವು ಸತ್ಯಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಆತ್ ಸೊಲಬೊಡು ತೆಲಿಕೆ ತೋಜಾವಂದಿ ಮೋನೆ, ಪರು ಕಡೆಪಿ ದೇಖಿಡ್ ಬಿಮ್ಮ ಬುಡಂದೆ ಅಲ್ಪಡ್ಡಡೆಗೆ ಪಾತೆರೊಂದು ಗಂಭೀರ ದಿಟ್ಟಿ ತೂಪಿನಕ್ಲೆಂಚಿ ದೀದ್ ಒವ್ವೊವ್ವಾ ಉದಾರ್ಮೆ ಉಟಾರ್ನೆನ್ ಲಟಲಟಂದ್ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ ನಡತಿ ಘಟನೆಲೆ ವಿವರಣೆದ ಕೊಡಿಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ರಂಗ್ , ಒಂಜಿ ಕೋಂಗಿ , ಒಂಜಿ ಕಾಮಿಕ್ ರಪಕ್ಕ ಪಿದಾಡು. ಅಕೇರಿಗ್ ಅವು ಮಾತ ಒಂಜೊಂಜಿ ಪೊಸ ಮದಿಪು ನಾಟಾದ್ ಬುಡ್ಪ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಪಾತೆರಕತೆ, ಬಾಸೆದ ಶೈಲಿಡ್, ಅಭಿನಯ ರೀತಿಡ್, ವಿಚಾರೊದಿಟ್ಟಿಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಶ್ರೀ ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್ ಎಂಚ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ತ್ ಪನ್ಪೆರ್ ಕೇನ್ಲೆ.

1. ಜನಕುಲು ಪನ್ಪುನು 'ಕೋರಿ ಕೆಲೆತ್ಂಡ್ ಪುಲ್ಯ ಆಂಡ್ಂದ್' ಕೋರಿ ಕೆಲೆತ್‌ದ್ ಪುಲ್ಯ ಆಂಡ್ಂದ್. ಕೋರಿ ಕೆಲೆತ್‌ನೆಡ್ದ್ ಓಲಾಂಡ್ಲ ಪುಲ್ಯೆ ಆಯಿರೆ ಉಂಡಾ? ಅವು ಅಂಚತ್ತ್ ಪುಲ್ಯೆ ಆಯಿನೆಡ್ದಾದ್ ಕೋರಿ ಕೆಲೆಪುನವು.

2. ಒರ ಕುಡ್ಲದ ಲೇಡಿಗೋಶನ್‌ದ ನರ್ಸ್‌ನಕುಲು ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೆರೆ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣಡ್ದ್ ಬಾಡಿಗೆಗ್‌ಡ್ರೆಸ್ ಮಾತ ಕೊನಪಾಯೆರ್. ಅಯಿತ ಬಿಲ್ ಸುಮಾರ್ ಒಂಜಿ ಸಾರಾದಾತ್ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಯಿನ್ ಸಂದಾನಗ ಅಕುಲು, "ಸರ್ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡ್ಬೇಕು" ಪಂಡೆರ್. ಅಪಗ ಆರೆನ ಒಟ್ಟುಡು ಯಾನ್ಲಾ ಇತ್ತೆ. ಅಯಿತ ಡ್ರೆಸ್ ಮಾತಾ ಪತ್ತೊಂದು ಭಂಡಾರಿಲು ಇಂಚ ಪಂಡೆರ್, "ನೀವು ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಂಬೈನೂರ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ರೂ ನಾನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬಿಡುವುದುಲ್ಲ. ಕೊಟ್ರೆ ಎಲ್ಲ ಕೊಡ್ಬೇಕು. ಬಿಡುವುದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಇಂಚ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಈ ನಮೂನೆದ ವ್ಯವಹಾರದ ಪಾತೆರಕತೆ ಇತ್ತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆರ್.

3. ನಮ ಉಡುಪಿಡ್ದ್ ಅಂಚಿಗ್ ಹಿರಿಯಡ್ಕಂದ್ ಉಂಡು. ಒರ ಹಿರಿಯಡ್ಕ ಶಾಲೆದ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ತ್ರ್ ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯೆರ್. ಅವು ಇಂಚ :

"ಹಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸತ್ಯಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಾಟಕಕ್ಕೆ , ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭೂಕೈಲಾಸ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಡ್ರೆಸ್ ತಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು"

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಜವಾಬು ಕೂಡ್ಲೆ ಇಂಚ ಪೋಂಡು.

"ಹಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಭೂಕೈಲಾಸ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಡ್ರೆಸ್ ತರಲು ನೀವು ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಶಂಕರ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ. ಅವರ ವಿಳಾಸ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಮಣಿಪಾಲ"

ಯಾನ್ ಕೇಂಡೆ ಸರ್, "ಎಂಕ್ ಉಂದು ಅರ್ತಾಯಿಜಿ ಈರ್ ಪನ್ನವು?" ಅಪಗ ಆರ್, "ದಾಯೆ ಪಂಡ ಆರೇ ಮನ್ಪೊಡು ಮ್ಯಾಜಕ್‌ಡ್. ಎಲ್ಯಕ್ಲೆಗ್ಲ ಮಲ್ಲಕ್ಲೆಗ್ಲ ಹೊಂದಿಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಡ್ರೆಸ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಶಂಕರ್ರೇ ಆವೊಡು. ಎನಡ್ದ್ ಆಪುಜಿ ಅವು. ಆಯಿಕ್ಕಾತ್ರ ವಾಪಾಸ್ ಎಡ್ರಸ್‌ಗ್ ಪಿರ ಎಂಕ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಪುನ ಬೊಡ್ಚಿ. ಇತ್ತೆನೇ ಬರೆಯಿನೆ ಎಡ್ರಸ್ ಅಯಿಕ್ಕಾತ್ರ"

4. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ಆರ್ ಏರ್‌ಂದ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಂದೆ ಅಕುಲು ಮೊಕುಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕೇನ್ನವು ಉಂಡು.

"ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ, ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ರಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಅವರ ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದದ್ದು ನಾವು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಅವರು"

ಅಪಗ ಆರೇ ಇಂಚ ಪನುವೆರ್.

"ಅವರು ಈಗ ಜಸ್ಟ್ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದ್ರು. ಹೋಟೆಲಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ ಇರಬಹುದು ಅಲ್ಲಿ"

ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಡ್ರೆಸ್ ಮಾತ ಪಾಡ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕುಲ್ದು ದುಂಬು ಬತ್ತದ್ ಪಾತೆರ್ನಕ್ಲೆಡನೇ ಪಾತೆರಕತೆಕ್ಕ್ ಸುರು ಮಲ್ಪೆರ್.

ಏತ್ ಮಲ್ಲ ದೋಸ್ತಿಯಾಟಿಗೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಸತ್ಯೊನು ಕಠೋರವಾದ್ ಪನುವೆರ್. ಆತ್

ನಿಷ್ಠುರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಅಂಚೆನೇ ಪ್ರೀತಿಲಾ ಮಲ್ಪೇರ್.

5. ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಪುತ್ತೂರ್ದ ಒಂಜಿ ಜವನ್ಯೆ ಮಸ್ತ್ ಉದ್ದ ತೋರ ಇತ್ತೆ. ಒಂಜಿ ಪತ್ತೊಂಜಿ ಗಂಟೆ ಪೊರ್ತು ಆದುಪ್ಪು. ಯಾನಪಗ ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತೆ. ಆಯೆ ಪಂಡೆ, "ಭಂಡಾರ್ಲೆ ಯಾನ್ ಪುತ್ತೂರುಡ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ನಾಯೆ. ಸದಾನಂದ ಶೆಟ್ರ್ ಎನನ್ ಕಡಪುಡ್ಸೆ. ಈರ್ ಪರ್ದೆ ಕೊರ್ಪೆ ಪಂತರ್‌ಗೆ"

ಅಯಿಕ್ ಮೆರೆನ ಉತ್ತರ ಎಂಚಿನ ಪಂಡ :

"ಪುತ್ತೂರುಡು ಪತ್ತ್ ಪದ್‌ರಾಡ್ ಜನ ಸದಾನಂದ ಶೆಟ್ರ್‌ನಕುಲು ಉಲ್ಲೆರ್‌ಯಾ! ನಿನ್ನ ಸದಾನಂದ ಶೆಟ್ರ್ ಏರ್ ಅವು? ಪರ್ದೆ ಕೊರಿಯೆರೆ ಆಪುಜಿ ದಾನೆ?"

6. ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಉಲ್ಲಾಳ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಾಟಕದ ಮೂಹೂರ್ತ, ಶರವು ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಆರ್ ಕೆ. ಮಂಗಳೂರು ಆರೆಗ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ಪಾತ್ರ. ಮುಹೂರ್ತದಾನಿ ಭಂಡಾರಿಲು ಬತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಆರ್. ಕೆ. ಮಂಗಳೂರು ಆರೇ ಬರಂದೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಏರೋ ಪಂಡೆರ್.

"ಆರ್ ಇನಿ ಬರ್ಪುಜಿ ಪಂತೆರ್, ದಾದಾನಾ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕಾರಣಗೆ!"

ಅಪಗ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಪಂಡೆರ್,

"ನಿಕುಲು ಸುರುಟು ಆರ್.ಕೆ.ಡ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಮುಹೂರ್ತೊಗು ದಿನ ದೀವೊಡು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಶರವುದ ಗಣಪತಿ ಓಡೆಗ್‌ಲಾ ಪೋಪುಜೆ. ಆಯೆ ಶರವುಡೇ ಉಲ್ಲೆ. ಬೊಕ್ಕ ಆರ್. ಕೆ. ಮಂಗಳೂರು ಆಯನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ್ ಮುರಾನಿ ಕೋಟೆಕಾರ್‌ಡ್ ಯಾನ್ ತೂತೆ, ಅವು ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪೋದು ಸುಬ್ಬಕ್ಕ ಆತ್‌ಂಡ್. ಫಸ್ಟ್ ಸೀನ್ ಯಾನ್ ತೂಯೆ. ಬೊಕ್ಕ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಡ ಯಾನ್ ಪಂಡೆ "ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ದೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಲೆದಿಂಬು ಇಟ್ಟು ಮಲಗುತ್ತೇನೆ. ಧನ್ಯವಾದಕ್ಕೆ ಆಗುವಾಗ ಎಬ್ಬಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಎಂದು. ಅಂಚಾಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಈ ನಾಟಕ!"

7. ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಒಂಜಿ ಲೆಟ್ಟರ್ ಪ್ಯಾಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್, ಅವು ಆರ್ಡರ್ ಶೀಟ್. ಪರದೆ ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಒವು ಏತ್ ಮಾತಾಂದ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ಯೆರೆ. ಹಳ್ಳಿದಾರಿ, ರಾಜ ಬೀದಿ ಇಂಚ ಮಾತ ಅಯಿಟ್ ಆಯಿತ ರೇಟ್ ಮಾತ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ಕೋಪಿ ನಂಕ್‍ಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆ ಲೆಟ್ಟರ್ ಪ್ಯಾಡ್‍ದ ತಿರ್ತ್ ಇಂಚ ಬರೆದ್ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಆರ್ ಎಂಚಿನ ಬರೆತೆರ್ ಪಂಡ ಲೆಟರ್ ಪ್ಯಾಡ್‍ದ ತಿರ್ತ್:

"ನಾಟಕ ಆಡಿ ಸಮಯ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಮೂರ್ಖತನ"

ನಮ ಕೇಂಡ ಪನ್ಪೆರ್, " ಎನ್ನ ಗಂಜಿದ ಸಂಪಾದನೆದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಡ್ ಎಂಕ್ ದಿನ ಪೋಪುನಿ ಇಂದೆಟ್ಟೇ, ಕಾಸ್ ಆಪುನಿ ಇಂಚೆನೇ, ಆಂಡಲಾ ಅವು ಅಂಚ ಬರೆಪುನಿ"

ಈ ನಮೂನೆದ ಒಂಜಿ ದ್ವಂದ್ವ ಕಲ್ಪನೆ ಇತ್ತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆರ್.

8. ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪ ನಾಟಕೊಡು ಲೋಕಯ ಶೆಟ್ರ್ ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪನ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಲೋಕಯ್ಯ ಶೆಟ್ರೆ ಬಗೆಟ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಎಂಚಿನ ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತಿರ್ ಕೇನ್ಲೆ "ಲೋಕಯ ಶೆಟ್ರೆಡ್ದ್‍ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಪಾತೆರ ಕತೆ, ಏಕ್ಟಿಂಗ್ ಕಲೆ ಎನಡ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಟೌನ್ ಹಾಲ್‍ಡ್ ಲೋಕಯ ಶೆಟ್ರ್ ಡ್ರೆಸ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕೈಟ್ ತಲ್‍ವಾರ್ ಪತ್ತ್‍ದ್ ಉಂತ್ಯೆರ್‍ಂಡ ಯಾರು. ಯಾನ್ ಏತ್ ಕೈಕಾರ್ ನೋತೊಂಡಾಲಾ ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪ ಆಪುಜಿ. ನಾಟಕ ಬರೆತಿನಿ ಯಾನ್, ಎಂಕ್ ಅಯಿತ ಡಯಲಾಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಡ್ರೆಸ್ ಎನ್ನವು, ಕಾಸ್ ಎನ್ನವು. ಎಂಚಿನಾಂಡಲಾ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪ ಆಪುನ್ನೇ ಇಜ್ಜಿ."

9. ಮೀನ್‍ಡ್ ಬಂಗುಡೆ ಪಂಡ ಆಂಡ್ ಆರೆಗ್. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟ್‍ಡ್ದ್ ಒಂಜಾತ್ ಬಂಗುಡೆ ಕೊನತ್ತ್‍ದ್ ಕಾಯ್ತ್ ದೀಪುನೆ, ಬೊಕ್ಕ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಏಪಲಾ ಅಯಿನೇ ತಿನ್ಪುನೆ. ನಾಟಕದ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಏರಾಂಡ್ಲಾ ಮರ್ಯಾದಿಗ್‍ಂದ್ ಸನ್ಮಾನೊಗು ಪೂತ ಮಾಲೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್‍ಂಡ ಪನುವೆರ್ ಆರ್, "ಐತ ಬದಲ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ಲೆ, ಯಾನ್ ಬಂಗುಡೆ ಕೊನತ್ ತಿನ್ಪೆ. ಎಂಕ್ ಕಾಸ್ ಬೋಡು".

10. ಆರೆನ ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶನ ಅದ್ಭುತ ಪರ್ಣಾಮ ಕೊರ್ಪೆದ್‍ಂಡ್. ತೈಮೂರ್ ಖಾನ್ ಆರೆನ ನಾಟಕ ಬೊಕ್ಕ ಅವು ರಾಜಾ ನಂದಿನಿ ಪುದರ್ ಪಡೆಂಡ್. ತೈಮೂರ ಖಾನ್ ಆಯೆ ಒರಿ ಆಕ್ರಮಣ ಕಾರೆ. ಆ ನಾಟಕದ ಸುರುತ ದೃಶ್ಯೊಡು ಪರ್ದೆದೆರ್ಪುನಗನೇ ತೋಜುನವು ಆತ್

ಭಯಾನಕ. ಅಂಚಿತ್ತಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಆರೆನವು. ಅವು ಎಂಚ ಉಪ್ಪುಂದು ಪಂಡ ಒಂಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕನ್ ಒಂಜಿ ಕಮ್ಮೊಗು ಕಟ್‌ಪಾಡ್ದುಪ್ಪುವೆರ್. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೂರ್ತಿಲು, ವಸ್ತುಲು, ಅರಿವಾಣ, ಆರತಿ ತಟ್ಟೆಲು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಆದ್ ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ತೈಮೂರ್ ಖಾನ್‌ನ ಸೈನಿಕೆರ್ ಮಾತ ತಿಕ್ಕಿನಕ್ಲೆಗ್ ಹಾಕೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್. ಪರ್ದೆ ದೆರ್ಪುನಗನೇ ಬ್ಲಾಸ್ಟ್ ಸೀನ್. ತೂಪಿ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ದಾದಾನಂದ್ ಒಂಜಿ ಇಸ್ಮಯ ಪುಟ್ಟವುನ ಪೊರ್ತು ಅವು. ಅರ್ಚಕೆರೆನ್ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್ದಿನವು ಇಂಚ ಮಾತ ತೂನಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ ಕರಗ್‌ದ್ ಅರ್ಚಕನ ಮಿತ್ತ್, ಪೆಟ್ಟ್ ತಿನ್ಪುನಕ್ಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಅನುಕಂಪದಲೆಕ್ಕೊನೇ ಆಕ್ರೋಶಲಾ ಪುಟ್ಟುಂಡು.

11. ಬೋಳೂರುಡು ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಆಯಿನಪಗ ಪರ್ದೆ ಮಾತ ಆರೇ ಕಟ್ಟೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಗಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ತಾರೆಗ್ ಕಚ್ಚೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬಡ್ತುವೆರ್ ತೂಲೆ, ಅಂಚ ಕಚ್ಚೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಸ್ಟೇಜ್‌ದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅವ್ವೇ ಪೊರ್ತುಗು, ಬಲೇ ಒಂಜಿ ಚಾ ಪರ್ದ್ ಬರ್ಕಂದ್ ಎಂಕುಲು ಇಂಚಿ ಬತ್ತೊ. ಬನ್ನಗ ಒಂಜಿ ಮೆಯಿಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಬಿಲ್ ನೋಟಿಸ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅವು ಅವ್ವೇ ನಾಟಕದವು. ಚಾ ಪರ್ದ್ ಯಾನ್ ನೋಟಿಸ್ ಓದೊಂದೇ ಬತ್ತೆ ಪಿದಯಿ. ಅಪಗ ಆರೆಡ ಯಾನ್ ಇಂಚ ಓದುದು ಪಂಡೆ. ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಇಂಚ ಬರೆತೆರ್ ತೂಲೆ 'ಹೃದಯ ಸ್ಪರ್ಶಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ' ಅಪಗ ಆರ್ ಪಂಡೆರ್, 'ಹೃದಯ ಸ್ಪರ್ಶಿಂದ್' ಬರೆಪುನ ಅಧಿಕಾರ ಅಯಿನ್ ತೂಯಿನಕುಲು ಜನೊಕುಲು ಪನೋಡು, ಆ ದೃಶ್ಯೊನು ತೂದು. ಅಯಿತ ಲೇಖಕೆ ಅಂಚ ಬರೆಪುನವು ಸಮತೋಜುಜಿ', ಉಂದು ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆ ತಾತ್ವಿಕತೆ.

12. ಮಂಗಳೂರು ಪುರಭವನೊಡು ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಸಪ್ತಾಹ ಅರುಣ್ ಕಿರಣ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್‌ದಕ್ಲೆನ. ರಿಚಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಲೀನೊ ಮಾತ ಒಂಜಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಅವು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಮಾತ ರಂಗ ಕರ್ಮಿಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತಿನವು. ಗಣಪತಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೊಠಡಿಲೆಡ್ ಪ್ರ್ಯಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್. ಜೆ. ರವೀಂದ್ರೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊರ್ದು ಇತ್ತೆರ್. ಅವು ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣ ನಾಟಕ. ಅಯಿತ ದಳವಾಯಿನ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನಿ ಜೆ. ರವೀಂದ್ರೆರ್. ರಾಜ ಗುರು ಅತ್ತ್ಂಡ ಆಸ್ಥಾನ ಗುರು ಪಾತ್ರ ಭಸ್ಕರ ಶೆಟ್ರೆನವು. ಯಾನ್ಲಾ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲಾ ತಿರ್ತ್ ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರ್ಯಾಕ್ಟೀಸ್ ತೂವೊಂದು ಇತ್ತೊ. ರಾಜ ಬೀದಿಡ್ ದುಗ್ಗಣ್ಣೆಲಾ ರಾಜಗುರುಲಾ ಸಂಧಿಸುವೆರ್. ದುಗ್ಗಣ್ಣೆ ರಾಜ ಗುರುಕು ವಂದನೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ರಾಜಗುರು ಪಾತ್ರದಾರ್ ತರೆನಾತ್ರ ಆಡಾವೆರ್. ಅಕುಲೆಗ್ ಪಾತೆರಕತೆ

ಆದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಕ್ಲೆಕ್ಲೆ ಸಾದಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪೆರ್.

ಯಾನಪಗ ಭಂಡಾರಿಲೆಡ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡೆ 'ದುಗ್ಗಣ್ಣೆ ವಂದನೆ ಮಲ್ಪುನಗ ರಾಜಗುರು ಪಾತ್ರದಾರ್ ಪ್ರತಿವಂದನೆ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚ? ಇಜ್ಜಂಡ ದಳವಾಯಿನ್ ಎಲ್ಲಿ ಮಲ್ತಿಲೆಕ ಆಪುಜಾ'ಂದ್ ಕೇಂಡೆ.

ಆರ್ ಅಪಗ ನೇರ ಅಯಿಕ್ ಉದಾರ್ಮೆ ಕೊರ್ದು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್, "ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್ರೇ, ಡಿ.ಸಿ. ಆಫೀಸ್‌ದ ಡಿ. ಸಿ. ನ ಚೇಂಬರ್‌ಡ್ ಒರಿ ಸ್ಟೂಲ್‌ಡ್ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟೆ ಪಾಡ್ದ್ ಕುಲ್ಲೊಂದುಪ್ಪುವೆ. ತರೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಟೊಪ್ಪಿಲಾ ಪಾಡ್ದುಪ್ಪುವೆ. ಡಿ. ಸಿ. ದಿನೊಟ್ಟು ದಾಲಾ ಒಂಜಿ ಐವ ಸರ್ತಿ ಉಳಯಿ ಪಿದಯಿ ಪೋಪೆರ್. ಇಂಚ ಪ್ರತಿ ಸರ್ತಿ ಪೋನಗಲಾ ಈ ಚೇಂಬರ್‌ದ ಕೈತಲ್ ಕುಲ್ಲುದುನಾಯೆ ಪಿಯೋನ್ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಜವಾನೆ ಐವ ಸರ್ತಿಲಾ ನಮಸ್ಕಾರ ಕೊರ್ಪೆ. ಡಿ. ಸಿ. ನಮಸ್ಕಾರ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಇಜ್ಜಿ, ಪೋಪುನ್ನೇ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಒರ ಒಂಜಿ ತೂದು ಓಲ್ಲಾ ನಮಸ್ಕಾರಕೊರ್ವೆರ್ ಆತೆ"

"ಎಂಕ್ಲೆನ ಶೆಟ್ರೆನಕ್ಲೆನ ಗುತ್ತು ಬರ್ಕೆದಕ್ಲೆ ಒಕ್ಕೆಲ್ದಕ್ಲೆ ಕೈತಡೆ ಪೋಂಡ ಶೆಟ್ರ್ ಒಂಜಿ ಮರತ ಕೈತ ಕೊಡೆ ಪತೊಂದು ಉಂತುದುಪ್ಪುವೆರ್. ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಕಚ್ಚೆ ಸಾಲ್ ಪಾಡ್ದ್ ಉದ್ದೊಗು ಪೋವೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್ ಅಪಗ ಗುತ್ತು ಬರ್ಕೆದಕುಲು 'ಬೂರೊಂಡೆ ಉಲ್ಲಯಾ ಬೂರೊಂಡೆ ಉಲ್ಲಯಾ' ಪನುವೆರ್. ಆಂಡ ಶೆಟ್ರ್ ಪಿರ ನಮಸ್ಕಾರ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಇಜ್ಜಿ ಅಕ್ಲೆಗ್, ಉದ್ದೊಗು ಪೋಪುನ್ನೇ."

"ಧರ್ಮಸ್ಥಳತ್ತ ಕಾವಂದೆರೆನ ಕಾರ್‌ನ್ ನಮ ಮಾತ ಪತ್ತುವ. ಆರ್ 'ನಮ ಕಾರ್ ಪತ್ತುವೆರಾ?' ಇಂಚ ಈ ಮೂಜಿ ಆರೆನ ಪರಿಪಕ್ವವಾಯಿನ ಅನುಭವೊಡು ದುಗ್ಗಣ್ಣಗ್ ಪ್ರತಿವಂದನೆ ಕೊರಂದಿನೆಕ್ಕ್ ಸಮರ್ಥನೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಉಂದು ತೂನಗ ವಿಷಯ ಅಂದ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ಎಚ್ಚಿಗೆದ ಮಾತಾ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಪಾತ್ರವರ್ಗ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ನ ಶಿಷ್ಯೆಂದ್ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆತಿನ ಆರ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ ಆರೆನ ಅನುಭವ ಇಂಚ ಉಂಡು:

"ಕೋಟೆಕಾರ್ ಗುತ್ತುದ ಶ್ರೀ ರಾಮಣ್ಣ ಭಂಡಾರಿ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಪೂಂಜೆದಿ ದಂಪತಿಲೆಗ್ ಒರ್ತಿ ಪೊಣ್ಣು, ನಲ್ವೆರ್ ಆಣ್ ಬಾಲೆಲೆಡ್ 1927ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಪುಟುದಿನಾರ್

ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ. ಲೆಪ್ಪುಗು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಪುರುಪುಗು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಂಡಾರಿ, ಆರೇ ರಂಗ ಕರ್ಮಿ-ಸಾಹಿತಿ-ನಾಟಕಗಾರೆ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ."

"ಜವನೊಡು ಕಿದೆನಿಲಿಕೆ ಎರ್ಮೆ ಕೈಕಂಜಿ ಸಾಂಕ್‌ದ್, ಪೇರ್‌ದ ಮಲ್ಲ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕೃಷಿಕೆ, ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ 1953ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಉಳ್ಳಾಲದ 'ನವತರುಣ ಕಲಾ ವೃಂದ' ಪನ್ಪಿನ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕೂಟೊಡು ಡಿ.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿಯಾನ್ ಬರೆತಿನ 'ಹಾರ್ಟ್‌ಫೈಲ್' ನಾಟಕೊದ ಜಮೀನ್ದಾರ ಪಾತ್ರೊಡು ಅಪಗದ ಬಿಗುತ್ತ ರಂಗನಿರ್ದೇಶಕೆ 'ಶ್ರೀ ವಜೀರ್ ಹಸನ್' ಪನ್ಪಿನಾರೆನ್ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಕಲೆತ್ತ್ ಕಲೊಕು ಸುರೂತ್ತ ಪಜ್ಜೆ ದೀಯೆರ್. ಅಲ್ಪರ್ದ್ ನಾಟಕ ಅಭಿನಯದ ನಿಶೆ ತಾಗ್‌ಂಡ್ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗ ಪನ್ಪಿನ ತನ್ನನೇ ಒಂಜಿ ಹವ್ಯಾಸಿ ಕೂಟ ಕಟ್ಟೊಂದು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಂಡ್. ಜನೊಕ್ಲೆನ ಪುಗರ್ತೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್."

"'ತಂಗಿ' ಪನ್ಪಿನ ಅರೆನ ಕಥಾಸಂಕಲನದ ಸೋದರಿ ಪನ್ಪಿನ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಸುರೂತ್ತ ರಚನೆ. ಅವೆತ್ತ ಪ್ರಥಮ ನಾಟಕ ನಟೆನೆ ಹಿರಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕೆ-ನಾಟಕಗಾರೆ ದಿ. ಯು. ಆರ್. ಚಂದರ್. ಬೊಕ್ಕ 'ಆತ ಮುಸ್ಲಿಂ' - ಅಣ್ಣ-ತಂಗಿ; ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ; ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕೊಲು, ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ಕುರುಡೆ; ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಲಡಾಯಿ; ಚೊಟ್ಟೆನ ಮದ್ಮೆ; ಮೆಗ್ದಿ ಪಲಯೆ; ಬಂಗಾರ್‌ಬಾಲೆ; ಪಂಥ ಇಂಚಿನ ಸಮಾಜಿಕ ನಾಟಕೊಲು; ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣೆ; ವಿಟ್ಲದ ವೀರ ವರ್ಮೆ; ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಕಾಟಕ್ಕಾಯಿ; ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆ; ಕುಂಟೆ ತೈಮೂರೆ; ಬೆಳುವಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ; ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ನನೊಲಾತ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ-ಜನಪದ-ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಕತೆತ ನಾಟಕ ರಚನೆ, ಪದತ್ತ ರಚನೆ; ನಿರ್ದೇಶನ; ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರ; ರಂಗಾಲಂಕಾರ ಇಂಚ ನಾಟಕ ಕಲೊತ್ತ ಮಾತ ಅಂಕನಂಕನೊಡುಲಾ ಉಸುಲು ಪಂದಿನೇಟ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಪಂಥ ಪರಾಕ್‌ಲೆಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆದ್ ಜಿಲ್ಲೆಡ್-ರಾಜ್ಯೊಡು ಮಸ್ತ್ ಇನಾಮುಲೆನ್ ಗೆಲ್ತೆರ್, ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ಪುದರ್ ಕನತ್ತೆರ್. ಊರುಡು ಕೀರ್ತಿ ಮೆರೆತೆರ್."

"ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕ, ಕಲ್ಲಾಡಿ ಶ್ರೀ ವಿಠಲ ಶೆಟ್ಟಿ ಮೆರೆನ ಉಸ್ತುವಾರಿಡ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಆದ್, 'ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕ ಸಭಾ'ದ ಆಟೊಲೆಡ್ ಬಾರೀ ಪುಗರ್ತೆ ಕನ್ಯೆದ್‌ಂಡ್, ಉಂದು ದಾಖಲೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ತಯರಾಯಿನ ಸುರೂತ್ತ ಸಿನೇಮ ಯಸ್.ಆರ್. ರಾಜನ್ ನಿರ್ದೇಶನೊದ 'ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ'ಗ್ ಕಥೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆತ್ತಿನ ಪುಗರ್ತೆ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ಮೆರೆಗ್ ಸಂದೊಡು."

"ಯೇರೆನ ಬಾವ ಚಿತ್ರೊಗುಲಾ ತಾನ್ ಎದುರು ಬರಂದೆ, ಪೂತ ಮಾಲೆಗ್ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ ಕೊರಂದೆ, ಮಟ್ಟ್ ಮಾನಾದಿಗೆದ ಸನ್ಮಾನ ಬಲ್ಮಾನೊಗು ಕೈ ನೀಡಂದೆ ರಂಗ ಕರ್ಮೊಡು ಉಡಲ್ ಸಂಪು ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ಮಾಸ್ಟ್ರೆಗ್ ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆನ ಪಾಲ್‌ದ ಬೊಳ್ಳೂರು ಪರಾರಿ ಗುತ್ತು ತಿಕ್ಕಂಡಲಾ ಅವೆನ್ ಪಡೆವಂದೆ ಕುಡ್ಲಡೇ ಒಂಜಿ ಬಾಡಾಯಿದ ಇಲ್ಲ್‌ಡ್ ಕಾಲೇಸ ಕರಿತೊಂದು, ತಾನ್ ಸಂಪಲಿತಿನ ರಂಗ ಸಲಕರಣೆ ದುಸ್ತುಐತದ ಸೊತ್ತು ಸಾಮಾನ್‌ಲೆನ್, ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನಕ್ಲೆಗ್ ಬಾಡಾಯಿಗ್ ಕೊರೊಂದು, ಮಂಗಳೂರುದ ಪುಗರ್ತೆದ ಮಲ್ಲ ಹೋಟೇಲ್ ಒಂಜೆಟ್ಟ್ ತೋಟ ಸಿಂಗಾರದ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಕಾಯಕೊಡು ಕಾಲ ಕಳೆವೊಂದು ಮಾತೆರ್‌ಡಲಾ ಅರ್ತಿ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಕಟ್ಟ್ ನಿಟ್ಟ್‌ಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ, 1987ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಆ ಒಂಜಿ ದಿನ ರಂಗ ಭೂಮಿಗ್ ಬೆರಿಪಾಡ್ದ್ ಮಸಣದ ಸಾದಿ ಪತ್ಯೆರ್. ಕಾಯ ಬುಡ್ದು ಕೈಲಾಸ ಸಂದ್‌ದ್ ಕೀರ್ತಿ ಶೇಷರಾಯೆರ್. ಇತ್ತೆ ಒರಿದಿನಿ ಅರೆನ ಸಾದನೆದ, ಮದಪಂದಿ 'ನೆಂಪು'."

"ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಮುಟ್ಟದ ರಂಗಭೂಮಿ ವೃತ್ತಿ ಸಂಬಂಧ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಆರೆಡ ಎಂಕ್ ಮೋಕೆಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಕೋಪ ಸೂಕೆಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆರ್ ಏಪಲಾ ರಾಘವಗ್ ಒಂಜಿ ರೂಪಾಯಿ ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆನ 'ಮೆಗ್ದಿ ಪಳಯೆ' ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಾದ್ ಟೌನ್ ಹಾಲ್‌ಡ್ ಆಯಿನವು. ಅಯಿಟ್ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರ ಸುದರ್ಶನ ಶೆಣೈ ಬೊಕ್ಕ ಪೋಷಕ ನಟೆ ಆದ್ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ, ಎಸ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್, ಚರಣ್ ಕುಮಾರ್ ಮೊಕುಲು ಮಾತ ಇತ್ತೆರ್."

"ಮೆಗ್ದಿ ಪಳಯೆ ನಾಟಕದ ಪಾತೆರಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು. ಕಂಡನಿ ಬೊಡದಿ ಕುಲ್ಲೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಬೊಡೆದಿನ ಮೆಗ್ದಿ ಅಡೆಗ್ ಬರ್ಪಲ್ ಅಪಗ ಕಂಡನಿ ಅಲೆನೇ ತೂದು ಆಯನೇ ಮರತ್ ಬುಡ್ಪೆ ಅಪಗ ಬೊಡೆದಿ ಕೇನುವಲ್. 'ಈರ್ ದಾನೆಯೇ ಎನ್ನ ಮೆಗ್ದಿನ್ ತೂದು ಪೆರ್ಚಿ ಕಟ್ಟುನೆ?' ಅಪಗ ಆಯೆ ಪನ್ಪೆ... 'ಅಂಚತ್ತ್, ಇಂಚಿತ್ತ್ ಮೆಗ್ದಿ ಎಂಕ್ ಇತ್ತ್‌ಲ್'ಂದ್ ಆಯೆ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿ ಘಟನೆನ್ ಎನ್ನೊಂದು ಬೇಜಾರ್‌ದೆಪ್ಪುವೆ. ಅವ್ವೇ ಮೆಗ್ದಿ ಪಳಯೆ ನಾಟಕದ ಮುದೆಲ್. ಅಯಿಟ್ ಪಳಯನ ಪಾತ್ರೊನು ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್."

"ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ ನಾಟಕೊನು ಆರ್ ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್‌ಂದೇ ಬರೆಯಿನ ಪಂಡ ಜೆ. ರವೀಂದ್ರೆರ್, ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ, ಆರ್.ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ ಬೊಕ್ಕ ಲೀನಾ ಗೋಯಸ್, ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಬತ್ತ್ ಸೇರ್ನವು. ಕೋಡಿಕಲ್ ಗಣೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತೊಂದು

ಇತ್ತೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ. ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ಆರ್.ಕೆ. ಮಂಗಳೂರು ಸ್ತ್ರೀ ವೇಶೊಡು ಮಸ್ತ್ ಹಿರಿಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಖ್ಯಾತೆರ್. ಆರೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಗಣೇಶ್ ಕುಮಾರ್, ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಂಗಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ ಮೊಕುಲು ಮಾತ್ರ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರೊಡು ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯಿನಕುಲು ಅಯಿಡ್ಯ್ ಬೊಕ್ಕ ನವ ತರುಣ ಕಲಾ ವೃಂದ ತೊಂಡೊಗು ಹಿರಿಯ ರಂಗನಟಿ ಯಶೋಧರಾ ದೇವಿ ಸೇರೊಂಡೆರ್. ಬೆಂಗರೆಡ್ ಯಾನ್ ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ ನಾಟಕೊನು ಸ್ಪರ್ಧೆಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಅಯಿಟ್ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರಲಾ ಯಾನೇ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಅಯಿಕ್ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಮಲ್ಲಗುಣ ಪಂಡ ಆರ್ ಪತ್ತ್ ರೂಪಾಯಿ ಬುಡಂದಿನಾರ್ ಆಂಡ ಮಲ್ಲ ನಾಟಕ ಡೈರೆಕ್ಸನ್‌ಗ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಲಾ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್."

ಕುಡ್ಲ ತುಳು ಕೂಟದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಆದ್ ಇತ್ತೊಂದು ಬೊಕ್ಕ ಅಯ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ನಂದಾವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತ ಮೊಕ್ತೇಸರೆರಾದ್, ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪುನ ಶ್ರೀ ಎ.ಸಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಕೆಲವು ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಕಾಮಿಡಿ ರೋಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆತ್ತೆರ್. ಅವೆಟ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ 'ತುಳು ರಾಜ್ಯವಸಾನ' ನಾಟಕದ ಕಂಪನ ಮೂಲ್ಯ ಪಾತ್ರೊಡು ಆರ್ ಮಸ್ತ್ ರೈಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ರೈಸ್‌ದೆರ್ ಪಪುನ್ಪಿನೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಆ ಪಾತ್ರೊನು ಭಾರೀ ರೈಸಾದಿತ್ತೆರ್.

ಎ.ಸಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ಪನ್ಪಿಲೆಕೊ "ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ವಿಶೇಷತೆ ಪಂಡ ಆರ್ ಸಂಭಾಷಣೆಲೆಡ್ ಬಂಡ್ ಸಬ್ದೊಲೆನ್ ಮಾತ ಸೇರಾದ್ ತೆಲಿಪಾವುನಾರತ್ತ್. ಸಂಭಾಷಣೆ, ಪಾತೆರಕತೆ ಕೊನೊಪುನವು ಮೊಡೆದ್ ಕೊರ್ಪುನವು ಬೇತೆನೇ ಒಂಜಿ ರೀತಿ ಅಲ್ಪ ತೋಜು. ಆ ಕಾಲೊಡು 1965ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಒಂತೆ ನಾಟಕೊಡು ಮರ್ಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣಲೆಕೊನೇ ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆನ 'ಈ ಪಿರಾಯೊಡುಲಾ ಬರವಾ?' ಪನ್ಪಿ ನಾಟಕೊಡು ಯಾನ್ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದೇ ಅವುಲಾ ಮಸ್ತ್ ಎಡ್ಡೆ ಪ್ಲೊಟ್. ವಿದ್ಯೆಡ್ ಪಿರ ಒರಿದ್‌ನಕ್ಲು ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಅಕ್ಲೆ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಪಡೆವೊನುನ ಬಂಜ, ಕಷ್ಟೊಲೆನ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟುಲೆಕೊ ತೋಜಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು ಆ ನಾಟಕ. ಪೊರ್ಬು, ಬ್ಯಾರಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಾಮಿಡಿ ಪಾತ್ರೊಲೆನ್ ಯಾನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಆವು ಮಾತ ಬಜಿ ಹಾಸ್ಯೊ ಮನರಂಜನೆಗಾದೇ ಇಜ್ಜಂಡ್. ಅವೆಟ್ ನೀತಿ ಬೋದೆ, ಸಂದೇಶೊ ವಿಚಾರೊಲುಲಾ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಉಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಗಂಭೀರವಾಯಿನ ಥೀಮ್ ದೀವೊಂದು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ರಂಜನೆಲಾ ಕೊರ್ಪಿ ನಾಟಕೊಲು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ, ಕಿರೋಡಿಯನ್‌ಲೆಕೊಂತಿ ನಾಟಕಕಾರೆರ್ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಬೊಕ್ಕ ಎನಲೆಕೊಂತಿನಕುಲು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣಡ್ ತೆರಿಯೊಂದಿನವು, ತೂತಿನವು ಪಂಡ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನ ಪಾತ್ರೊಲೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ಪು, ಅಜಪ್ಪು ರೀತಿನ್."

ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಎಡ್ಡೆನಾ ಪುದರ್ ಪಡೆತ್ತಿನ ಅಶೋಕಚರಣ್ ಆರೆನ್ ಪಾತೆರ್ಪಾನಗ ಆರ್ ತನ ಆಲ್ಮೆಗೊನು ಇಂಚ ಪಟ್ಟೊಂಡೆರ್:

"ಯಾನ್ ತೂಯಿನ ತುಳು ಲೇಖಕೆರೆಡ್ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ಆರೆಗ್ ಎನ್ನ ಸುರುತ್ತ ಗೌರವ. ಅಯಿಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಎಂಕ್ ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್‌ರೆನ ಪರಿಚಯ ಆಂಡ್. ಆರ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಬಿಗಿನ ನಾಟಕಾರೆರ್ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆನ ಪರಿಚಯ ಎಂಕ್ ಎಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೆಡ್ದ್ ಇಂಚಲಾ ಗೊತ್ತು ಉಂಡು. ಆರ್ ಸುರುಟು ಕೃಷ್ಣಭವನೊಡು ಇತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪ ಗಾರ್ಡನಿಂಗ್ ಕೆಲಸ. ವುಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ಗ್ ಆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೋಯಿನೆ. ಎಂಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲ್ ಅಲ್ಪನೇ ರಾಮಕಾಂತಿನ ಕೈತಲ್. ಆರೆಗ್ ತೋಟಗಾರಿಕೆಡ್ ಬಾರೀ ಆಸಕ್ತಿ. ಎನ್ನ ಅಮ್ಮೆರೆನ ಎಡ್ಡೆ ಪರಿಚಯ ಆರೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ನಾಟಕದಾರ್‌ಂದ್ ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತೆರಿಂಡ್. ಆರ್ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುವೆರ್, ನಾಟಕ ಬರೆಪೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಪರದೆಕಟ್ಟುವೆರ್, ಮೇಕಪ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್‌ಂದ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ದಾಯೆದ್‌ಂಡ ಯಾನ್ ಎಲ್ಲಡ್ಡಿಂಚಲಾ ನಾಟಕೊಡು ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಆರ್‌ಲಾ ಎಂಕ್ ಮೇಕಪ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್."

"ಆರೆನ ಮಸ್ತ್, ಎಡ್ಡೆ 'ರಾಣಾಪ್ರತಾಪ' ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕೊಡು ಯಾನ್ ಪಾರ್ಟಮಲ್ತ್‌ದೆ. ನಾಟಕೊಗು ಬೋಡಿತ್ತಿ ಪಾತ್ರೊಲೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ಪುನೆಟ್, ಅಜತ್‌ದೆಪ್ಪುನೆಟ್ಟ್ ಆರ್ ಮಲ್ಲ ಬಿರ್ಸೆ. ಆರ್ ದಿಗ್ದರ್ಶನ ಮಲ್ಪುನ ರೀತಿ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ತರಬೇತಿ ಕೊರ್ಪುನವು, ಸಮಯ ಪಾಲನೆ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ಒಂಜಿ ಕ್ರಮ ಉಂದು ಮಾತಾ ಆತ್ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟ್‌ದವು. ಗಣಪತಿ ಶಾಲೆಡ್ ಆರ್ ನಾಟಕ ತರಬೇತಿ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಈ ಮಾತ ಕಾರಣೊಲೆಡ್ದಾದ್ ಎಂಕ್ ಆರೆಡ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರೀತಿ ಅಭಿಮಾನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆನ ತರಬೇತಿದ ಕ್ರಮಂದ್‌ಂಡ ಅವು ಸಹಜ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಸ್ವಂತಿಕೆಲೆ ಪ್ರತಿಭೆಲೆನ್ ಅಂಚಂಚೆನೇ ಗಳಸೊನುನವು ಬೊಕ್ಕ ಅಲ್ಪಲ್ಪನೇ ತಿದ್ದು ಕಟ್ಟುನವು. ನಮ ಮಚ್ಛೇಂದ್ರನಾಥ್ ಪಾಂಡೇಶ್ವರೆರೆನ ಶೈಲಿಲಾ ಅಂಚೆನೇ. ಆಂಡ ಆರೆನವು ಎಚ್ಚಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮೆರೆನವು ಅಯಿತ ಒಟ್ಟುಡು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಪೌರಾಣಿಕ."

"ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ರಡ್ಡ್ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಯಾನ್ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆ. ಇತ್ತೆ ತೂನಗ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿ ಅಪುರಾಸೊದ ಭಾಗ್ಯ ಅವುಂದು ಎನ್ನಿದೆ. ನಾಟಕ ರೊಂಗೊಡು ಪ್ರಯೋಗೊಲೆನ್

ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಆರ್. ಅಂಚಿತ್ತಿನೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರಯೋಗ ಆರ್ ಕುಡ್ಲ ಪುರಭವನನೊಡು ನಾಟಕೊತ್ಸವ ನಡಪಾನಗ ಮಲ್ತೊಂದಿನವು ಪಂಡ ಎಡ್ಡೆ ರಂಗನಟೆರೆನ್, ಪೋಷಕ ರಂಗನಟೆರೆನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕೆರೆ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ಪಾದ್ ನಾಡ್ ಪತ್ತುನ ಕ್ರಮ. ಅವು ಎಂಚ ಪಂಡ ನಾಟಕ ತೂಪಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕೆರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬರೆದ್ ಅಕ್ಲೆ ಆಯ್ಕೆನ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಮೂಲಕ. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ರಯೋಗೊನು ಇತ್ತೆಲಾ ಮಲ್ತೊಲಿಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಅಯಿನ್ ಯೇರ್ಲಾ ಮಲ್ತೊಂದು ಇಜ್ಜೆರ್ಂದ್ ತೋಜುಂಡು."

"ಅಪಗ ಆರೆನ 'ಮೆಗ್ದಿ ಪಳಯೆ' ನಾಟಕೊಡು ಬರ್ಪುನ ಒರಿ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಪಾತ್ರ ಯಾನ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಅವು ಒಂಜಿ ಪೋಷಕ ಪಾತ್ರಂದಾಂಡಲಾ ಎಂಕ್ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚ ಆರ್ ಎನನ್ ಒರಿ ರಂಗನಟೆ ಆದ್ ಅಜತ್ತ್‌ದ್ ಆರೆನ ತಂಡೊದ ಸೇರಿಗೆಗ್ ದೆತ್ತೊಂದುನವು ಇತ್ತೆ ನೆಂಪು ಆವೊಂದುಂಡು, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಆರೆನ ರಾಣಾಪ್ರತಾಪ ನಾಟಕೊಡು ಸಲೀಮನ ಪಾತ್ರ. ಅಯಿಟ್ ರಾಣಾಪ್ರತಾಪ ಲೋಕಯ ಶೆಟ್ರೆನವು. ಲೋಕಯ ಶೆಟ್ರೆನ ರಾಣಾಪತ್ರಾಪ ಬೊಕ್ಕ ಎನ್ನ ಸಲೀಮ. ಉಂದೆಡ್ದಾದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಒಂಜಿ ಜೋಡಿ ಆತ್ ಪೊರ್ಲ ಕಂಟ್‌ದವುಂದ್ ಮಸ್ತ್ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಲೋಕಯ ಶೆಟ್ರೆನ ಅಭಿನಯೊಡ್ಡುಲಾ ಆರೆನ ಪಾತ್ರೊದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಆತ್ ಅಜಪ್ಪುದವು. ಅಯಿತ ಒಟ್ಟುಡು ಆರೆನ ಅಭಿನಯ ಆತ್ ಸಾಜವಾದ್ ಆರೆಗ್ ಒಪ್ಪೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ಬಾಲಕೃಷ್ಣಣ್ಣನ್ ಅಪಗಪಗ ಯಾನ್ ಭೇಟಿ ಆವೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಆರೆನವು ಗಂಭೀರ ಹಾಸ್ಯ ಸ್ವಭಾವೊದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಪಾತೆರಕತೆಟ್ ಆರ್ ಬಿಲ್‌ಕುಲ್ ತೆಲ್ತೊಂದು ಇಜ್ಜಂಡ್. ಆಂಡ ಬಾಕಿದಕ್ಲೆನ್ ತೆಲ್ಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ನಾಟಕ ರಂಗೊಡ್ಲಾ ಅಂಚೆನೇ. ಡೆಲಿವರಿ ಸ್ಟೈಲ್ ಆತ್ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದವು. ಆರೆನ ಬಂಗಾರ್‌ಬಾಲೆ ನಾಟಕೊಗು ಸಂಗೀತ ಯಾನ್ ಕೊರ್ತುನವು ಎಂಕ್ ಎಡ್ಡೆನಾ ನೆಂಪು ಉಂಡು. ಅಲ್ಪ ಸಿನೋಮಾದ ಪದತ್ತ ರಾಗ ಪಾಡಂದೆ ಎನ್ನನೇ ಶೈಲಿಡ್ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಆರೆನ ಹೃದಯ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಸೋದರಿ, ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ, ರಾಣಾಪ್ರತಾಪ, ಛತ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿ, ಮೆಗ್ದಿ ಪಳಯೆ, ಬಿನ್ನೆರೆ ಗಡಿಬಿಡಿ, ಪರಬನ ಮೋಕೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಚರಣ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಬಳಗದ ಮೂಲಕ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಆರ್ ಬೆಂಗ್ರೆಡ್ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗ ಅಲ್ಪದ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆಡ್ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಂದರ್ಭೊಲೆಡ್ ಎಂಕ್‌ಲೆ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾಡ್, ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನ ಉಪ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಆರೆನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎನಮಿತ್ತ್ ದಿಂಜ ಪರಿಣಾಮ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೇ 'ಪೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ತುಂಡು ರಡ್ಡ್' ಪನ್ಪಿಲೆಕೊ ಆರೆನ ಪಾತೆರ ಕತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಲಾ

ಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಮೃದು ಹೃದಯ ಆರೆನವು. ಅಂಚಾದ್ ಆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಭಕ್ತಿ ಎಂಕ್. ಆರ್ ಎಂಕ್ ಗುರು ಸಮಾನ, ಮಾಸ್ಟ್ರ ಇತ್ತಿಲೆಕೊ. ಎನ್ನ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಆರೆಗ್ ಭಾರೀ ಮೋಕೆ. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೊಡ್ದೆ ಆರೆನ ನಾಟಕೊಡು ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಎನ್ನ ಸಿಸ್ತ್‌ನ್‌ಲಾ ಆರ್ ಏಪೊಗುಲಾ ಪುಗರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಪದೊಕುಲು

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಒಟ್ಟುಗು ಕಲ್ಲಾಯಿ ಜಗನ್ನಾಥ ರೈ ಇತ್ತೊಂದು ನಾಟಕೊಲೆನ್ ನಡಪಾವು ಉಸ್ತುವಾರಿ ದೆತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಆರ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಪದೊಕ್ಲೆನ್‌ಲಾ ಕಟ್ಟೊಂಡು ಇತ್ತೆರ್. ಇನಿದಾನಿಗ್ ಈತ್ ಮಾತ ಪದೊಕ್ಲೆಡ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಪದ ಒವು?, ಕಲ್ಲಾಯಿದಾರೆನ ಒವುಂದು ಬೇತೆಬೇತೆ ಮಲ್ಪುನವು ಆತ್ ಸೊಲಬ ಇಜ್ಜಿ.

ಉದುರಿ, ಟೋಪನ್ ಕಾಜಿಗಾದ್......!

ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ಕಲ್ಪಿನ ಶಾಲೆದ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಒರಿ ಇತ್ತೆರ್. ಆರೇ ಗೋಪಾಲ ಮಾಸ್ಟ್ರ. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆಲಾ ಆರ್‌ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೆಡ್ರಾಸ್‌ಗ್ ಪೋತಿನವುಂಡು. ಅವು ನಾಟಕದ ಡ್ರೆಸ್ ಪರಿಕರೊಲೆನ್ ನಾಡ್‌ದ್ ಕೊಂಡ್ರರೆ. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಮುಖ್ಯ ದೋಷ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಅಂಗಡಿಂದಾಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಅವ್ವೇ ಆವೊಂಡು. ಉದುರಿ, ಟೋಪನ್, ಕಾಜಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನೆನ್ ಅವು ಮಾತ ಸಾದಿ ಬರಿತ್ತವುಂದಾಂಡ ದೆತೊನೊಂದು ಇಜ್ಜಂಡ್. ನಾಟಕ ಸಿನೇಮೊಗೂಂದು ಆರ್ ದಾಲಾ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಡ್ರೆಸ್ ನಾಡ್‌ನಾರತ್ತ್. ಆರೆನವು ಒಂಜಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ವ್ಯವಹಾರ. ಆರೆನ ಜೊತೆಟ್ ಉತ್ತರ ಭಾರತೊಗು ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಡ್ರೆಸ್ ನಾಡೊಂದು ಪೋತುನಾವುಲಾ ಉಂಡು.

ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲು ತೀರ್ ಪೋಯಿಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ನೆಂಪುಗಾದ್ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ನಕುಲು ಉಂಡು. ಆಂಡ ಅವು ದಾಲಾ ಆಯಿಲೆಕೊ ತೋಜ್ಜಿ. ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಕೂಟೊ ಆರೆನ ಒಡನಾಟೊಡು ಇತ್ತಿನಾಕುಲು ಸೇರ್ದ್ ಕದ್ರಿ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಡ್ ರವೀಂದ್ರೆರ್, ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್, ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನಕುಲು ಮಾತ ಸೇರ್ದ್ ನೆಂಪುನು ಮಲ್ತಿನಕುಲು ಉಂಡು.

ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಚಿಪೊ ತುಳು ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದೆರೆ ಒಕ್ಕೂಟ 28ನವೆಬಂರ್ 2005ನೆಟ್ಟ್ ಕುಡ್ಲ ಪುರಭವನೊಡು ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಹಿರಿಯ ಚೇತನೊಲೆನ ಸಾಲ್‌ಡ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತಿನವುಂಡು. ಸೋಮಶೇಖರ ಪುತ್ರನ್ (ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕೆ), ಕೆ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ (ರಂಗಸಂಘಟಕೆ), ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ (ನಾಟಕಾರೆ), ಮೂಲ್ಕಿ ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಸುವರ್ಣೆ (ರಂಗಪರಿಕರ), ಸುವಾಸಿನಿ ಬೆಂಗ್ರೆ (ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗಾಯಕಿ). ಆನಿ ಆರೆನ ಪದೊಕ್ಲೆನ್ ವಸಂತ ಕದ್ರಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೂಟದಕುಲ್ಲ ಪನ್ಪುನ ಮೂಲಕ ನುಡಿನಮನ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೆರ್.

ತುಳು ರಾಜ್ಯವಸಾನೊಡ್ದು ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣಗ್

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ನಾಟಕೊನು ಗೊಬ್ಬವೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಕಲ್ಲಾಯಿ ಜಗನ್ನಾಥ ರೈಕುಲು ಪನ್ಪುಲೆಕ "ನಿರ್ದೇಶನದ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್, ಕಾಮೆಡಿದ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್, ಆರೆಲೆಕೊ ಏರ್ಲಾ ಬರಂದ್. ಆರೇ ನಟನೆಲಾ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ನಾಟಕೊನು ಯಾನ್ ಗೊಬ್ಬವೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ತುಳು ರಾಜ್ಯವಸಾನೊ ನಾಟಕೊನು. ಅಯಿತ ಪುದರ್ ಬದಲ್ತ್‌ನಾಯನೇ ಯಾನ್. ದಾಯೆಂದ್‌ಂಡ ಅಯಿಟ್ ತುಳು ರಾಜ್ಯ ಅವಸಾನ ಆತ್‌ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ದಳಾವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣೆ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ದೀಯೆ. ಈ ನಾಟಕೊಡು ಕಲಾವಿದೆರೆನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸೆಟ್‌ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ ಯಾನ್. ಅಯಿಟ್ ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣೆನೇ ಲೋಕಯ ಸೆಟ್ರ್. ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಸ್ತ್ ಡೀಸೆಂಟ್. ಆರೆಲೆಕ್ಕೊ ಏರ್ಲಾ ಉಪ್ಪಯೆರ್. ಅವೊಂಜಿ ಆತ್ ಸಹಜ. ವಾ ಪಾತ್ರ ಆಂಡಲಾ ಅಯಿತ ಸ್ವಭಾವೊಗು ತಕ್ಕ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಪದ್ಯರಚನೆ ಯಾನ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. 'ತಗೆ ತಂಗಡಿ' ನಾಟಕೊಗು. ಅಯಿನ್ ಗೊಬ್ಬವೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆ. ಡ್ರೆಸ್ ಬಾಡಿಗೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್."

"ಯಾನ್ಲಾ ಶ್ಯಾಮ್ ಗೋಪಾಲ್‌ಲಾ ಅರೆನ 'ತಗೆ ತಂಗಡಿ' ನಾಟಕೊನು ಸಿನೆಮೊಗಾದ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೊ. ಐನೂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊರ್ದು ಇತ್ತ. ಬೊಕ್ಕ ಅವು ಸಮಕಟ್ಟ್ ಆಯಿಜಿ. ಸಿನೇಮೊಗಾದ್ ಯಾನ್ ಪದ್ಯ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆ. ಆಂಡ ಅಯಿಕ್ಕ್ ದುಂಬೇ 'ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ' ಪುದರ್‌ಡ್ ಅವು ಪಿಚ್ಚರ್ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

"ಎನ್ನ ಸೆಟ್ಟ್‌ಡ್ ಕಂಪನ ಮೂಲ್ಯೆ ಎ.ಸಿ. ಭಂಡಾರಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಖಾನ್‌ನ ಪಾತ್ರ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ದ ಎನ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಸೂಟರ್ ಪೇಟೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಖಾನ್ ಕಂಪನ ಮೂಲ್ಯೆರೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಆತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಎಡ್ಡೆ ರಂಗಿತದ ಸೀನ್. ವಿಶ್ವನಾಥೆರ್

ಇಜ್ಜಂದೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಖಾನ್‌ನ ಪಾತ್ರೊನು ಸ್ವತೊ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೇ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೇರ್. ಬೊಕ್ಕ ಈಶ್ವರ ಗರೋಡಿಡ್‌ದ್ ಒರಿ ಇತ್ತೆರ್. ಮಲ್ಲ ಜುವ ಆರೆನವು. ಆಂಡ ಬೇಗ ತೀರ್ ಪೋಯೆರ್. ಕಲ್ಲಡ್ಕ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಭು ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣ ಹೀರೋ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೇರ್. ಶ್ಯಾಮ್ ಗೋಪಾಲ್ ಹೀರೋಯಿನ್. ಯಶೋಧರಾ ಪಂಡ್ದ್ ಪೊಣ್ಣು ಒರ್ತಿ ಏಕ್ಸ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಳ್. ಎಡ್ಡೆ ಕಾಮೆಡಿ ರೋಲ್. ಕಂಪನೆ ಬೊಕ್ಕ ಆಲೆಗ್ ಅಲ್ಪ ಸಂಭಾಷಣೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಮುದುಂಗಾರ್ ಕಟ್ಟೆದ ನಡಿಗುತ್ತು ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ಸೆಟ್ರ್ ಆರೆಗ್ ಬಂಗರಸುನ ಪಾತ್ರ. ಆಯೆ ಸೈಪುನವೇ ಅವಸಾನ. ಹರೇಕಳ ಸಾಲೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಲ್ಲಡ್ಕಡ್ ಈ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುನಗ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಬಂಗರಸು ಸೈನಗ ಅಕೇರಿದ ಪರ್ದೆ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಪಿರವುಮೆಯಿಟ್ ಕಾಟೊನೇ ಗೂರಾದ್ ಪೊತ್ತಾವುನ ಸೀನ್ ತೋಜಪಾವೊಂದಿತ್ತ. ಅವು ಅಕೇರಿದ ಸೀನ್. ಅಪಗ ಒಂಜಿ ಪದ ಉಂಡು. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣಗ್ ಪದ ಕಟ್ಟುನವು ಆತ್ ಸಲೀಸ್‌ಡ್ ಬರೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಆರ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ರಾಗೊಡು ದಾಲಾ ಪನಯೆರ್. ಅಂಚಾಂದ್ ಪಾಡ್ದನದ ಶೈಲಿಡ್ ಅವು ಬರು".

ಅಯಿನ್ ರುಪಾಯಿ ಉಡಿಗ್ರೆದ ಬಿಲೆ

ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ನಾಟಕ ತಂಡೊಡು ಬೇಬಿ ನಾರಾಯಣ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಪನ್ಪಿ ಜವಣ್ಯೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗೊಡು ತಾರಾನಾಥ ಉಚ್ಚಿಲ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಉಚ್ಚಿಲದ ಜವಣ್ಯೆರ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಆರೆನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್. "ಸುಮಾರ್ 1960ನೇ ಒರ್ಸೊದ ಪೊರ್ತುಡು ಪ್ರಯೋಗ ಆವೊಂದು ಇತ್ತಿನ 'ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ಕುರುಡೆ' ನಾಟಕ ಎನಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಭಾವ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್"ಂದ್ ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್ ಆ ನಾಟಕೊನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ ತನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ತೆರ್. ಆ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಅಕೇರಿಗ್ ಅಯಿನ್ ರುಪಾಯಿದ ಒಂಜಿ ಉಡಿಗೆರೆಲಾ ಮಲ್ತ್‌ನೆನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತ್ ಪನೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಇನಿ ಅಯಿನ್ ರೂಪಾಯಿ ದಾಲಾ ಅತ್ತ್. ಆಂಡ ಪತ್ತ್ ನಲ್ಪತ್ತೈನ್ ಒರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ಅಯಿತ ಬಿಲೆ ಎಲ್ಯವುಲಾ ದಾಲಾ ಅತ್ತ್. ಕೋಟೆಕಾರ್ ಸೋಮೇಶ್ವರ ರಸ್ತೆಡ್ ಈ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಒಯ್ಯುಪುರೆ ಪಾಡ್ದ್ ಏರ್ಮೆಲೆನ್ ತಾಂಕೊಂದು ಪೇರ್‌ದ ಬೇರ ಮಲ್ತೊಂದು ಸೊಂತ ಸಂಪಾದನೆಡ್ ಸೊತಂತ್ರವಾದ್ ಎಡಪಂತೀಯ ಚಿಂತನೆದ ಧೋರಣೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗ ನಾಟಕ ತಂಡ ಕಟೊಂದು ಈತ್ ಮಾತ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಹಳ್ಳಿಡ್ ಸಾಲೆಸಾಲೆಡ್ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಗೊಬ್ಬಾವೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆನ್ ಕೊಂಡಾಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಬಾಲೆಗೊಂಜಿ ಬೊಲ್ಲು ಸೀರೆ

ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್‍ಲೆನ ಮಸ್ತ್ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ರಂಗಾಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಪನ್ಪುಲೆಕೊ:

"ಆರೆನ್ ಯನ್ ತಿದ್ದಿ ಪಂಡ್‌ದೇ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಆರೆನ್ ತೂನಗ ಒಂತೆ ರಫ್ ಪರ್ಸನಾಲಿಟಿ. ಈತ್ ಬೇಗೊ ಆರ್ ತೀರ್ ಪೋಯೆರ್ ಪನ್ಪುನೆನೇ ನಂಬಿಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಯಾನ್ ಆರೆನ 'ವೀರ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ' ನಾಟಕೊಡು 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ'ನ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ 'ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ', ನಾಟಕೊಡು 'ರಾಧಾ' ನ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಎನ್ನ್ ಆರ್ ಏಪಲಾ ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆದ ಬಾಲೆಂದೇ ಲೆತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. 'ಬಾಲೆಗೊಂಜಿ ಬೊಲ್ಲು ಸೀರೆ' ಇಂಚ ಮಾತ ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತೆರತ್ತಂದೆ ಆರ್ ಎನ ಪುದರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತೊಂದಿಜ್ಜಂಡ್. ಸೆಟ್ಟಿಂಗ್ಸ್‌ಡ್ ಡ್ರೆಸ್ಸ್‌ದ ಪಟ್ಟಿ ಮನ್ಪುನಗ ಇಂಚ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಂಡ 'ಕುಲ್ಲು ಬಾಲೆ'ಂದ್ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಇಲ್ಲಲ್ ಆರ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಕುಕ್ಕಿಂಗ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒಡೆಗಾಂಡಲಾ ಪೋನಗ ಬಾಕ್‌ಲ್‌ಡ್ ಬರೆದ್ ದೀದ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೇರ್".

'ಬಾಲೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಕುಲ್ಲು, ಕುಕ್ಕು ಮೂರುದೀತೆ ತಿನ್'

"ಇಂಚ ಬರೆದ್ ದೀವೆರ್. ಆಂಡ ಎನಡ್ದ್ ದುಂಬು ಬತ್ತ್‌ನ ರವೀಂದ್ರೆರ್ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಬೇತೆ ಏರಾಂಡಲಾ ಅಯಿನ್ ಮಾತ ತಿನಂದೆಲಾ ಕುಲ್ಲೊಂದಿಜ್ಜಂಡ್. ಅಪಗ ಆರ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ."

"ಈರ್ ಮೂರು ದೀತಿನ ಕುಕ್ಕುನ್ ರವೀಂದ್ರೆರ್ ತಿಂದೆರ್'ಂದ್ ದೂರು ಕೊರುಂಡ 'ಮಲ್ಲಜ್ಜಿ ಬಾಲೆ ನಿಕ್ಕ್ ಯಾನ್ ಬೇತೆ ಕೊರ್ಪೆ'ಂದ್ ಪನುವೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಅಂಚೆನೇ ಕುಕ್ಕು ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಎಂಚಿನಾಂಡಲಾ ಪಂದ್ ಮೂರುದು ಕೊರ್ಪೆದೆರ್"

ಇತ್ತುದುವೆರ್'ಂಡ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣೆ ಆತುವೆರ್

ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆನ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಕೆ.ಬಿ. ಮೊಯಿದಿನ್ ಕಿನ್ಯ ಆರ್, ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ್ ತೆರಿಯೊನ್ನಲೆಕೊ:

"ಆರೆಗ್ ಈ ನಾಟಕಕಾರನ ಗುರ್ತ ಪರಿಚಯ 1956ನೇ ಒರ್ಸೊದ ಸುಮಾರ್‌ಡ್, 1957-59ನೆದ ಕಾಲೊಡು ಉಜಿರೆದ ಕಿರಿಯ ಬುನಾದಿ ಶಾಲೆಡ್ ತರಬೇತಿ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡು ಆಯಿನವು. ಬುನಾದಿ ಶಾಲೆ, ಅವು ಬೊಕ್ಕ 1960ದ ಪೊರ್ತುಗಾನಗ ಉಂತುದು ಪೋಂಡು. ಇತ್ತೆದ 'ಸಿದ್ಧವನ ಗುರುಕುಲ'ನೇ ಆ ಬುನಾದಿ ಶಾಲೆ. ಅಪಗ ಎಚ್.ವಿ. ಗಡಿಯಾರ್ ಪನ್ಪುನಾರ್ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮನಮೋಹನ್ ರಾವ್ ಬತ್ತೇರ್. 1957-58ಟ್ಟ್ ಪ್ರಥಮ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ನಡತ್ತಿನಪಗ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆರೆನ 'ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ಕುರುಡೆ' ತುಳು ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಿಯೆರ್. ಈ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಡ್ 80 ಜನ ಮಾಸ್ಟ್ರುನಕುಲು. ಅಪಗ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಈ ಮಾತ ತರಬೇತಿ ಶಿಕ್ಷಕೆರೆನ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್" ಉಂದೆಡ್ದಾದ್ ಕೆ.ಬಿ. ಮೊಯಿದಿನ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆರೆನ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ತುಳು ರಾಜ್ಯವಸಾನದ ಕಂಪನ ಮೂಲ್ಯೆ, ಅಂಚನೆ 'ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ಕುರುಡೆ', 'ಬರುವುದಾಯೆ' ನಾಟಕೊಲೆಡ್‌ಲಾ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರೊಲು. ಇಂಚ ಕೆ.ಬಿ. ಮೊಯಿದಿನ್ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕೆಬಿ ತಿಕ್ಕಿಲೆಕೊ ಆಂಡ್. ಪೋಯಿನವುಲು ಬತ್ತಿನವುಲು ಮೊಯಿದಿನೆರೆನ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರೊಲೆಡ್ದಾದ್ ಎಡ್ಡೆನಾ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆಯೆರ್. ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಆರೆನ ಕಂಪನನ ಪಾತ್ರ ಮಾತ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರೊಲೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಕೋಲು ಮೇಲ್ ಉಂತುನವು. ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಪ್ರಚಾರಕೊರಿನಾರೇ ಈ ಕೆ.ಬಿ. ಮೊಯಿದಿನೆರ್. ಟೌನ್ ಹಾಲ್‌ಡ್ ಕೆ.ಬಿ. ಮೊಯಿದಿನೆರೆಗ್ ನಡತ್ತಿನ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭೊಡು ಬತ್ತಿನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆದ ಪಾತೆರ ಇಂಚ ಉಂಡು :

"ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆರೆನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಎಂಚೆನೇ ಉಪ್ಪಡ್ ಆರ್ ನಿರ್ವಂಚಕೆರ್. ಆರೆಡ ಜಾತಿ ಬೇದೊ ಪನ್ಪುನವು ಇಜ್ಜಂಡ್. ಆರ್ ಇತ್ತುದುವೆರ್‌ಂಡ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣೆರೆಲೆಕೊ ಆತುವೆರ್."

ಕೃಷಿಕ ಕುಟುಂಬೊಡ್ದು ಗುತ್ತು ಪರಂಪರೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಆರ್. ಎಡ್ಡೆನಾ ಕೆಲಸಲಾ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಬೆನೊಂದು ಇತ್ತಿಲೆಕೊನೇ ಎಡ್ಡೆನಾ ತಿನೊಡುಲಾ ಆರೆಗ್. ಪಣೆತ್ತ ನೀರ್ ಮಗಪ್ಪುನೆಟ್ಟ್ ಮಲ್ಲ ಬಿರ್ಸೆ ಬಲಾಡ್ಯೆ. ಪತ್ತ್ ಪದ್‌ರಾಡ್ ಇಡ್ಲಿ ಒರ ತಿನುವೆರ್. ಒಣಸ್‌ಡ್‌ಲಾ ಅಂಚೆನೇ ಅರ್ಧಸೇರರಿತ್ತ ಗಂಜಿ ಒರೊಗು ಬೋಡಾವು.

ಕಲಾವಿದೆರ್ನ ಕೂಡಾಟಿಕೆಡ್ ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣುಲೆನ ಸಮ್ಮಂದೊದ ಬಗೆಟ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಎಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗಾ ದೀವೊಂದಿತ್ತೇರ್. ಅಲ್ಪ ಆರೆನವೇ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ಮರ್ಯಾದಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಯಿಟ್

ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದ ಪಾಲನೆಲಾ ರಕ್ಷಣೆಲಾ ಉಪ್ಪೇದ್‌ಂಡ್.

'ಆತ ಮುಸ್ಲಿಮ್' ಪನ್ಪುನವು ಆರೆನ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ. ಅಯಿಟ್ ಆಯನ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ನ ರೀತಿ, ಅವು ಪಡೆಯಿನ ಜನಮನ್ನಣೆ ಇಂದೆತ್ತ ಬಗೆಟ್ ಮಸ್ತ್ ಪುಗರ್ತೆ ಬತ್ತ್‌ಲೆಕೊನೇ ಅಯಿಕ್ಕೊಂಜಿ ವಿರೋಧಲಾ ಬತ್ತಿನ ಗಲಾಟೆಗ್ ಕಾರಣ ತಯಾರಿ ನಡತ್ತ್‌ನ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಪೋಲಿಸ್‌ಪಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತಿನ, ಬೊಕ್ಕ ಬೆಚ್ಚ ಅರತ್ತಿನ ಸಂಗತಿಲು ಇನಿ ಚರಿತ್ರೆಗ್ ಸೇರಿನವು. ಉಚ್ಚಿಲ ಕಂಡತ್ತಾಯನದ (ಕಂಡತ್ತಿಂಡೆಯಾನ) ಮೈದಾನೊಡು ಕಂಡೊಡು ಈ ನಾಟಕೊನು ಗೊಬ್ಬುನಗ ನಡತ್ತಿನ ಘಟನೆ ಉಂದು. ಅಂಚಾಂದ್ ಬಾಕಿ ಮಾತ ಕೋಡಿಲೆಡ್‌ಲಾ ಈ ನಾಟಕದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆತಿನವುಂಡು. ಅವು ಮಾತ ಎಂಚಿನ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ನಮ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಗಲಾಟೆ ರಾಜಕೀಯೊಡ್ಡು ಮಸ್ತ್ ದೂರ ಇತ್ತಿನಾರ್.

ಆರ್ ತನ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ನಡಿಲ್ಲ್‌ಡ್ ಮಾತ ಮುಗಿತ್‌ದ್ ನಾಟಕೊಡು ಬತ್ತಿನಕ್ಲೆನ್ ನಡುನೀರ್‌ಡ್ ಕೈಬುಡೊಂದಿಜ್ಜಂಡ್. ಅಯಿಕಾದ್ ಬೊಲ್ಪಾನೆಟ್ಟಲಾ ನಾಟಕ ಮುಗಿಯಂದಿಲೆಕೊ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಡಬ್ಬಲ್ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಪನೋಲಿ. 'ಕಣ್ಣಿತ್ತೆ ಕುರುಡೆ' ಇಂಚಿತ್ತಿ ನಾಟಕೊದ ಒಟ್ಟುಡು ಕುಡೊಂಜಿ ನಾಟಕೊನುಲಾ ಜೋಡಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪೇದೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ನಮ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆಂದ್ ಪಂಡ ನಿದ್ರೆ ಕಜೇರುನೆಟ್ಟ್ ಬಾರೀ ಶೂರೆ. ಅರೆಗ್ ನಾಟಕ ಬರೆವೊಡುಂದು ಮನಸಾಂಡ ದಿನೊಟ್ಟು ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಬರೆದ್ ಮುಗಿತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಮಾರ್ಗದ ಬರಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ಕಾಯಿಕಜಿಪುದ ಬುಳೆ

ಕಿನ್ಯ ವಿಠಲ ರಾಯೆರೆನ್ ಭೇಟಿಯಾದ್ ಪಾತೆರ್ಪಯಿನಪಗ ವುಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ಡ್ ನಡತ್ತಿನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಭೆತ್ತ ಬಗೆಟ್ ಆರ್ ಪಂಡೆರ್, "ಕಿಟ್ಟಣ್ಣ ಭಂಡಾರಿಲೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಲೋಚನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್."

ಕಿನ್ಯ ವಿಠಲ ರಾಯೆರ್ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿದ ಮಾಮಲ್ಲ ಕೃಷಿಕೆರ್. ಆಂಡ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಕೃಷಿ ಕೃತತ್ತ ಬಗೆಟ್ ಆರ್ ಪನೊಡು ನಮ ಕೇನೊಡು, "ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ಲ ಕೃಷಿಕೆ. ಓಲೋಲು ಮಾರ್ಗದ ಬರಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ತರಕಾರಿ ಬುಳೆಪ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಕೈಗುಣ ಅಂಚಿತ್ತಿನವು. ಆರೆಗ್

ಕಾಯಿಕಜಿಪುದವು ಪೊರ್ಲುದ ಪತ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ರಾಮಣ್ಣ ಭಂಡಾರಿಲುಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಕೃಷಿಕೆ, ನಟ್ಟಿ ಕಾಯಿ ತರಕಾರಿಲಾ ಪೊರ್ಲುಕಂಟ್‌ಡ್ ಬುಳೆಪ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಕೃಷಿತ, ಕಲೆ ಆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆನಾ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋದು ಬರವು ಕಲ್ತ್‌ನ್ನಾ ಕಡಿಮೆನೇ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಆರೆನ ತರೆತ್ತ ಬರವು ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ದವು. ಯಾನ್‌ಲಾ ಪೇರ್‌ದ ಬೇರ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಧಾನ್ಯ ಬೀಸುನ ಗಿರಣಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್. 1953ನೇ ಒರ್ಸೊದ ಕಾಲೊಡು ಕೋಟೆ ಕಾರ್‌ಡ್ ಮೋಹಿನಿ ವಿಲಾಸೊಗು ಪೇರ್ ಪೋವೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆರೆನವು ಜನಾರ್ಧನ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾಯಕ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯೆರೆ ಕಾರ್ಮಿಕೆರೆ ಒಡನಾಟ ಆರೆಗಿತ್ತ್ಂಡ್. ಮುರಕಲ್ಲ್ ಕಡ್ಪುನ ಕಾರ್ಮಿಕೆರೆ ಒಕ್ಕೂಟ ಕಟ್ಯೆರೆ ಆರ್ ಎಂಕುಲು ಮಾತ ಒರ ಪಿದಾಡ್ಡಿತ್ತ. ಯಾನೇ ಅಯಿತ ಗುರ್ಕಾರೆಲಾ ಆದಿತ್ತೆ. ವಾರೊಡು ಬೆಂದಿನೆಟ್ಟ್ ನಾಲ್ ರೂಪಾಯಿ ಒರಿತ್ತ್‌ದ್ ಅಜಿಪ ರೂಪಾಯಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ದೀವೊಡುಂದು ಮಾತ ಕಾರ್ಮಿಕೆರೆ ಮನ ಒಲಿಸಾದ್ ನಿಗಂಟ್ ಮಲ್ತ್‌ನವುಂಡು. ಆಂಡ ದಾಯೆಗಾ ಅವು ದುಂಬು ಪೋಯಿಜಿ. ಅಂಚ ತೂಂಡ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಅಂಚಿತ್ತಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲತ್ತ ನರಮಾನಿ ಅತ್. ಏರಾ ಪಂಡ್‌ಕೊರ್ದು ಉಪ್ಪೆರೆಲಾ ಯಾವು. ಅಂಚಾದ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಅಯಿತ್ತ ಮುಗಿತ್ತಲಲಾ ಆಂಡ್. ಎಚ್ಚಿ ಕಮಿ 1950ನೇ ಒರ್ಸೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಆರ್. ಕುಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಚಿಂತನೆಗ್ ಮರ್ಲಾಯಿನಾರ್. ಎಂಕ್‌ಲಾ ಆರೆಗ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಸಮ್ಮಂದ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅವು ತಾತ್ವಿಕವಾಯಿನವು. ಅಂಚಾದೆನೊ ದಾನ್ನೊ ಆರೆಗ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ನೇಚರ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಒರೊಗು ಎಂಚಿ ಸಾಯ ಬೋಡಾಂಡಲಾ ಮಲ್ಪೆರೆ ತಯಾರ್. ಲಾಲ್ ಗಿರಿಟ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಒಂಜಿ ಒಂಜರೆ ಒರ್ಸೊ ಕಾಲೊ ಇತ್ತೆರ್. ಪೇರ್‌ದ ಡೈರಿಗ್ ಆರ್ ಮಸ್ತ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮುಲ್ಪ ಆರೆಗ್ ಬೇತೆನೇ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ನಪಗ ಅವುಲಿತ್ತೊಂದು ಪೇರ್‌ದ ಡೈರಿಗ್ ಜನದೀಪಾದ್ ಆರ್‌ಲಾ ಒಟ್ಟುಡೇ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪಡ್ಡ್‌ಲಾ ಅಕೇರಿಗ್ ಆರ್ ಬುಡ್ದು ಪೋವೊಡಾಂಡ್. "

"ಆಜಿ ಮೂಜಿ ದೇವೆರೆನ್ ನಂಬುದು ಯಾನ್ ಕೆಟ್ಟಿಯೇ ಕೆಟ್ಟಿಯೆಂದೇ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತ್‌ನವು ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಎಂಕ್ ನೆಂಪು ಬರೊಂದುಂಡು". ಜೇಂಕಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಟ್ರ್ ಆರೆನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನ್ನವು ಇಂಚ.

ದಾನೆ ಕಿಟ್ಟ ಉಂದೆಂಚಿನ ಮಾತ ? :

ಕಳ್ಳಿಗೆ ಮಾಬಲ ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ಬೊಡದಿ ಸುವಾಸಿನಿ ಭಂಡಾರಿ ಆರ್ ತನ ಅಲ್ಮೆಗೊನು ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್:

"ಎಂಕುಲು ಮಾತ ಆಯನ್ 'ಕಿಟ್ಟೆ'ಂದ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೊ. ದಾನೆ ಕಿಟ್ಟ ಉಂದೆಂಚಿನ ಮಾತಂದ್ ತಿಕ್ಕಿನಪಗ ಯಾನ್ ಕೇನೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಅಪಗ ಆಯೆಲಾ ಈರೆನ ಉಂದು ಮಾತ ದಾಯ್ತೆಯೇದೇ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ಥರ್ಡ್ ಫಾರ್ಮ್‌ದಾತ್ ಕಲ್ತ್‌ದೆ ಪಂಡ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಬೊಳ್ಳ ಬತ್ತ್‌ನಪಗ ಬೊಳ್ಳೊಡು ತೆಪ್ಪ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬುಡ್ಪುನವು ಬೊಕ್ಕ ಅಯಿಟ್ಟೇ ಪೋದು ಸವಾರಿ ಮಲ್ಪುನ ಮರ್ಲ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣಲೆಕೊಂತಿ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಎಲ್ಲಿಡ್ ಉಪ್ಪೇದ್‌ಂಡ್. ಕಿಟ್ಟಗ್ ಮದ್ಮೆ ಮಸ್ರಿ ದಾಲಾ ಆತ್‌ಜಿ. ಕೋಟೆಕಾರ್ ಗುತ್ತುಡು ಭಂಡಾರಿ ಪಾಲ್ ಬೊಕ್ಕ ರೈ ಪಾಲ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ರಡ್ಡ್ ಪಾಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕೆರೆ ದುಂಬು ಈ ಗುತ್ತುಡು ದಾಲ ಒಂಜಿ ನೂದು ಜನತ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬುಡಾರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಗುತ್ತುಗು ಯಜಮಾನಿ ಒರ್ಯೆ. ಆಯೆ ಕಾಂಡೆ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲ ಲತ್ತ್‌ದ್ ಅರಿ ತಾರಾಯಿ, ಕಜಿಪುದ ಕೊರ್ಪೆದೆ".

ಶಿಸ್ತ್‌ದ ನರಮಾನಿ ಬೊಕ್ಕ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ

ಮರ್ಯಾಲ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ದಾಂಡ ನಾಟಕಗೊಬ್ಬುಲೆಗ್ ರಜೆ. ಆಂಡ ಅವ್ವೇ ಕಾಲೊಡು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿ ನಾಟಕದ ಪರಿಕರೊಲೆನ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಲ್ಪೆರೆಂದ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒವ್ವೇ ಆವಡ್ ಒಂಜಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಡಿಸ್ಯಾನ್ ತೂಂಡ ಅಯಿತ ಸ್ಕೆಚ್ ಪಾಡ್ದ್ ಅಯಿನ್ ಮಲ್ಪಾಮೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒರಿಜಿನಲ್ ಆರ್ ಪನ್ನವೇ ಅವೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಯಿಕ್ಕಾದ್ ಆಪುನ ಜಾಗೆಡ್ ಉಂತುದೇ ಮಲ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕೆಲವು ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಲು, ಡಾಕ್ಟ್ರನಕ್ಲು, ನರ್ಸ್‌ನಕ್ಲು, ಬಲ್ಮ‌ಠ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸೈಂಟ್ ಆಗ್ನೇಸ್ ಕಾಲೇಜ್ ಇಂಚಿತ್ತನಕ್ಲೆಗ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ನಾಟಕ ತರಬೇತಿ, ರಂಗ ಪರಿಕರೊಲೆ ಬಾಡಿಗೆಡ್ ರಿಯಾಯತಿ ಉಪ್ಪೇದ್‌ಂಡ್. ಡಾ. ಸಿ. ಆರ್ ಬಲ್ಲಾಳ್, ಡಾ. ಸುಧಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸೀನ್ಯರ್ ಡಾಕ್ಟ್ರನಕ್ಲೆನ 'ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ದಿನಾಚರಣೆ' ಪುರಭವನೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಉಚಿತ ನಾಟಕ ತರಬೇತಿ ಕೊರ್ಪುನವು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಕೆಲಸ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಿಜವಾದ್ ತೂಂಡ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಭಾರೀ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ನರಮಾನಿ ಅಂಚೆನೇ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಲಾ ಅಂದ್.

ವುಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ದ ಪಂತಿಪಜಿರ್‌ಡ್ದ್ ಆಗ್ನೆಸ್‌ಕೋಟೇಜ್‌ಗ್ :

ವುಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಹೋಟೆಲ್‌ದ ಪಿರವು ಇನಿ ತೂವೊಲಿಯಾಯಿನ ಗಾರ್ಡನಿಂಗ್, ಪಂತಿ

ಪಜಿರ್‌ದ ಲಾನ್ ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಮುದೆಲ್ ಪಾಡಿನಾರ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ. ಆರ್ ಆರೆನ ಕಲ್ಪನೆಡ್ ಅಲ್ಪ ಕಜ್ಜೊ ಬೆಂದೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಗ್ನೇಸ್ ಕೋಟೇಜ್‌ಗ್ ಆರ್ ಅಯಿಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೋಯಿನೆ. ಸುರುಟು ಕದ್ರಿಡ್ ಡಾಕ್ಟ್ರ್ ಪಿ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಎದುರು ಮಲ್ಲ ಬಿತ್ತ್‌ಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ಪ ವೇಷ ಪರ್ದೆಲೆನ್ ಉನ್ಪಾಯೆರೆ ಎಡ್ಡೆ ಜಾಗಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಎಚ್ಚಾದ್ ಇರ್ಲ್‌ದ ಪೊರ್ತುಡು ಬರೆವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಪುಲ್ಯಕಾಲೊ ನಾಲ್ ಗಂಟೆಗ್ ಲಕ್ಕೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಗಾರ್ಡನ್ ಕಟ್ಟಿಂಗ್ ಮೋಹಿನಿ ವಿಲಾಸ ಕೃಷ್ಣ ಭವನ, ಹೋಟೇಲ್‌ಲೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆಗ್ ಪೇರ್‌ದ ಬೇರಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬರೆವೊಂದು ಇತ್ತಲೆಕೊನೇ ಬಾಯಿಡ್ ಪಂಡೊಂದು ಕಲ್ಪಕತೆತ್ತ ಲೋಕೊಡು ಉಪ್ಪೇದೆರ್. ಪೋಸಬೇರೇರಾಂಡಲಾ ಕೇಂಡ ತೂಂಡ ಪೋಡ್ಯೊಡು, ಅಂಚಿತ್ತಿ ನೋಟ ಅವು.

ಬೆನ್ಪಾಟ ಬೊಕ್ಕ ಬರೆಪಾಟ

ಆರೆನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಲಾ ಅಂಚೆನೆ. ಎಡಪಂತೀಯ ಆಲೋಚನೆ. ಶ್ರಮ ಜೀವಿಲೆನ, ಬೆನ್ಪುನಕ್ಲೆ ಪರವಾದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆಗ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪೆರೆನ ಪರಿಚಯಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆಡ್ದ್ ಯಾನ್ ದಾನೆ ಕಮ್ಮಿಂದ್ ಆರ್ ಪನೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ ವಾ ಪೊರ್ತುಡುಲಾ ಆರೆಗ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿಂದ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಒಂಜಾ ಬೆನ್ಪಾಟೊ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಬರೆಪಾಟ. ಅಂಚೆನೇ ಊರು ತಿರುಗುನ ಅಪೇಕ್ಷೆಲಾ ಆತೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ತೀರ್ ಪೋಪುನ ಪೊರ್ತುಡುಲಾ ರಡ್ಡ್ ವಿಷಯ ಆರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿನೆದವು ಅಯ್ಯಪ್ಪನವು. ರಡ್ಡನೆದವು ಉತ್ತರ ಭಾರತ ಪ್ರವಾಸ. ಅಂಚೆನೇ ದೈವ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಲ್ಪನೆಡ್ ಬರೆಯೆರೆ ಪಿದಾಡ್ದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅವು ಮಾತ್ರ ಅಪೂರ್ಣ ಆದೇ ಒರಿಂಡ್. ಮೆರೆನ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ವಸಂತ ಕದ್ರಿ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ರಿಚಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಲೀನೊ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆರೆ ಒಟ್ಟು ತಿರುಗೊಂದು ಇತ್ತೊಂದು ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಭಾವ ಪಡೆದಿತ್ತೆರ್. ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಪದ್ಯರಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್‌ಂದಾಂಡಾ ಸ್ವರ ಸಂಯೋಜನೆಗ್‌ತಾನೇ ಪದ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಿರ್ದೇಶನ ಕರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವು ಆರೆನವೇ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಸಾಲ ಸಂದಾಯೆರೆ ಮೂಜಿ ಎರ್ಮೆಲೆನ್ ಮಾರುನ್ ಆಲೋಚನೆ !

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ್ ಕೈತಲ್‌ಡ್ದ್ ಮಸ್ತ್ ತೆರಿಯೊಂದಿನ ಬೊಕ್ಕ ಹಾಸ್ಯ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಟೈಲರ್ ಗಂಗಯೆರ್ ಪನ್ಪುಲೆಕೊ

"ಆರ್ ಗೋವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಕ್ಕು ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಪೋನಗ ಮೂಜಿ ಎರ್ಮೆಲ್ ಇತ್ತ್. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ಜಿಂಡ ಮೂಜಿ ಎರ್ಮೆಲೆನ್ ಮಾರ್‌ದ್ ಸಾಲ ಸಂದಾವುನ ಅಂದಾಜಿ. ಪುಂಡಿದವು ಅಯಿತ ಉಂದೆತ್ತಂದ್ ಸುಮಾರ್ ವಹಿವಾಟ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಅವು ಮಾತ ಬಾಕಿ ಒರ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಈ ಆಲೋಚನೆ."

ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಟೂರ್

ಅಂಚೆನೆ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಟೂರುಗು ಪೋದು ಭಾರತ ದರ್ಶನ ತಿರ್ಗ್‌ದ ಬತ್ತ್‌ದೆರ್. ಪೋಯಿನವುಲು ಪ್ರತಿ ಊರುದ ಪರಿಚಯ, ಆಣ್ ಪೊಣ್ಜೆವು ಎಂಚ ಡ್ರೆಸ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಗುರ್ತು ಕೇನ್‌ಪಾದ್ ವಿವರ ದೆತೊಂದು ಉಪ್ಪೇದೆರ್. ಅವು ಮಾತ ಸ್ಕೆಚ್ ಬುಡುಪಾದ್ ಲಂಗಾವಡ್ ರವಕೆ ಆವಡ್ ಒವ್ವೇ ದುತ್ತೈತ ಆವಡ್ ಇಂಚ ಮಾತ ಚಿತ್ರಬರೆದ್ ಕೊನಪಾದೆರ್. ಅವು ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಬೂಕೇ ಆದಿತ್ತ್‌ಡ್ . ಆ ಬೂಕುನ್ ಆರೆನ ಪಳಯೆ ಕೊನೊದಿತ್ತೆರ್. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಟೂರುಡು ಶಬರಿಮಲೆ ತಿಕ್ಕುಜಿ, ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ತಿಕ್ಕು. ಆಂಡಲಾ ರೋಹಿದಾಸ್, ಕದ್ರಿ ನೊಟ್ಟುಗು ಶಬರಿಮಲೆಕ್ ಪೋತೆರ್.

ನೀಲಿ ಪರದೆದ ಮರ್ಯಾದಿ

ಸುರುಟು ಮುದುಂಗಾರ್ ಕಟ್ಟೈಡ್ ನಾಟಕ ಗೋಬ್ಬುನೆಕ್ ಮುದುಂಗಾರ್ ದಾಸಪ್ಪ ಆಳ್ವೆರ್ ರಡ್ದ್ ಸೆಲ್ಯೂಟ್‌ದ ಸೈಡ್ ವಿಂಗ್ ಬೊಕ್ಕ ನೀಲಿ ಪರದೆ ಕೊರ್ದು ಇತ್ತೆರ್. ಈ ನಾಟಕದ ಪುದರ್ 'ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಲಡಾಯಿ' ಪಂಡ್ದ್ ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬಿನ 'ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ಕುರುಡೆ' ನಾಟಕೊಡು ಮುದುಂಗಾರ್ ಗುತ್ತುದ ದಾಸಪ್ಪಾಳ್ವೆರೆ ಮಗೆ ಸೀತಾಳ್ವೆರ್ ರಾಜನ ಪಾರ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್.

ಆಟೊಗು ಪೋಯಿನ ನಾಟಕ

ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ ನಾಟಕೊನು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಳೊಗು ಕೊರ್ಯೆರ್. ಅವುಲು ಅವು ಮಸ್ತ್ ಪುದರ್ ದೆತೊಂಡು. ಅಯಿತ ಕತೆತ್ತ ತಂತ್ರ, ಪಾತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ ಉಂದುಮಾತ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನವು. ಅಂಚಾದ್ ನಾಟಕೊಡ್ದು ಅವು ಆಟೊಗು ಪೋಯಿನವು ಆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕೀರ್ತಿ ಕೊನತ್ತ್ ಕೋರುಂಡು. ಅಂಚಾದೇ ಅಯಿತ ನೂದುನೆದ ಪ್ರಯೋಗೊಗು ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ್ ಲೆಪುಡಾದ್ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಲೆ ಕೈಟ್ ಸ್ಟೀಲ್‌ದ ಹರಿವಾಣೊಡು ಮೇಳದ ಯಜಮಾಂಟ್ರ್

ಇನಾಮು ಕೊರ್ಪಾಯೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಪನ್ಪಿ ನಾಟಕೊನ್ಲಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಳೊಗು ಕೊರ್ದು ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಅಕುಲು ಅಯಿನ್ 'ಸರ್ವಶಕ್ತಿ' ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ಆಟದ ಪ್ರಸಂಗ ಮಲ್ತೆರ್.

ಅವಸಾನೊ ಆತ್‌ಜಿ ಎಂಕುಲು ಉಲ್ಲೊ

'ತುಳು ರಾಜ್ಯಾವಸಾನ' ನಾಟಕ ಒರ ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗ ಇತ್ತೆದ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆನ ಅಜ್ಜಿ, 'ಅವಸಾನೊ ಆತ್‌ಜಿ, ಅಯಿತ್ತ ಅಕೇರಿದ ಪಾಲ್‌ದಕ್ಲು ಎಂಕುಲು ಉಲ್ಲತ್ತೊ" ಂದ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆ ನಾಟಕದ ಅಕೇರಿದ ಸೀನ್ ಉಂತಾದ್ ನಾಟಕೊಗೇ ಬೇತೆ ಪುದರ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಅವು ಬೊಕ್ಕ 'ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣೆ' ಅಂಡ್. ದಳವಾಯಿ ಆಯೆ ಪರಿಯಾಳದಾಯೆ ಸುದೆ ಬರಿತ್ತಾಯೆ ಆದುಪ್ಪೊಡು.

ಢೋಲಿ ಖಾಲಿ

ಅಬ್ಬಕ್ಕನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಯೆರೆ ಬರ್ಪುನಾಯೆ ವಿಟ್ಲದ ವೀರ ವರ್ಮೆ. ಆಂಡ ಮದ್ಮೆ ಆಪುಜಿ. ಅಕುಲೆನ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಸೋಪಾವಲ್. ವೀರವರ್ಮೆ ಪೊಣ್ಣು ತೂಯೆರೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಪುರೊಡು ಕುಲ್ಲುವೆ. ಅಲೆನ ಸಖಿನಕುಲು ಅಯಿನ್ ತೂದು ಮಲ್ಲ ರಾಜ ದರ್ಬಾರ್ ದಾಯೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುದೆಂದ್ ತಿರಿಪಾವೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಎದುರುಡೆ ಬರಂದೆ ಪಿರವುಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಗಂಧಪ್ರಸಾದ ದೆತ್ತೊಂದು ಪೋಪಲ್. ಆಯೆ ಕುಡೊರ ದಂಡ್‌ದಳ ಕೂಡಾವೊಂದು ಬರ್ಪೆ. ಇಂಚ ರಡ್ಡ್ ಸರ್ತಿ ಬರ್ಪೆ. ಅಪಗ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಬತ್ತಿ ಕಾಲೊ. ರಾಣಿವಾಸದಕುಲು ಕುಲ್ಲೊಂದು ಪೋಪುನ ಡೋಲಿನ್ ತುಂಬೊತ್ತು ಪೋಪುನ ತೋಜಿಂಡ್. ಅಪಗ ವೀರವರ್ಮೆ ಅಕ್ಲೆನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ವಿಟ್ಲಗ್ ಕೊನಪಾವೆ. ಆಂಡ ಅವುಲು ತೂನಗ ಅವು ಖಾಲಿ ಡೋಲಿ (ಢೋಲಿ ಖಾಲಿ). ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಅಕ್ಲೆ ಕೈಡ್ದ್ ತಪ್ಪಾದ್ ಎಂಚಲಾ ಪಿರ ಬರ್ಪೆ. ಈ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಸ್ಥಾನೊನು ಒಂಜಿ ತೂವೊನೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಬುಡ್ಪು ಕೊರ್ಯಲ್. ಆಂಡ ಆಯನ ಜಾತಿನೀತಿ ಆಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಂಡ್. ಎಂಚನೇ ಆವಡ್ ಆ ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಅಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿ ಆದ್ ನಿಲೆ ಊರಿಯೆ. ಅಂಚಾದ್ ಗಟ್ಟಿ ಜಾತಿ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ಉಂಡಾಂಡ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ದುರಾಭ್ಯಾಸೊಲೆಡ್ದ್ ದೂರ ಇತ್ತಿನಾರ್

ರಾತ್ರೆದ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ಗ್‌ಂದ್ ಉದ್ದೋಗು ನಡತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಪದ್‌ರಾಡ್ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಅಂಚೆನೇ ನಡತ್ತ್‌ದೇ ಬರೊಡು ನಿಶಾಚರರೆ ಅಂಚ. ಆರೆನ ಕುಟುಂಬನೇ ಶ್ರಮ ಜೀವಿಲೆನವು. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆಲಾ ಆತೇ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ. ಪತ್ತಿ ಕೆಲಸೊನು ಮುಗಿತ್ ಕೊರ್ಪಿ ಚಲ ಆರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ದುಡ್ಡುಡೇ ಆವಡ್ ಒಯಿಟ್ಟೇ ಆವಡ್ ಆರ್ ನಿಷ್ಠುರವಾದಿ. ಆರೆಗ್ ಒವ್ವೇ ದುರಾಭ್ಯಾಸ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಅಪಗ ಗಣಪತಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುದ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ರಾವ್ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಇತ್ತೆರ್. ಹಿಮ್ಮೇಳ ಸಂಗೀತದ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಆರೆನವು . ತಿಪ್ಪಿಲೆನ್ ರಡ್ಡೆನ್ ಬೊಟ್ಟುನವು ಅಪಗ ಹಿಮ್ಮೇಳೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯೆಲ್ಲೂರು ಉಮೇಶ ರಾಯೆರ್, ಮಿಶ್ಯನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮಾಸ್ಟ್ರ , ಬೊಕ್ಕ ಜೈಲ್ ಶಾಲೆಡ್ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಆದಿತ್ತಿನಾರ್ ಮೇಕಪ್‌ಗ್ ಇತ್ತೆರ್.

ನೀತಿ ಕತೆತ್ತ ಮಾದರಿ ನಾಟಕ

ಆರೆನ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕೊಲುಲಾ ಅಂಚೆನೆ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕತೆತ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಪಡೆದಿತ್ತೊ. ಅಯಿಟ್ 'ತಗೆ ತಂಗಡಿ' ಒಂಜಿ. ತಂಗಡಿನ್, ಮದ್ಮೆಗ್ ಪೊಣ್ಣು ತೂಯೆರೆ ಬರ್ಪುನಾನಿ ಆಲ್ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಮುಟ್ಟತ್ತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಬಡ್ತ್‌ದ್ ದೆಪ್ಪುನಗ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ಗ್ ತಾಗುನವು ಒಂಜಿ ಚಿಂತಾಜನಕ ದುರಂತದ ಸೀನ್. ಉಂದು ಒಂಜಿ ನೀತಿ ಕತೆತ್ತ ಮಾದರಿ ನಾಟಕಲಾ ಅಂದ್.

ಊರೂರು ತಿರ್ಗುನ ಪೊಲ್ಲುನ ಮೆಶಿನ್

ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ಸುರುಸುರುಟ್ಟು ಗುಲ್ವಾಡಿ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಭಟ್ರೆನ್ ಗುಲ್ವಾಡಿ ಆರ್ಟ್ಸ್‌ಡ್ದ್ ಡ್ರೆಸ್ ಪಿದಯಿಡ್ದ್ ಕೊನರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಸ್ವಂತ ಟೈಲರ್ ಒರ್ಯನ್ ನೇಮಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಡ್ರೆಸ್ ಪೊಲ್ಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಅತ್ತ್, ಟೈಲರ್ ಗಂಗಯೆರ್. ಆರೆಗ್ ಡ್ರೆಸ್‌ಲೆ ಮಾಹಿತಿ, ನಿರ್ದೇಶನ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಅಪಗಪಗ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆ ಕಾಲೊಡು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಡ್ ಮುಪ್ಪದಾತ್ ಪರದೆ ಸೆಟ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವೇ ಕಾಲೊಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಳದ ಆಟೊಡು ವಿಟ್ಲ ಬಾಬು ರಾವ್ ಆರೆನ ಸೀನ್ ಸೀನೇರಿಲು ಮಸ್ತ್ ಜನಪ್ರಿಯ ಆದ್ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಪೆದ್‌ಂಡ್. ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ನಾಟಕ ರಂಗೊಡು ಪರದೆಲೆನ್ ಪ್ರಯೋಗೊಗು ಕೊನತ್ತೆರ್. ಗಂಗಯ್ಯ ಟೈಲರ್ ಆರೆನ ಪೊಲ್ಲುನ

ಮೆಶಿನ್‌ನ್ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೆರೆಂದ್ ಊರೂರು ಪೋಯಿನಪಗ ಕೊನೊವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಡ್ರೆಸ್ ಪೊಲ್ಲುದು ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಪರದೆ, ಡ್ರೆಸ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನೆನ್ ಬಾಡಿಗೆಗ್ ಏರಾಂಡಲಾ ಕೇಂಡೆರ್‌ಂದಾಂಡ ಅವೆನ್ ಬಜಿ ಬಾಡಿಗೆಗ್ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತಿನಾರತ್ತ್ ನಮ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ. ಅವೆನ್ ಮಾತ ಬೋಡಿತ್ತಿ ಜಾಗ್‌ಲೆಗ್ ಮುಟ್ಯಾದ್, ಒವುಲೊವುಲು ಒವ್ವೊವು ಬೋಡಾ ಅವೆನ್ ಜೋಡಿತ್ತ್ ಕೊರ್ದು ಮನದಾನಿ ಅವೆನ್ ಮಾತ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್ ಸಂಗ್ರಹಿತ್ ಜೋಪಾನೊಡು ದೀಪು ಕಾಳಜಿದ ನರಮಾನಿ. ಪ್ರಸಾಧನ ಕಲಾವಿದೆ ಆರ್.ಎ. ಕೃಷ್ಣ ನಾಯ್ಕೆರ್ ಪನ್ಪಿನಾರೆಡ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿ ಪರ್ದೆಲೆನ್ ಬರೆಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ತುಳು ಸಿನೇಮೊ 'ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ'ಡ್ದ್ ಉದಿಪನ

ಇನಿಕ್ ತುಳು ಅಪ್ಪೆ ಭಾಷೆದ ಚಿತ್ರರಂಗೊಡು ಸುಮಾರ್ ಮುಪ್ಪತ್ತಾಜೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಸಿನೇಮೊಲು ಬತ್ತಿನವುಂಡು. ಆಂಡ ಈ ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊದ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಕೊರಿಗೆದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಉಂಡು ಪನ್ಪುನೆನ್ ನಮ ಮಾತೊ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪೊಡು. ತುಳು ಸಿನೇಮೊಲೆಡ್ ಸುರುತ್ತವು 'ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ'. ಅಯಿಕ್ ದುಂಬು ಅವು ನಾಟಕ ಆದ್ ಎಡ್ಡೆ ರೈಸೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಸನೇಮೊಗು ಅವು ಆಯ್ಕೆಲಾ ಆಂಡ್. ಈ ಸಿನೇಮೊದ ನಿರ್ಮಾಪಕೆರ್ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್ ಕೊಡಗ್‌ದ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಜನ್ ಪನ್ಪಿನಾರಾಂಡ, ಅಯಿತ ಕತೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮೊಡೆದ್ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ. ಅಯಿಕ್ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಒದಗಾದ್ ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಚಿತ್ರ ಭಾರತಿದ ಟಿ. ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸೆರ್ 1960ನೆ ಒರ್ಸೊಡ್ಡೇ ಉಡುಪಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಥಿಯೇಟರ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಡ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥೆರಾದ್ 1965ಡ್ ಅಯಿತ ಕಾರ್ಯಂತೆರಾದ್ 1970 ಒರ್ಸೊಡು ಚಿತ್ರ ಭಾರತಿ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಸುರು ಮಲ್ತಿನಾರ್. "ಮನಸ್‌ನ್ ನಿರ್ಮಲ ದೀದ್ ಬಾಳ್‌ಂಡ ಅವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಮಂದಿರ" ಪನ್ಪಿ ಭೋಜ ಸುವರ್ಣೆರೆನ ಪದ ಈ ಸಿನೆಮೊಡು ಮಸ್ತ್ ಜನಪ್ರಿಯ ಆದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕುಡಲದ ಜ್ಯೋತಿ ಟಾಕೀಸ್‌ಡ್ 19 ಫೆಬ್ರವರಿ 1971 ಒರ್ಸೊಡು ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ ತುಳು ಚಲನ ಚಿತ್ರ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತ್‌ನವೇ ಒಂಜಿ ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ನೆಂಪು. ಎನ್ನ ತಂಗಡಿಗ್‌ಂದ್ ಅತ್ತ್, ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿನ ಕೆಲವು ತುಳು ಚಿತ್ರೊಲೆಗ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಪದಬರೆದ್ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಪದ ಬರೆಪಿಸಕ್ಲೆಗ್ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರೊ ಇಂಚ ಉಂಡು. ಪದ ಬರೆಪುನೆಂದ್‌ಂಡ ದಾಸೆ ಆತ್ ಸುಲಭನಾ? ಬರೆಯಿನೆನ್ ಓದು ತೂವೊಡು. ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಬೊಕ್ಕ

ಬೊಕ್ಕ ಓದೊಡು, ಓದುದು ತಿದ್ದೊಡು. ಸಿನೇಮೊದ ಪದ ಆಂಡ ಅಂಚತ್ತ್. ಅವು ಒರ ಪಂಡ ಆಂಡ್. ತಿದ್ಯರೆ ಆಪುಜಿ. ಅವು ಅಗತ್ಯಲಾ ಇಜ್ಜಿ.

ಭಂಡಾರಿಲೆನ ಭಂಡಾರೊಡು ಪೋಲಿಸ್ ಟೊಪ್ಪಿ-ಬೆಲ್ಟ್

ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುಟ್ಟು ಮಸ್ತ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ , ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ ಬರೆತಿನ ಬೊಕ್ಕ ಇತ್ತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅದ್ಯಕ್ಷೆರಾದುಪ್ಪುನ ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್ ಪನ್ಪುಲೆಕ್ಕೊ "ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ನಾಟಕೊಲೆ ಡ್ರೆಸ್‌ಲೆ, ಬೊಕ್ಕ ಪರ್ದೆಲೆ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಮಸ್ತ್ ಕಾಳಜಿ ಇತ್ತಿನಾರ್. ನಾಟಕೊಗು ಬೋಡಿತ್ತಿನ ಡ್ರೆಸ್ ಪರ್ದೆಲೆನ್ ಬಾಡಿಗೆಗ್ ಕೊಂಡೊಯಿನಕುಲು ಪಿರಕೊರ್ನಗ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತ್ ಕೊನತ್ತೆರ್‌ಡ ಮಸ್ತ್ ಕಿರಿಕಿರಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಕ್ರಮ ಪಂಡ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಲೆಗ್ ಪೋದು ಡ್ರೆಸ್ ಪರ್ದೆ ಪತ್ತೊಂದು ಪೋದು, ನಾಟಕ ತರಬೇತಿ ಕೊರ್ದು, ಅವೆನ್ ಮಾತ ಅಂಚೆನೇ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಅಂಚೆನೇ ಪಿರ ಪತ್ತೊಂದು ಬರೊಂದುಪ್ಪುನವು . ಅಂಚಾದ್ ಆರೆನ ಕೈತಡೆ ಪೋವೊಡಾಂಡ ಆತೇ ಜಾಗ್ರತೆ ಬೋಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಪುರ್ಸೊತ್ತು ಇತ್ತ್ಂಡ ಸರಿ, ಕುಲ್ಲುದು ಪಾತೆರ್ಪವೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಆ ಕಾಲೊಡು ಪೋಲಿಸ್ ಡ್ರಸ್‌ಲೆ ಟೊಪ್ಪಿ, ಬೆಲ್ಟ್, ಅಂಗಿ ಗುಬ್ಬಿಲೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಪೂರ ಸೆಟ್ ಆರೆಡ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತ್‌ನೆ. ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತ್ ಬಗೆತ ಡ್ರೆಸ್, ಅವು ಮಾತ ಆತೊಂಜಿ ಬಗೆಟ್ ಸಮಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಆರೆನ ಭಂಡಾರೊಡು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆರೆನ ನಾಟಕದ ಬಾಸೆ ಪಂಡ ಕಿರೋಡಿಯನ್ರೆಲೆಕೊ ಹಳ್ಳಿದ ಬಾಸೆ."

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ನಾಟಕೊಲೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಕುಲು

'ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ' ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕ (ಕನ್ನಡ) : ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆದ ಪ್ರದರ್ಶನಾವಕಾಶದ ಈ ನಾಟಕ 1962ಟ್ ಸುರುಟು ತುಳುಟು ರಚನೆ ಆಂಡ್. ಉಳ್ಳಾಲ ಬೊಕ್ಕ ನಿಡ್ಲೆ ಬರೆಂಗಾಯೊಡು ಸುರುತ್ತ ಪ್ರದರ್ಶೊನೊಲು ಆಯೊ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 1967ಟ್ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಬದಾಲಾವಣೆಲೆನ್ ಈ ನಾಟಕೊಡು ಮಲ್ತೆರ್. 1970ಡು ಉಂದು ಕನ್ನಡೊಡು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಾದ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಶೋಧಿತ ಬದಲಾವಣೆನ್ 1972ಟ್ಟ್ ಆರ್ ಮಲ್ತಿನವು . "ಈ ಪ್ರತಿ ಜನವರಿ 1980ರ ತಿದ್ದಿದ ಆವೃತ್ತಿ", ಇಂಚ ತನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿತ ಸುರುತ ಪುಟೊಟ್ಟು ದಾಖಲೆ ಉಂಡು. "ಓಂ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಹಃ" ಇಂಚ ಸುರುತ್ತ ಪುಟತ್ತ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ಬರೆಪುನ ಪರಂಪರೆ ತೋಜೊಂದುಂಡು.

ಪಂಥ ನಾಟಕದ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿ ಬೂಕುಡು "ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ತುಳುನಾಟಕ 55ನೇ ನಾಟಕ ಇಂದೆತ್ತ ರಚನೆ ಜೂನ್ 1984 ಪಂಡ್ದ್ ಉಂಡು". ಈ ಮಾತ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಕ್ಕುಲೆಡ್ ಆರೆನ ಪತ್ತೆ "ಏಗ್ನೆಸ್ ಕೋಟ್ಟೇಜ್ ಬಲ್ಮಠ ಹೊಸ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು 575 001" ಇಂಚ ಉಂಡು.

ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರೆ ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥೊಲೆ ಬಳಕೆ

ಭಂಡಾರಿಲೆನ ಕೆಲವು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಕುಲೆನ್ ತೂಂಡ ಆರ್ ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರೆ ಗಳಸೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಗ್ರಂಥೊಲೆ ಪಟ್ಟಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರೆ "ಆಧಾರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು" ಇಂಚ ಉಂಡು.

1. ಶೆಹೆನ್ ಷಾ ಅಕ್ಬರ್ - ಹಿಂದಿ ಕಾದಂಬರಿ
2. ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾ - ಹಿಂದಿ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ
3. ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹ - ಕನ್ನಡ ಹಳೇ ಕಾದಂಬರಿ
4. ಮೇವಾಡದ ಭಾಗ್ಯ ವಿಧಾತ - ಗಳಗನಾಥರ ಕಾದಂಬರಿ
5. ರಣ ವಿಕ್ರಮ - ಅ.ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರ ಕಾದಂಬರಿ

ಕನ್ನಡ ರಚನೆ 1964, ತುಳುವಿಗೆ ಅನುವಾದ 1973. ಇದು 1977ರ ತಿದ್ದಿದ ಆವೃತ್ತಿ.

ಈ ನಾಟಕಕಾರೆ ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರೆ ದುಂಬು ಮಸ್ತ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ ಪನ್ಪುನವು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚೆನೇ ಮಸ್ತ್ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ ಓದುದು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್.

ತನ ಊರುದ ಚರಿತ್ರೆ ಬರವುದ ಕಜ್ಜೊಡು.

ತಾನ್ ಪುಟ್ಟಿ ಊರುದ ವಿಚಾರ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಅಯಿತ ಇತಿಹಾಸೊನು ಬರೆಯೆರೆ ಪಿದಾಡ್ನವುಲಾ ಉಂಡು. ಅಯಿಕ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಉದಾರ್ಮೆ ಪಂಡ ಆರ್ ಬರೆತಿನ ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ನಾಟಕ. ಈ ರಾಣಿನ ಅಂಕ ತಂಕದ ದಂಡ್‌ದಳವಾಯಿತನ, ಬೊಕ್ಕ ಆ ಊರುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ನಿಲೆ ಊರುದು ಗಟ್ಟಿ ಆಯಿ ಜನವರ್ಗೊಲು, ಸ್ಥಳೀಯ ಬಿರ್ದ್‌ದ ಬಿರ್ಸೆರ್ ಇಂಚಮಾತ ಮಾಹಿತಿಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉಳ್ಳಾಲ' ಪನ್ಪಿಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಆರ್ ಬರೆಯೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಬೆಳ್ಳಿ

ಹಬ್ಬದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಲೆಡ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲು ಪ್ರಕಟ ಆವೊಂದು ಇತ್ತೊ. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಒಂಜಿ ಲೇಖನ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉಳ್ಳಾಲ ಪನ್ಪುನವು ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ಆಯ್ಕೆ ಆದ್ 'ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ' ಪನ್ಪಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಉತ್ಸವ ಸಮಿತಿ ಉಳ್ಳಾಲದ ಚಿನ್ನದ ಹಬ್ಬದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ (1997)ಡ್ ಮರು ಮುದ್ರಣವಾದ್ ಪ್ರಕಟ ಆದುಂಡು. ಆಯಿಟ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಲು, ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಜಕೀಯ, ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನ ರಾಜ್ಯ ಭಾರ, ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಮೊಗವೀರೆರೆ, ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತೆರೆ ಆಗಮನ, ಉಳ್ಳಾಲದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವೀರೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರಂಗೊಲೆಡ್ ಬೆನ್ತಿನ ಗಣ್ಯೆರೆನ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಮಾಹಿತಿಲು ತಿಕ್ಕುವೊ. ಎಚ್ಚಿಗೆದ ವಿವರೊಲೆಗ್ ಪ್ರೊ. ಎಂ, ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪ್ರಭು, ಪಶುಪತಿ ಉಳ್ಳಾಲ, ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಾಸುದೇವ ರಾವ್ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಚಂದ್ರ ಮೊಕುಲು 1997 ನೇ ಒರ್ಸೊಡು ಸಂಪಲಿತ್‌ನ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಏತ್ ನಾಟಕೊಲು! ಏರೆಗ್ ಗೊತ್ತು?

ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಏತ್ ನಾಟಕ ಬರೆತೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕ ಸಮಕಟ್ಟ್ ತಿಕ್ಕೊಂದು ಇಜ್ಜಿ. ಆರೆನ ನಾಟಕೊಲು ಪ್ರಕಟ ಆದ್ ಬತ್ತಿನೆ ಕಡಿಮೆ. ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಪ್ರಕಟಿತ ನಾಟಕದ ಕೃತಿ ಪಂಡ ಮೂಜಿ ನಾಟಕೊಲೆ ಒಂಜಿ ಬೂಕು. ಆ ಬೂಕು ಏಪ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪುನೆಕ್ ದಾಲಾ ಆ ಬೂಕುಡು ದಾಖಲೆ ಇಜ್ಜಿ . ಅಯಿತ ಎದುರು ಪುಟೊಟು ಮೂಜಿನಾಟಕೊಲೆ ಪುದರ್ ಉಂಡು. ಅವು ಇಂಚ ಉಂಡು. 'ಬದಿತ್ತ ಬಯಕೆ' (20ನಿಮಿಷದ ಸಾಮಾಜಿಕ ತುಳು ನಾಟಕ)', 'ಕಪ್ಪು ಪೊಣ್ಣು' (30ನಿಮಿಷದ ಸಾಮಾಜಿಕ ತುಳು ನಾಟಕ)', ನಾರದೆರೆನೆ ವಕಾಲತ್' (90ನಿಮಿಷದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪೌರಾಣಿಕ ಮಿಶ್ರ ತುಳು ನಾಟಕ)'. ಬೂಕುದ ಬೆಲೆನ್ 'ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಪಂಡ್ದ್ ದಾಖಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್'. ಲೇಖಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ಏಗ್ನೇಸ್ ಕಾಟ್ಬೇಜ್, ಬಲ್ಮಠ ಹೊಸ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು. ಈ ವಿವರ ಎದುರು ಪುಟೊಟು ಉಂಡು. ಅಯಿತ ಪಿರವು ಪುಟೊಟ್ಟು ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ ಯವರ ನಾಟಕಗಳು ಪನ್ಪಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆದ ಅಡಿಟ್ 50 ನಾಟಕೊಲೆ ಪುದರ್ ಉಂಡು. ಅಂಚನೇ 5 ನಾಟಕೊಲೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ ಪನ್ಪಿ ವಿವರಣೆಲಾ ಉಂಡು. ಅಲ್ಪ ದಾಖಲೆ ಆತಿನ ನಾಟಕೊಲೆ ವಿವರ ಇಂಚ ಉಂಡು :

ಕನ್ನಡ ಸಾಮಾಜಿಕ :

1. ಸೋದರಿ 2. ಹೃದಯ ಪರೀಕ್ಷೆ 3. ಮರೆಯದ ಮಮತೆ 4. ಕಪ್ಪು ಹುಡುಗಿ 5. ಡಬ್ಬಲ್

ಡೋಂಗಿ 6. ನಾರದನ ವಕಾಲತ್ತ್.

ಕನ್ನಡ ಚಾರಿತ್ರಿಕ :

7. ಶಿವಭಕ್ತೆ ಚೆನ್ನಮ್ಮ 8. ಕನ್ನಗಿ 9. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ 10. ಸರ್ಪಶಕ್ತಿ 11. ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹ 12. ಛತ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿ 13. ರಾಜಾ ನಂದಿನಿ 14. ಕೆಳದಿಯ ಚೆನ್ನಮ್ಮ 15. ಬೆಳವಾಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ 16. ಮಧುಮತಿ 17. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವೀರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ವಾಮಿ 18. ನ್ಯಾಯ ಚತುರ ಜಹಂಗೀರ್ 19. ತಂತ್ರಾಗ್ರೇಸರ ಶಿವಾಜಿ 20. ಪ್ರತಾಪನ ನ್ಯಾಯ ನಿಷ್ಠೆ 21. ಬಾಜೀರಾಯ ದೇಶಪಾಂಡೆ.

ತುಳು ಸಾಮಾಜಿಕ :

22. ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ಕುರುಡೆ, 23. ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಲಡ್ಯಾ, 24. ಚೊಟ್ಟೆನ ಮದ್ಮೆ, 25. ತೆರಿಯಂದಿ ತಪ್ಪು, 26. ಬಿನ್ನೆರೆ ಗಡಿಬಿಡಿ, 27. ಬದಿತ್ತ ಬಾಜೆಲ್, 28. ಮುಗಲ್ ರಾಜೆ, 29. ಮಿಗ್ದಿ ಪಲಯೆ, 30. ಅನುರಾಧ, 31. ರೌಡಿ ರಾಜಣ್ಣೆ, 32. ಡಬ್ಬಲ್ ಡೋಂಗಿ, 33. ಪರಬನ ಬೊಡೆದಿ, 34. ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ, 35. ಕಪ್ಪು ಪೊಣ್ಣು, 36. ಪಂಥ,

ತುಳು ಚಾರಿತ್ರಿಕ :

37. ಬೆಳವಾಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ 38. ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ್ಣೆ 39. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ 40. ವಿಠಲದ ವೀರ ಮರ್ಮೆ, 41. ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಕಾಟಕ್ಕಾಯಿ, 42. ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಕ, 43. ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, 44. ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ, 45. ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪ, 46. ಶಿವಾಜಿ, 47. ತೈಮೂರ್ ಖಾನ್, 48. ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯೆ, 49. ಪಂಜದ ಪೂವನ ಪೂಂಜೆ, 50. ಉಪಕಾರದ ನೆನೆಪು

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಕಳೆದುಹೋಗಿರುವ ನಾಟಕಗಳು :

1. ಶೇಕಾಲಿನ ಸೇನಾಧಿಪತಿ, 2. ಆತ ಮುಸ್ಲಿಮ, 3. ಬ್ರಹ್ಮ ಶಕ್ತಿ, 4. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ, 5. ಬರವು ದಾಯೆ?.

ಅಪಗಾಂಡ ಈ ಪೊರ್ತುಗು ಆರ್ ಒಟ್ಟು 55 ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್ ಪನ್ಪುನವು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉಂದು ಇಂಚ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಎದುರು ಪುಟೋಟು ಇತ್ತ್‌ನ 'ಬದಿತ್ತ ಬಯಕೆ' ನಾಟಕದ ಪುದರ್‌ನ್ ಪಿರವು ಪುಟೊಟು ನಾಡ್ಂಡ ಅಲ್ಪ ಅವು ಇಜ್ಜಿ. ಅಯಿತ ಬದಲ್‌ಗ್ 'ಬದಿತ್ತ ಬಾಜೆಲ್' ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ 'ನಾರದೆರೆನ ವಕಾಲತ್' ಪಣ್ಪಿ ನಾಟಕದ ಪುದರ್ ಅಲ್ಪ ತೋಜುಜಿ. 'ಕಪ್ಪು ಪೊಣ್ಣು' ಪುದರ್ ಉಂಡು. ಬೊಕ್ಕ 'ಕಪ್ಪು ಹುಡುಗಿ' ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಮಾಜಿಕ

ನಾಟಕೊಲೆ ಪಟ್ಟೆಡ್‌ಲಾ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಉಂದೆಟ್ಟ್ ನಮ ದಾದ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ ಪಂಡ, ಒಂಜೇ ನಾಟಕೊನು ಆರ್ ತುಳು ಭಾಷೆ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಡ್‌ಲಾ ಬರೆವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ ಪಣ್ಪಿನವು. ಅವು ಸಾಧ್ಯಲಾ ಉಂಡು. ತುಳುವೆರ್ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ರಡ್ಡ್ ಬಾಸೆಲೆಡ್‌ಲಾ ಪಳಗಿನಕುಲು. ನನೊಂಜಿ ದಾನೆಂದ್ ಪಂಡ ಒಂಜೇ ನಾಟಕ ಅವ್ವೇ ಬಾಸೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದರ್‌ಲೆಡ್ ಪ್ರಯೋಗ ಆವೊಂದಿತ್ತಿನವು. ಬದಿತ ಬಯಕೆ, ಬದಿತ ಬಾಜೆಲ್ ಇಂಚ ಮಾತ. ಆಶಯದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ತೂಂಡ ಬದಿತ ಬಯಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಬದಿತ ಬಾಜೆಲ್ ಉಂದು ರಡ್ಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಸ್ತುಲು ಉಪ್ಪಿ ನಾಟಕೊಲು ಆದುಪ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಇತ್ತು ದುಂಡ ಬದಿತ್ತ ಬಯಕೆ ಪಣ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಲಾ ಅಲ್ಪ 55ನಾಟಕೊಲೆ ಪಟ್ಟೆಡ್ ಉಪ್ಪೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. 'ಪಂಥ' ನಾಟಕ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಬರೆಯಿ ತುಳು ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಅಕೇರಿದವುಂದು ತೋಜುಂಡು. ಆರ್ ಕೊರ್ತಿ ನಾಟಕದ ಪಟ್ಟೆಡ್‌ಲಾ ಅವು ಆಕೇರಿಗೇ ಉಂಡು. 1984ನೇ ಇಸವಿಡ್ 'ಸ್ನೇಹರಂಗ' ಮಂಗಳೂರುದ ರಡ್ಡನೇ ಪ್ರಯೋಗಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ, 20ಏಪ್ರಿಲ್ 1985ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಅಕ್ಲೆನ ಏಳನೇ ಪ್ರಯೋಗಂದ್ ಒಂಜಿ ಕರಪತ್ರೊಡು ಉಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಈ ನಾಟಕ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆನ 55ನೇ ಕಲಾಕೃತಿಂದ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಅಚ್ಚಾದಿನ ಬೂಕು ಸಾಧಾರಣ ಅವ್ವೇ ಕಾಲೊಡುಂದು ನಮ ಅತ್ತೊರ್ ಮಲ್ತೊನೊಲಿ. ಒಂಜೇ ನಾಟಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದರ್‌ಡ್ ಪ್ರಯೋಗ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪುನೆಕ್ 'ಕಲ್ವೆರ್' ನಾಟಕ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಉದಾರ್ಮೆ. ಆರ್ ತೀರ್ ಪೋಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 'ಕಲಾ ಕೋಕಿಲಾ ಮಂಗಳೂರು' ದಕ್ಲು ಬಹು ಮಾನ ಪಡೆದಿತ್ತಿ ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ 'ನಾಟಕೊನು ಈ (05-02-1989) ಪುದರ್‌ಡ್ ಗೊಬ್ಬುದೆರ್. ಆರಂಭದ ಕಾಲೊಡು 'ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗ' ಪನ್ಪಿ ತಂಡದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ನಾಟಕೊಲು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಲೆಡ್ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಪಗೊದ ಕಲಾವಿದೆರೆ ಬಳಗೊಡು ಗಂಗಯ್ಯ ಟೈಲರ್ ಗೋವಿಂದ, ಎಂ. ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ, ಯು. ಆರ್ ಚಂದರ್, ಮ್ಯೊದು ಕುಂಞ ಮಂಜಿನಾಡಿ, ಜೆ. ರವೀಂದ್ರ, ವಿಶ್ವನಾಥ, ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ವಿಶ್ವನಾಥ್, ಸುವಾಸಿನಿ ಬೆಂಗ್ರೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಯಿಟ್ಟ್ ಬೊಕ್ಕ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗ್ ಬತ್ತಿನ 'ಸ್ನೇಹರಂಗ' ಪನ್ಪಿ ತಂಡೊಡು ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್, ರಾಘವ ಕೆ. ಉಲ್ಲಾಳ, ಭಾಸ್ಕರ ಕದ್ರಿ, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಕದ್ರಿ, ರೋಹಿದಾಸ ಕದ್ರಿ, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ಯಾಮ್ ಗೋಪಾಲ್, ಲೋಕಯ ಶೆಟ್ಟಿ, ಲೀನಾ ಗೋಯಸ್ ಕಲಾವಿದೆರಾದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಲೆಡ್ ಜೆ. ರವೀಂದ್ರೆರ್ ನಾಟಕೊಲೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಆಕೇರಿದ ಕಾಲೊಡು ಪಂಥ, ಕಲ್ವೆರ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ನಾಟಕೊಲು ಎಚ್ಚಿಗೆ ಜನಪ್ರಿಯ ಆವೊಂದು

ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಪಗ ಜೆ. ರವೀಂದ್ರ, ರೋಹಿದಾಸ ಕದ್ರಿ, ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಆರ್.ಕೆ. ಉಲ್ಲಾಳ್, ಸುರೇಂದ್ರ ಬಾಬುಗುಡ್ಡೆ , ಮಾಧವ ಜೆ., ಎಂ.ಎಸ್ ರಾವ್, ಎಂ.ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ್, ಪ್ರಕಾಶ್, ಕುಮುದಾ ಬಾರ್ಕೂರು, ಅನಿಲ್ ಕುಮಾರ್, ಪುರುಷೊತ್ತಮ್ ಕೆ. ಉಲ್ಲಾಳ್, ದೀಪಾಲಿ ಕಂಬದ ಕೋಣೆ ಮೊಕುಲು ಕಲಾವಿದೆರೆ ಬಳಗೊಡು ಇತ್ತೆರ್.

'ಕಲ್ಚರ್' ನಾಟಕದ ವಿವರಣೆಡ್ 'ಇದು ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ ನಾಟಕ' ಪಂಡ್ದ್ ಉಂಡು. ಇಂದೆತ್ತ ಪದೊಕುಲೆನ್ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ, ಬೊಕ್ಕ ರಾಘವ ಕೆ. ಉಲ್ಲಾಳ ಬರೆತೆರ್. ಅಶೋಕ್ ಚರಣ್ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಚರಣ್‌ಕುಮಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಶಾರದಾಬಾರ್ಕೂರ್ ಪದ ಪನೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಣಣ ತಾಂತ್ರಿಕ ನಿರ್ದೇಶನ ಬೊಕ್ಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಅನುಭವ ಪ್ರಕಾರ ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆದ ಸುರುತ ಪ್ರಯೋಗದ ಪ್ಲಾಟ್ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಡ್ ಆತಿನವು.

ಅಜಿಪದ ಬದ್‌ಕ್ - ಕೇಳು ಬಲ್ಯಾಯ ಬಲಿಮೆ

ಭೂತ ದೈವ ಆವಡ್, ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಂಬಿಕೆ ಆವಡ್ ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಮಾತ ಎಚ್ಚಿಗೆ ನಂಬಿಗೆ ದೀವೊನ್ನಾರ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಅತ್ತ್. ಆರ್ ಒಂಜಿ ನಮೂನೆದ ನಾಸ್ತಿಕವಾದಿಂದೇ ಪನೋಡು. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ನಂಬಿಕೆನ್ ಮಾತ್ರ ಮಸ್ತ್ ತರೆಕ್ ದೊತೊಂದು ಮನಸ್‌ಡ್‌ಲಾ ಅಯಿತ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಇತ್ತಿನಾರ್ ಆರ್. ದೋಸ್ತಿಯಡಿಕುಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಒರ ಆರ್ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಟೂರ್‌ಗ್ ಪೋದ್ ಬತ್ತಿನಾರ್. ಅಯಿಡ್ದ ಬೊಕ್ಕ ಶಬರಿಮಲೆಕ್ಕ್ ಪೋದು ಬತ್ತಿನಾರ್. ಶಬರಿಮಲೆಕ್ಕ್ ಮಾಲೆ ಪಾಡ್ದ್ ಪೋಯಿನಾರತ್ತ್. ಶಬರಿಮಲೆತ್ತ ವಿಷಯೊಡು ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರೆಂದ್ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹೊಗು ಪೋಯಿನಾರ್ ಆರ್. ಅವ್ವೇ ಕಾಲೊಡುಂದು ತೋಜುಂಡು, ಕೇಳು ಬಲ್ಯಾಯೆರ್ ಪಂಡಿ ಬಲಿಮೆ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ತರೆ ತಿರ್ಗಾಯೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತ್ಂಡ್. "ಈರೆಗ್ ಆಯುಸ ಉಪ್ಪುನವುಂದು ಪಂಡ ಅಜಿಪ ಒರ್ಸೊದವು . ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಈರ್ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಬದ್ಕುಜರ್"ಂದ್ ಬಲ್ಯಾಯೆ ಬಲಿಮೆ ಪಂಡಿನವು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಮಸ್ತ್ ಪರಿಣಾಮ ಮಲ್ತ್ಂಡ್.ತಿಕ್ಕಿನಪಗ ತಿಕ್ಕಿನಪಗ ತನ ಜನಮಾನಿಲೆಡ ಅಯಿತ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಪಾತೆರೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ. ಅವು ನಿಜಲಾ ಆದ್ ಪೋಂಡು. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಅಜಿಪ ವರ್ಸ ಮಾತ್ರ ಬದ್‌ಕ್‌ನೆ.

ಆನಿ ದಾನೆ ಆಂಡ್ ?

ಕುಡಲದ ಹಂಪನ್‌ಕಟ್ಟೆಡ್ ಮಾರ್ಗ ಕಡಪುಗು ಉಂತುದಿತ್ತೆರ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ. ಒಂಜಿ ಬಸ್ಸ್

ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಸ್ಸ್ ಉಂತುಂಡು. ಉಂತಿ ಬಸ್ಸು ಬುಡುದು ಅಡ್ಡ ಕಡತ್ತೆರ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ. ಆತನಗ ಒಲ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ದಾನ್ನ? ರಬಸೊಡು ಬತ್ತಿ ಮೋಟಾರ್ ಬೈಕ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಜುವದಲ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ತೆಂಡ್. ಎಡ್ತಿ ಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಅಲ್ಪನೇ ಮಗ್‌ರ್‌ಯೆರ್. ಮಲೇಶಿಯನ್‌ದ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಲ್ಪು ಆಣ್ ಮಗೆ ಇಂಚ ಬತ್ತ್‌ನವು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣಗ್ ತೆರಿಜಿ. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಅಡ್ಡ ಕಡತ್ತಿನವು ಆಯಗ್‌ಲಾ ತೆರಿಜಿ. ಒಟ್ರಾಸಿ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣಗ್ ಅಜಿಪೊಡೇ ಮರಣ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತ್ ದೀಲೆಕ್ಕ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇನಿಗ್ ಇರ್ವ ಒರ್ಸೊ ದುಂಬು ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಕಾಯ ಬುಡು ಕೈಲಾಸ ಸೇರ್ಯೆರ್.

ಇತ್ತೆದ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆ ವಿ.ಜಿ ಪಾಲ್ ಆನಿದ ದಿನೊಕ್ಲೆನ್ ಇಂಚ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. "ಒರ ವಿಶು ಕುಮಾರ್ ಬರೆತಿನ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ನಾಟಕೊನು ಬೊಕ್ಕಪಟ್ನ ಶಾಲೆದ ಹಳೆವಿದ್ಯರ್ಥಿ ಸಂಘದಕುಲು ಎಂಕುಲು ಮಾತ ಗೊಬ್ಬೆರೆಂದ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಎನ ಒಟ್ಟೊಗು ಸುಮಾರ್ 11ಗಂಟೆ ಪೊರ್ತುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪರದೆ ಕಟ್ಟುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗ್ ಅಟ್ಟೊಲಿಗೆ ಎಂಚ ಪಾಡುನವುಂದು ಇಂಚ ಮಾತ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಹಂಪನ್‌ಕಟ್ಟೆಡ್ ಅಯಿಕ್ ಬೋಡಾಪಿ ಪರಿಕರೊಲೆನ್ ಕೊನರಿಯರೆಂದ್ ಪಿದಡ್ಯೆರ್. ಯಾನ್ ಆರೆನ್ ಬೊಕ್ಕಪಟ್ನ ಚರ್ಚ್‌ಗೇಟ್‌ದಲ್ಪ ರಿಕ್ಷೋಡು ಕುಲ್ಲಾದ್ ಬುಡ್ಯೆ. ಆರ್ ಆಯಿಟ್ ಕುಲ್ಲುದು ಪೋಯೆರ್. ಯಾನ್ ಎನ್ನ ಕೆಲಸೊಗು ಪೋಯೆ."

"ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಆರೆಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿ ಕಾಕಜಿ, ಪುಸ್ತಕ, ಪರ್ದೆ ಪರಿಕರೊಲೆನ್ ಪತೊಂದು ಜ್ಯೋತಿ ಟಾಕೀಸ್‌ಡ್ದ್ ಹಂಪನ್‌ಕಟ್ಟೆಗ್ ಬರ್ಪಿ ರಸ್ತೆಡ್‌ದ್ ಅಯಿತ ಈಪೆದ ಮಾರ್ಗಿಲ್‌ಗ್ ಕಡತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಏರೋ ಒರ್ಯನ ಬೈಕ್ ಆಕ್‌ದ್ ಪೋಂಡು. ಅಲ್ಪ ಆರ್ ಸ್ಪಾಟ್ ಡೆತ್ ಆಯೆರ್. ಆ ಪೋರ್ತುಡು ಅಲ್ಪ ಏರ್‌ಲಾ ಗುರ್ತು ಇತ್ತ್‌ನಕುಲು ಇಜ್ಜಂಡ್. ಬೊಕ್ಕ ಎಂಚಲಾ ಗೊತ್ತಾಂಡ್. ಜೆ. ರವೀಂದ್ರರ್ ಎಂಕ್ ವಿಷಯ ತೆರಿಪಾಯರ್. ಎಂಕುಲು ಬನ್ನಗ ವೆನ್‌ಲಾಕ್‌ದ ಶವಾಗಾರೊಡು ಬೊಲ್ಲು ಕುಂಟು ಪಾಡ್ದ್ ಸುತ್ತುದು ದೀದಿತ್ತೆರ್. ಒರಿ ಹಿರಿಯ ರಂಗ ಕರ್ಮಿ ಆದಿತ್ತ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ರಂಗತಂಡೊಲೆಗ್ ಪರ್ದೆ ವೇಷಭೂಷಣ ಪರಿಕರೊಲೆನ್ ಒದಗಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಬೊಕ್ಕ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಬೊಕ್ಕ ಮುಂಬಯಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕೋಡಿಲೆಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಪಡೆದಿತ್ತಿ ಈ ನಾಟಕಕಾರಗ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ದುರಂತ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಮನಸ್‌ಡ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರಾಂಡ್. ಮಸ್ತ್ ಜನ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಅಲ್ಪ ಸೇರ್ದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಮನದಾನಿ ಆರೆನ ಸಮ್ಮಂದಿಕೆ ವಿಜಯಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಅಧಿಕಾರಿ ಕಿಸಾನ್ ಮಾಡ ಆರೆನ ನೇತೃತ್ವೊಡು ಆರೆನ ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್."

ಬಹುಶಃ ಆ ಪೊರ್ತುಂಡು ಒಂಜಿ ಅಯಿನ್ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿದಾತ್ ರಂಗ ಪರಿಕರ ವಸ್ತುಲು ಮಾತ ಆರೆಡ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಪರ್ದೆಲು, ಡ್ರೆಸ್ಸುಲು, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಜೋಕ್ಲೆ ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಮಾತಾ ಬೋಡಾಯಿನ ಸೆಟ್ಟಿಂಗ್ಸ್ ಇಂಚ ಮಾತಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆರೆನ ಕುಟುಮೊಡು ಈ ಬಗೆಟ್ ಅಪಗ ಯೋಚನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪುನಕುಲು ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಂಡ್.

ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿಲೆನ ನಾಟಕೊಲೆ ಕೆಲವು ಪದೊಕುಲು

ನಾಟ್ಯಾಚಾರ್ಯೆರಾಯಿನ ಉಳ್ಳಾಲ ಮೋಹನ್ ಕುಮಾರ್ ಆರ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಒಂಜಿ ತುಳು ಪದೊನು ಮಸ್ತ್ ಐಸ್ರೊ ದಿಂಜಾದ್ ರಂಗವೇದಿಕೆಡ್ ಪ್ರೌಢ ರೀತಿಡ್ ಮೆರೆಪಾದೆರ್. ಆರ್ ಪಿನ್ಪಿಲೆಕೊ ಮಂಜೇಸೊರದ ಮದನಂತೇಶ್ವರ ಶಾಲೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಶ್ವಿನಿ ಬಾಳಿಗಾ ಬೊಕ್ಕ ವಿನೀತ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಜವನ್ಯೆರ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆ ಬರೆತಿನ "ಲಕ್ಕುವರೆಯೇ ಲಕ್ಕುಜರೆಯೇ, ಓ ಮಾಳಿಗೆದಿಲ್ಲ್‌ದ ಮಾರಾಯರೇ....." ಪನ್ಪಿ ಪದ್ಯೊಗು ನಾಟ್ಯಾಚಾರ್ಯೆರಾಯಿನ ಉಳ್ಳಾಲ ಮೋಹನ್ ಕುಮಾರ್ ಆರೆನ ನಿರ್ದೇಶನೊಡು ಪೊರ್ಲುದೊಂಜಿ ನಲಿಕೆತಂಡ ಕಟ್ಟ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಅವು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಸಾಯ ಸಹಕಾರೊಡು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಯೋಗ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋ ಕೇರಳ ತಿರುವನಂತಪುರ ನಡಪಾಯಿನ ಯೂತ್ ಫೆಸ್ಟಿವಲ್‌ದ ಯುವ ಜನೋತ್ಸವೊಡು ನೃತ್ಯ ತಂಡದ ಈ ಪದತ್ತ ನಲಿಕೆಗ್ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ನವು ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ನೆಂಪು ಆದುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಹಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಗೊಬ್ಬಿನ ಸಂದರ್ಬೊಲೆಡ್‌ಲಾ ಈ ಪದನಲ್ಕೆದ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಯೋಗೊಲು ನಡತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರ್ಲೆನ ಪದೊಕ್ಲೆ ಬಗೆಟ್ ಮಸ್ತ್ ಟೀಕೆಲಾ ಬರೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಮುಖ್ಯವಾದ್, 'ಎಂಕ್‌ಲೆ ನಿರೆಟ್......' ಪದತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಪ್ರಾಸಮಾತ ಉಂಡು, ಆಂಡ ಅವು ಪದನೇ ಅತ್ತ್ಂದ್. ಚಿಟಿಕೆ ಪಾಡೊಂದು ಉದ್ದೊಗು ಬರೆವೊಂದೇ ಪೋಯಿನ ಪದ. ಅಯಿಟ್ ದಾದ ಉಂಡು ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಎನ್ನಂದೆ ಸೇರಾವೊಂದು ಪೋಯಿ ಸಾಲುಲು ಅವು.

1. ಲಕ್ಕುವರೇ ಲಕ್ಕುಜರೆಯೇ?

ಲಕ್ಕುವರೇ ಲಕ್ಕುಜರೆಯೇ
ಮಾಳಿಗೆದಿಲ್ಲ್‌ದ ಮಾರಾಯರೇ

ಮಾಳಿಗೆದಿಲ್ಲ್‌ದ ಮಾರಾಯರೇ
ಲಕ್ಕ್‌ಂಡ್ ಊರು ತೆಲ್ತ್‌ಂಡ್ ಬೈಲ್
ಬೊಳ್ಪುಂಡ್ ಗುಡ್ಡೆ ಕಾಡ್ ಕರೆ

ಮೂಡುಂಡ್ ಬೊಳ್ಳಿ ಮೂಡಾಯಿಡ್
ಜಾರ್‌ಂಡ್ ಓಡ ಪಡ್ಡಾಯಿಡ್
ಪಾರೊಲು ಬೋರಿಲು ಪೆತ್ತೊಲು ಗಡಸುಲು
ಮೇಪುಂಡು ಪಡ್ಪುಡು ಪನಿಮೇಕೆ
ತೂಪುಂಡು ಅಂಚಿಂಚಿ ಮೈ ಜೋಕೆ
ಸೋಬಾನೆ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ಸೋಬಾನೆ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೆ
ಸೋಬಾನೆ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ಸೋಬಾನೆ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ।೧।

ಗೂಡುಡು ಕೋರಿ ಕೆಲೆಪುಂಡವೆ
ಮಾಡ್‌ಡ್ ಕಕ್ಕೆ ಕರೆಪುಂಡವೆ
ಮೂಡಯಿ ಬಾನೊಡು ಮೆನ್ಕುಂಡವೇ
ಕಂಗ್‌ಡ್ ಪಿಂಗಾರ ಪೀಂಕುಡವೇ
ಸೋಬಾನೇ ಸೊಲ್ಮಾನೇ ಸೋಬಾನೇ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೇ
ಸೋಬಾನೆ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ।೨।

ಪನೆ ನೀರ್ ಒಯಿತೆರ್ ಕೆದುಬರಿಟ್
ಕುರೆಕುಂಟ್ ತೊಯ್ತೆರ್ ಸುದೆಬರಿಟ್
ನರ್ತನ್ ಗುಲ್ಲೊನು ನಾಡ್ಯೆರ್ ಜೋಕುಲು
ಸುಗ್ಗಿದ ಕಂಡದ ಪುನಿಬರಿಟ್
ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ಪೆಜ್ಯೆರ್ ಇಡೆ ಪುಡೆಟ್
ಸೋಬಾನೆ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ಸೋಬಾನೆ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೆ
ಸೋಬಾನೆ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ಸೋಬಾನೆ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ।೩।

ಪೆತ್ತೊನು ಬೊರಿಯೆರ್ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ
ಲತ್ತನೆ ಕಿನ್ನಿಯೆರ್ ಕೂಸಕ್ಕೆ
ಬೆಂಙನ ತುಲ್ತೆರ್ ಬೊಲ್ಪೈದೆತ್ತೆರ್
ತಂಙನವುಂಡೆರ್ ಪೂವಕ್ಕೆ
ಕುರೆ ಬಿಸಲೆ ದೆಕ್ಯೆರ್ ದೂಮಕ್ಕೆ
ಸೋಬಾನೇ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ಸೋಬಾನೇ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೇ

ಸೋಬಾನೇ ಸೊಲ್ಮಾನೇ ಸೋಬಾನೇ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ।೪।

ಕಂರ್ಬುದ ಗಾಣ ತಿರ್ಗಾಯೇರ್
ಬೆಲ್ಲದ ಗಾಣ ನರ್ಗಾಯೆರ್
ಬೇಲಿದ ಬೂರುಡು ಅರಳುನ ಪೂಕುಲು
ಗಾಳಿಗ್ ಆಡೊಂದು ತೆಲ್ಪುಂಡವೇ
ಕರಿದುಂಬಿ ರಾವೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡವೇ
ಸೋಬಾನೇ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ಸೋಬಾನೇ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೇ
ಸೋಬಾನೇ ಸೊಲ್ಮಾನೇ ಸೋಬಾನೇ ಸಿರಿ ಸೊಲ್ಮಾನೆ ।೫।

2. ತುಳು ರಾಜ್ಯವಸಾನ - ದಳವಾಯಿ ದುಗ್ಗಣ ನಾಟಕೊದ ಪದ :

ಎಂಕ್‌ಲೆ ನಿರೆಟ್ ಗುಡ್ಡೆದ ಬರಿಟ್
ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪರ ಇಲ್ಲೊಂಜಿ
ಅಂಕೋಲೆದ ಜನ ಗಡ್ಡದ ಸಾಯ್ಬೆರ್
ಬತ್ತೆರ್ ಒಕ್ಕೆಲ್ ಒಂಜಿ
ಆರೆಗುಂಡುಯೇ ದಿಂಜಾ ಮಂಜಿ
ಆರುನ್ಪುಚೆರರಿತ ಗಂಜಿ
ಮಲ್ಲೆನೆ ಬಂಜಿ ಎರ್ಮೆದ ಕಂಜಿ
ಕಣ್ಣುಲು ಪೊಡಿ ಗುರುಗುಂಜಿ
ಆರ್ ನಾಡ್‌ದ್ ತಿನ್ಪೆರ್ ದೆಂಜಿ
ಅವುಲುಂಡುಯೆ ಪೊಂಜೆವು ಒಂಜಿ
ತೂಂಡನೆ ದಿಂಜಿಂಡು ಬಂಜಿ
ಜತೆ ತಿಕ್ಕಂದಿಯೆ ಅಯೆಕ್ಕೊಂಜಿ
ಮೆಯಿ ಮೆನ್ಕೆಲ್ ಕನ್ನಡಿ ಮಾಂಜಿ
ಪ್ರಾಯಲ ಲತ್ತ್ ತೂಯೆರ್ ಗತ್ತ್
ಪಾತೆರ ಕತೆ ಗಮ್ಮತ್ತ್
ಕೊಡಿ ತೆಲಿಕೆದ ಬಗೆ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್
ಆರ್ ತುತ್ತುನಿ ಮಿರಿ ಮಿರಿ ಕುಂಟು
ತಿನ್ಪುನಿ ಪುಗೆರೆದ ದಂಟ್

3. ಅಪ್ಪೇ ಈ ಭಾರಿ ಚಪ್ಪೇ
ಓ...ಅಪ್ಪೇ ಈ ಭಾರೀ ಚಪ್ಪೇ
ಅಪ್ಪೇ...

ಏರೇರ್ ಆಲ್ದ್‌ಲಾ ನಿಕ್ಕ್
ಭಾಗ್ಯ ಬತ್ತ್‌ಜೇ ...
ಅಪ್ಪೆ....

4. ಮಂಚಿದ ಮಾಳಿಗೆದಿಲ್ಲ್‌ದೆರಮಣೆ ಕೋಣೆಡ್
ಮಂಚವು ಡೊರಗ್‌ದ್ ಜೈದಲೆ ಪೊಣ್ಣು
ಎಂಚಿನನೊ ಮನಸ್‌ಡೆನ್ನಿದಿ ಪೊಣ್ಣು
ಲೆಂಚಿದ ಕಾರ್‌ನೆ ತೂಪಲೊಡೊ
ಪುಂಚದ ಮರಿತ ಮೆಯಿಬಣ್ಣೊಡು
ಮೆಂಚೊಂದುಲ್ಲಲ್ ಪೊಣ್ಣು

5. **'ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ಕುರೆಡೆ' ನಾಟಕೊದ ಪದ :**
ಎನ್ನ ದುಡ್ಡುದ ಬಲ
ಎನ್ನ ಜನ ಬೆಂಬಲ
ಎನ್ನ ಸರೀರದ ಶಕ್ತಿನ್ ತೆರಿಯೊನೊಂದೆ
ಮಾಸ್ಟ್ರೆಲಾ ಎಂಕ್ ಹಾಕಿಯೆನೇ
ರಾಂಪನ್ ಇತ್ತೆನೆ ತರ್ಪಾವೊಡು
ಗೋವೆದ ಸೀಲ್‌ದ ತರ್ಪಾವೊಡು.

6. **'ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ' ಅತ್ತ್‌ಂಡ 'ವಿಟ್ಲದ ವೀರ ವರ್ಮೆ' ನಾಟಕೊದ ಪದ :**
ಸುಬ್ಬೆ ಬೊಕ್ಕ ಮೀಸೆಮಾರು ಪನ್ಪಿ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಸೇವಕೆರ್. ಅಕ್ಲೆಡ್ ಸೊಬ್ಬಗ್ ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿನ್ಪುನ ಬೊಕ್ಕ ಮೀಸೆಮಾರುಗು ಪೊಡಿ ಒಯ್ಪುನ ಮರ್ಲ್. ಒರಿ ಬಚ್ಚಿರೆನ್ ಬೊಕ್ಕೊರಿ ಪೊಡಿನ್ ಪುಗರ್‌ದ್ ಪಂಡ ತನ್ನವು ಎಡ್ಡೆಂದ್ ಶಿಪಾರ್ಸ್ ಕೊರೊಂದು ಪದಪನ್ಪುನವು.

ಸುಬ್ಬೆ : ಲಂಬು ಕೊಡಿ ಬಚ್ಚಿರೆ
ದೊಂಬು ಬಾಯ್ದ್ ಲತ್ತಿರೆ
ಕುಂಬು ಕುಜುಂಬುದಾಂತಿನ
ಲಂಬು ಕೊಡಿ ಬಚ್ಚಿರೆ
ಅಂಬಿ ನೀರ್ ಚೇತದ್
ದೊಂಬಿ ನೀರ್ ಮೈತ್‌ದ್
ಕಂಬ ಕಾರ್ ನಡ್‌ದ್ ಭಾರಿ
ಬಂಜೊಡಾಯಿ ಬಚ್ಚಿರೆ

ಮದ್ಮೆ ಕಜಂಬು ಪಂಚತಿಗೆ
ಪೆದಿನ ಸುದ್ದೊ ಸಾವು ಬೊಜ್ಜ
ಪುದರ್ ದೀಪಿ ಗೌಜಿಲೆಗ್
ಎದುರು ಬೋಡ್ ಬಚ್ಚಿರೆ
ಊರ ದೈವ ದೇವೆರೆಗ್
ಪೂರ ಬೂತ ಕುಲೆಕ್‌ಲೆಗ್
ಬಾರಿ ಮಾಟ ಮಂತ್ರೊಲೆಗ್
ಎದುರು ಬೋಡು ಬಚ್ಚಿರೆ
ಖಾರ ಗರುಮು ಮುಂಡೊಲಿ
ತೋರ ನರಂಬು ಪಂಚೊಲಿ
ಸಾರ ಗುಣತ ಸತ್ವ ಇತ್ತಿ
ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡ ಲತ್ತೊಲಿ

ಮೀಸೆಮಾರು : ಏರ್ ದಾನೆನೇ ಬಗ್‌ಲಡ್
ಯಾನ್ ದಾಲಾ ಕೇನಯೆ
ಬಾರಿ ಗುಡ್ಡೆನೆ ಜರಿಯಡ್
ಯಾನ್ ದಾಲಾ ಪೋಡ್ಯಯೆ
ಬುರ್ದೆಡಿತ್ತಿ ಪೊಡಿನ್ ದೊರ್ತ್‌ದ್
ಭಾರಿ ಜೋರ್‌ಡೇ ಒಯಿಪುವೆ

ಕವಾಲಿ

ಪೊಡಿ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆ ಜೀವೊಗು
ತಡೆದಾಂತಿನ ಕಡು ಸೀತೊಗು
ಪುಡೆ ಬಾಪುನ ನಡು ಬೇನೆಗ್
ಕಡು ಬೇನೆದ ಪರ ಸೀಕ್‌ಗ್

7. ಬೊಡೆದಿ ಕೋಪೊಡೇ ಉಪ್ಪಡ್
ಮೋನೆ ತಿರ್ಗದೇ ಜೆಪ್ಪಡ್
ಕುಲೆಕ್ಕ್ ದರ್ತ್‌ದೆ ಕಲ್ಕ್‌ಡ್
ಯಾನ್ ದಾಲಾ ಪೋಡ್ಯಯೆ
ಪೊಡಿತ ಬುರ್ದೆನೇ ದೆತ್ತ್‌ದ್
ಮೋನೆಗೆದುರೇ ಪತ್ತ್‌ವೇ

ಅಡೆ ಮಾತ ಮುಗಿಂಡ್   ಕೋಪೊಲು...
ಕಡೆಕಣ್ಣ್ ಡೆನನ್ ತೂಪಲ್
ಗಡಿಮೀರಿನ ಸಂತೋಸೊಡು
ಕೊಡಿ ತೆಲ್ಕೆಡೆನನೇ ಲೆಪ್ಪಲ್

7. ಡೆನ್ನನ ಡೆನ್ನ ಡೆನ್ನನ
ಡೆನ್ನನ ಡೆನ್ನ ಡೆನ್ನನ
ಬತ್ತೆರ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ತೆನ್‌ಕಾಯಿದ ತೂದ್
ಸುತ್ತಾಲ ದೀಪೊನ್ ಮೆನ್ಕಾಯೆರ್
ಮೆತ್ತೆನ ಪಾಸ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಾಯೆರ್ ಬೇಗ
ಲತ್ತಾಯಿ ಬಚ್ಚಿರೆ ಕಿನ್ಕಾಯೆರ್ ಡೆನ್ನನ ಡೆನ್ನ
ಏರಾವು ಉಲಯಿಂದ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಯಜಮಾನ್ಯೆ
ತೋರೊಡ್ ಸ್ವರ ಕೊರುದ್ ತೆರಿಪಾಯೆರ್
ಪೇರ್‌ದ ಗಿಂಡೆನ್ ಪತ್ತೊಂದು ಮದಿಮಾಲ್
ಓರೆಡೆ ತೂವೊಂದ್ ಬತ್ತಾಲೊಡೊ
ಬಚ್ಚಿರೆದರಿವಾಣ ಕೊರಿಯಲೊಡೊ

8. ಪಂಜ ಗುತ್ತ್‌ಡಾಂಡ್ ನೇಮ
ಪಂಜಂದಾಯಗ್
ದಿಂಜ ಗರ್ದ್‌   ಕೊಂಬು ಬ್ಯಾಂಡ್
ಕದಿನ ಸಾಲ್‌ಗ್

ಗುತ್ತಿನಾರ್ ಗತ್ತ್‌ಡುಂತುದ್
ಸುತ್ತ ತೂಪೆರ್
ಪತ್ತ್‌ದೊಂಜಿ ಕೈಟ್ ಬೆತ್ತ
ಸುತ್ತು ಕಟ್ಟ್‌ದಾ

ಸೊಂಟೊಡುಂಡು ಬುರ್‌ಡೆ ಒಂಜಿ
ಸ್ವರ್ಣ ಕಟ್ಟ್‌ದಾ
ದಂಟ್‌ಕಳೆದ್ ಸುದ್ದೊಡರೆತಿ
ಪೊಡಿನ್ ದಿಂಜಾದ್

9. ಕಡಲ ಬರಿಟ್ಟ್ ಬಿಸಲೆ ದುಗ್ಗ
ಬಸಲೆ ನಡೆಯಲೊಡೊ

ಓಹೋ ಬಸಲೆ ನಡಿಯೆಲೊಡೊ
ಆಹಾ ಬಸಲೆ ನಡಿಯೆಲೊಡೊ
ಕುರ್ವೆಡ್ ಬೊನ್ಯ ಕಾಂಟ್ಯೆಡ್ ತಪ್ಪು
ಪಾಡ್ಯಲೊಡೋ
ಕಡ್ಯೆಡ್ ನೀರ್ ಮೈತ್‌ಲೊಡೋ

10. ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟಾ
ಉಂಡುಗೆ ಮುಟ್ಟಾ
ಕೆಮ್ಮ್ಯರಗ್ ಇನಿ
ತಿತಿ ಬಜಿ ಕೊಟ್ಟಾ

11. ಕೋಡೆದ ಆಟ
ಬಿಗಿತ್ತ ಕೂಟ
ಎಸೊಲು ಹಾಸ್ಯೊಲು
ಭಾರೀ ನೋಟ

12. ಕಾಂಞಿರೋಟುಂಡೆ ಕಾಕ ಬನ್ನ್‌ಟ್
ಕಂಞಿ ಬೆಕ್ಕೊನಿ ಚೆಲ್ಲಿನೀ
ಪತ್ತ್‌ರಾಕೋನು ಎರಚಿಕೂಟೊನು
ಮತ್ತಿ ಪೊರಿಕೊನುಂಡೆಂಡೆಲಿ
ಪತ್ತ್ ಉರುಪ್ಯಾಂಡೆ ಚಿಲ್ಲರಿಲ್ಯಾದೆ
ಒತ್ತೆ ನೋಟೇ ಕೊಡ್ತ್‌ನೀ.

ಕಿಟ್ಟಣ್ಣಗ್ ನಮ ಜಿಲ್ಲೆದ ಬೊಕ್ಕ ಕುಡ್ಲ ಪೇಂಟೆದ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತುಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಶಾಲೆಲೆನ, ಯುವಕ ಮಂಡಲ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ ಗುರ್ತ ಅರ್ತೊ ಪರಿಚಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಒಡನಾಟ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಅಂಚಾದ್ ಕಿಟ್ಟಣ್ಣನ ಮಿತ್ತ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಅಭಿಮಾನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆನ ಸರಳ, ಸಜ್ಜನಿಕೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊಡ್ದಾದ್. ಕಿಟ್ಟಣ್ಣೆಲಾ ಅಂಚೆನೇ ಪುದರ್ ಕಾಸ್‌ಗ್‌ಂದ್ ಅತ್ತ್, ತನಡ್ದ್ ತೀರುನಾತ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅವು ಗುರ್ತ ಪರಿಚಯದ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಅತ್ತ್, ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಬಂಧೊಲೆಡ್.

"ಎಡ್ಡೆ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಜನಮಾನಿಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾಲೆ. ರಂಗಭೂಮಿದ ನಾಟಕರೆರ್, ಕಲಾವಿದೆರ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಕೇನ್ಲೆ" ಇಂಚ ತಿಕ್ಕಿನಪಗ ತನ್ನ ಬಳಗದಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತ ಲೋಕಾಭಿರಾಮದ ಮದಿಪುಲಾ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಬಾಸೆ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ,
ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವೆರೆ ಏಳಿಗೆಗಾದ್ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಪುಣೆಯಿನ ತುಳುವೆರೆನ
ಸಾಧನೆ, ಅಕುಲು ತುಳುಬಾಸೆಗಾದ್ ಸಂದಾಯಿನ ಸೇವೆನ್ ಗಣನೆಗ್ ಗೆತೊಂದು,
ಅವೆನ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ತೆರಿಪಾವುನ ಉದ್ದೇಶೊಡು “ಮದೆಪ್ಪೆರಾವಂದಿ
ತುಳುವೆರ್” ಗ್ರಂಥ ಮಾಲಿಕೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದು ಬಯ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಕೊಡುಗೆ ಕೊರುದ್ದ್
ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನ ತುಳು ಮಹನೀಯೆರೆಗ್,
ಈ ನೆಲತ ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನ,
ಗೌರವಭಾವೊನು ಈ ಮಾಲೆದ ಮೂಲಕ ಮಾತೆರೆಗ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಅಕಾಡೆಮಿದ
ಉದ್ದೇಶ. ಈ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಕೆ. ಬಿ. ಭಂಡಾರಿನ ಈ ಕೃತಿ ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ
ಮಾಲಿಕೆಡ್ - 25ನೇ ಕೃತಿಯಾದ್ ಪ್ರಕಟ ಆವೊಂದುಂಡು
ಪಣಿಯೆರೆ ಸಂತೋಸ ಆಪುಂಡು. ಎಲ್ಲೆದ ತುಳುತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್
ಇನಿ ನಮ ಎಂಚೆಂಚಿ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದು, ನಡಪಾವೊಂದು ದುಂಬು
ಪೋವೊಡು ಪನ್ಪುನೆಕ್ ಈ ತುಳುತ ಮಹನೀಯೆರೆ ಬದ್‌ಕ್ - ಸಾಧನೆಲು
ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಪ್ರೇರಣೆ ಆವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಯಕುವ.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ